

EUROBAROMETRI 58.1 - KANSALLINEN RAPORTTI

*Suomalaisten mielipiteet Euroopan unionista yleisesti,
laajentumisesta ja eurosta sekä Euroopan unionin
päätöksenteosta*

Euroopan komission Suomen edustustolle tehty selvitys

*«Tämä raportti ei edusta Euroopan komission mielipiteitä. Raportissa mahdollisesti
ilmenevät mielipiteet ovat yksinomaan raportin kirjoittajan tulkintoja»*

4. maaliskuuta 2003

EORG E.E.I.G.

111 rue Colonel Bourg – 1140 Brussels - Belgium

Tel : +32 / 2 – 775.01.12 – Fax : +32 / 2 – 761.02.75 – Email : info@eorg.be

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO.....	1
Tutkimuksen toteuttaminen	1
1. SUOMALAISTEN YLEINEN SUHTAUTUMINEN EUROOPAN UNIONIIN...	2
1.1. Suomalaisten suosimat EU-tiedon lähteet	2
1.2. Suomalaisten yleinen suhtautuminen Euroopan unioniin.....	4
1.3. Suomalaisten suhtautuminen Euroopan unionin eri politiikan aloihin.....	10
1.4. Viimeaikaisia kehityssuuntia	13
1.5. Vertailu muihin EU-maihin	15
2. SUOMALAISTEN SUHTAUTUMINEN EUROOPAN UNIONIN LAAJENTUMISEEN JA EUROON	18
2.1. Suomalaisten yleinen asennoituminen laajentumiseen.....	18
2.2. Minkä maiden liittymistä suomalaiset eniten kannattavat?	22
2.3. Suomalaisten suhtautuminen euroon	24
2.4. Viimeaikaisia kehityssuuntia	27
2.5. Vertailu muihin EU-maihin	28
3. SUOMALAISTEN SUHTAUTUMINEN EUROOPAN UNIONIN PÄÄTÖKSENTEKOON.....	31
3.1. Suomalaisten suhtautuminen eri Euroopan unionin toimielimiin.....	31
3.2. Suomalaisten suhtautuminen Euroopan unionin päätöksenteko- menetelmiin	32
3.3. Vertailu muihin EU-maihin	35
4. JOHTOPÄÄTÖKSET	37

LIITTEET

JOHDANTO

Eurobarometri on tutkinut jo useiden vuosien ajan Euroopan unionin jäsenmaiden kansalaisten mielipiteitä Euroopan unionista. Tämä syksyllä 2002 toteutettu Eurobarometri tarkastelee suomalaisten yleistä suhtautumista Euroopan unioniin, suhtautumista Euroopan unionin laajentumiseen ja euroon sekä suomalaisten suhtautumista Euroopan unionin päätöksentekoon. Raportissa vertaillaan eri ammatti- ja ikäryhmien suhtautumista sekä alueellisia eroja suomalaisten mielipiteissä.

Tutkimuksen toteuttaminen

Raportti perustuu Suomessa 1.10.-5.11.2002 välisenä aikana tehtyyn mielipidetiedusteluun, jossa haastateltiin 1013 yli 14-vuotiaasta suomalaista, jotka edustivat sukupuoli-, ikä-, ammatti- ja aluejakaumaltaan edustavaa otosta suomalaisista. Sama mielipidetiedustelu suoritettiin samaan aikaan myös kaikissa muissa Euroopan unionin jäsenmaissa, joten suomalaisten mielipiteitä on mahdollista verrata kansalaismielipiteeseen muissa Euroopan unionin maissa. Mielipidetiedustelu tehtiin Euroopan komission pyynnöstä. Euroopan tasolla sitä koordinoi European Opinion Research Group –konsortio, johon kuuluvat INRA (Europe), I.C.O. ja GfK Worldwide. Suomessa haastattelut suoritti Suomen Gallup Oy. Haastattelut tehtiin henkilökohtaisesti ihmisten kotona maan omalla kielellä.

Raportin ensimmäisessä luvussa tarkastellaan suomalaisten yleistä suhtautumista Euroopan unioniin. Luvussa kiinnitetään huomiota siihen, mitä tiedotusvälineitä käyttäen suomalaiset saavat tietoa Euroopan unionista ja sen toimintatavoista. Lisäksi tarkastellaan suomalaisten suhtautumista Euroopan unionin eri politiikan aloihin. Luvun lopussa vertaillaan viimeaikaisia kehityssuuntia ja tarkastellaan, miten suomalaisten mielipiteet ovat viime vuosien aikana muuttuneet. Lopuksi vertaillaan suomalaisten mielipiteitä muiden Euroopan unionin jäsenmaiden kansalaisten mielipiteisiin.

Raportin toinen luku keskittyy erityisesti tarkastelemaan suomalaisten mielipiteitä Euroopan unionin laajentumisesta ja euroon siirtymisestä. Millainen on suomalaisten yleinen asennoituminen laajentumiseen ja minkä maiden liittymistä Euroopan unioniin suomalaiset eniten kannattavat? Lisäksi luvussa tarkastellaan suomalaisten suhtautumista Suomen markan käytöstä poistamiseen ja euron käyttöön ottamiseen. Luvun lopussa tarkastellaan jälleen suomalaisten mielipiteiden viimeaikaisia kehityssuuntia sekä vertaillaan suomalaisten mielipiteitä muiden Euroopan unionin maiden kansalaisten mielipiteisiin.

Kolmannessa luvussa käsitellään suomalaisten suhtautumista eri Euroopan unionin toimielimiin sekä Euroopan unionin päätöksentekomenetelmiin. Luvussa tarkastellaan myös, mitä asioita suomalaiset toivoisivat päätettävän kansallisella tasolla ja mitä yhteisesti Euroopan unionin tasolla. Lopuksi vertaillaan suomalaisten mielipiteitä kansalaismielipiteeseen muissa Euroopan unionin jäsenmaissa.

Lopuksi on raportin johtopäätöksissä koottu yhteen mielipidetiedustelun keskeisimmät tulokset.

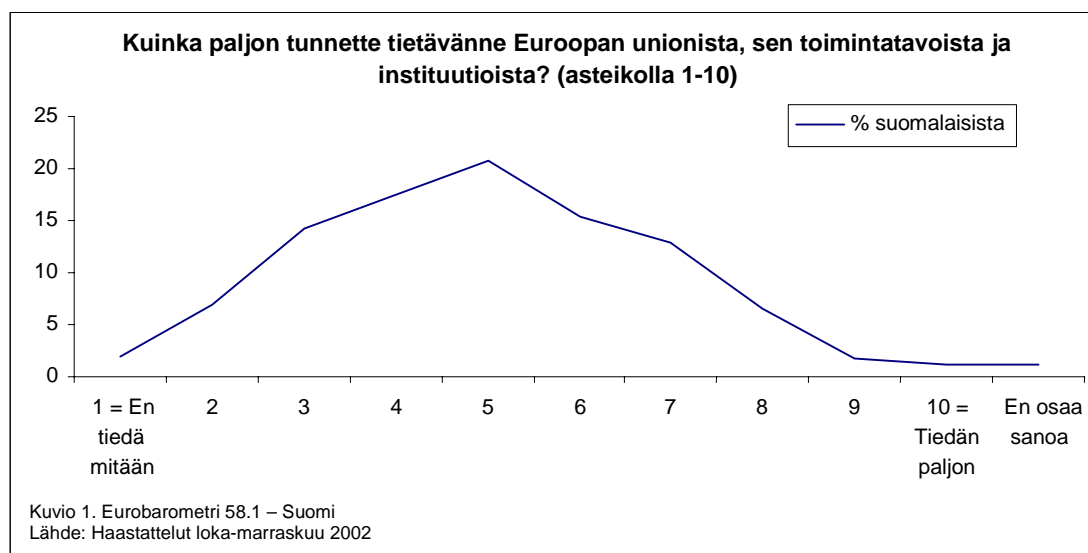
Raportti sisältää seuraavat liitteet: Technical specifications (Liite 1), selvitys raportissa käytettävästä ammattiryhmä- ja aluejaottelusta (Liite 2) ja Suomessa haastateltaville esitetyt kysymykset (Liite 3).

1. SUOMALAISTEN YLEINEN SUHTAUTUMINEN EUROOPAN UNIONIIN

1.1. Suomalaisten suosimat EU-tiedon lähteet

Tämänkertaisessa Eurobarometrissa mitattiin suomalaisten tietämystä Euroopan unionista viidellä Euroopan unionia koskevalla kysymyksellä. Suurin osa suomalaisista tiesi, että Euroopan unionin jäsenmaat viettävät joka vuosi yhteistä Eurooppa-päivää (71 %) ja että kansalaiset valitsevat Euroopan parlamentin edustajat (70 %). Sen sijaan 61 % suomalaisista pitää oikeana väittämää, että Euroopan unioniin kuuluu tällä hetkellä 12 jäsenmaata. Tosi asiassa jäsenmaita on 15. Neljäsosa suomalaisista (24 %) tietää, että Euroopan unionilla on oma hymni. 53 % suomalaisista uskoo, ettei unionilla ole omaa hymniä. Suomalaisilta kysyttiin myös, pitääkö paikkansa, että Euroopan yhteisö luotiin heti ensimmäisen maailmansodan jälkeen. 70 % suomalaisista tiesi, ettei väite pidä paikkaansa.

Suomalaisia pyydettiin myös arvioimaan itse asteikolla 1-10¹, kuinka paljon he itse tunsivat tietävänsä Euroopan unionista, sen toimintatavoista ja instituutioista. Suurin osa suomalaisista arvioi tietotasonsa Euroopan unionista keskimääräiseksi. Keskimääräiseksi arvosanaksi suomalaiset antoivat omalle EU-tietoudelleen 4,99.

Miehet (keskiarvo 5,31) pitävät EU-tietouttaan parempana kuin naiset (4,69). Ikäryhmistä oman EU-tietoutensa arvioivat parhaimmaksi 40-54-vuotiaat (5,19) ja 25-39-vuotiaat (5,13). Ammattiryhmistä EU-tietouttaan pitävät parhaimpana johtavassa asemassa olevat (5,80), opiskelijat (5,27) ja toimihenkilöt (5,26). Alueellisesti uusimaalaiset (5,25) tuntevat tietävänsä Euroopan unionista muilla alueilla asuvia enemmän. Huonoimmaksi oman EU-tietoutensa arvioivat itäsuomalaiset (4,71).

Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana pitävät suomalaiset arvioivat oman EU-tietoutensa keskimääräisesti 5,50:n arvoiseksi, kun taas Suomen EU-jäsenyyttä huonona asiana pitävät arvioivat oman EU-tietoutensa huomattavasti alemmaksi (4,61). Myös ne suomalaiset, jotka katsovat luottavansa Euroopan unioniin arvioivat EU-tietoutensa hieman paremmaksi (5,17) kuin ne suomalaiset, jotka eivät luota Euroopan unioniin (4,95). Euron käyttöönottoa sekä laajentumista kannattavat arvioivat myös tietonsa Euroopan unionista

¹ 1 = En tiedä mitään, 10 = Tiedän paljon

paremmaksi kuin euroa ja laajentumista vastustavat henkilöt (keskiarvo 5,17 henkilöille, jotka kannattavat euroa ja 5,19 henkilöille, jotka kannattavat laajentumista – euroa vastustavien henkilöiden keskiarvo 4,59 ja laajentumista vastustavien henkilöiden keskiarvo 4,78).

Suomalaiset etsivät tietoa Euroopan unionista, sen toimintatavoista ja instituutioista lähinnä televisiosta ja päivälehdistä. Myös sanoma- ja aikakauslehdistä etsii EU-tietoa noin kolmasosa suomalaisista. Internetiä EU-tiedon lähteenä käyttää neljäsosa suomalaisista.

Euroopan unionin järjestämien tiedotuskanavien kautta etsii vain pieni osa suomalaisista (6 %) Euroopan unioniin liittyvää tietoa. Kansallis- tai aluehallinnon avaamien tiedotuspisteiden kautta etsii EU-tietoutta vain 1 % suomalaisista. Kymmenesosa suomalaisista ei ole ylipäättään kiinnostunut etsimään Euroopan unioniin liittyvää tietoa.

KUN ETSITTE TIETOA EUROOPAN UNIONISTA, SEN TOIMINTATAVOISTA JA INSTITUUTIOISTA, MITÄ SEURAAVISTA LÄHTEISTÄ KÄYTÄTTE?	
	% suomalaisista
Televisio	75 %
Päivälehdet	58 %
Muut sanomalehdet, aikakauslehdet	34 %
Radio	34 %
Internet	26 %
Keskustelut sukulaisten, ystävien, työkavereiden kanssa	18 %
Kirjat, esitteet, tiedotuslehtiset	17 %
Euroopan unionin tiedotteet kirjastojen, kunnanvirastojen, rautatieasemien, postitoimistojen jne. Ilmoitustauluilla	6 %
Eurooppa-tiedotukset, Euro-tietokeskukset, Euro-tietopisteet, Euro-kirjastot	6 %
Ammattiliitot ja ammattijärjestöt	5 %
Euroopan parlamentin tai Suomen eduskunnan kansanedustajat	4 %
Kokoukset	2 %
Muut järjestöt (kuluttajajärjestöt jne.)	1 %
CD-romit	1 %
Kansallis- tai aluehallinnon tiedotustoimistot	1 %
Muu	2 %
Ei koskaan etsi sellaista tietoa / Ei ole kiinnostunut	10 %
Ei osaa sanoa	0 %

Suurin osa suomalaisista myös haluaa mieluiten saada tietoa Euroopan unionista televisiosta ja päivittäisistä sanomalehdistä. Neljäsosa suomalaisista haluaa saada tietoa EU:sta radion tai lyhyen yleiskuvan antavan lehtisen kautta. Internetin kautta EU-tietoutta haluaisi saada 22 % suomalaisista.

YLEISESTI OTTAEN, MITEN HALUAISITTE MIELUITEN SAADA TIETOA EUROOPAN UNIONISTA?	
	% suomalaisista
Televisiosta	65 %
Päivittäisistä sanomalehdistä	50 %
Radiosta	27 %
Lyhyestä lehtisestä, joka antaa asiasta yleiskuvan	27 %
Internetin kautta	22 %
Muista sanomalehdistä, aikakauslehdistä	13 %
Yksityiskohtaisemmasta esitteestä	11 %
Videonauhalla	5 %
Täydellinen kuvaus kirjan muodossa	5 %
Tietokonepääteeltä, jonka kautta voi olla yhteydessä tietopankkeihin	4 %
Julisteista	4 %
CD-rom levykkeeltä	2 %
Ei millään näistä tavoista	1 %
Ei osaa sanoa	5 %
En halua tietoa Euroopan unionista	2 %

1.2. Suomalaisen yleinen suhtautuminen Euroopan unioniin

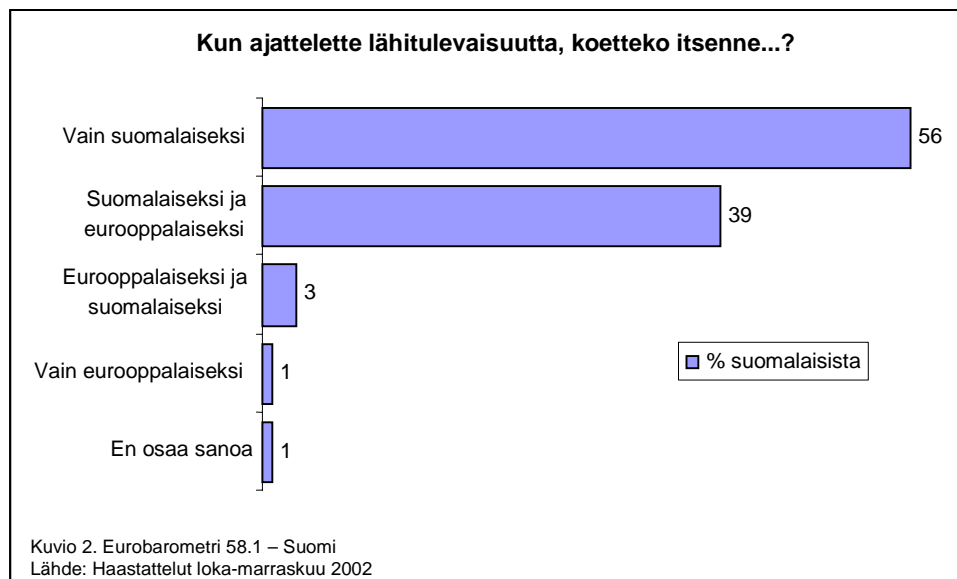
Suomalaiset ovat varsin kiintyneitä kotimaahansa, kotiseutuunsa ja kotikuntaansa. 96 % suomalaisista vastasi tämänkertaisessa Eurobarometrissa olevansa erittäin tai melko kiintynyt Suomeen. 89 % suomalaista sanoo olevansa erittäin tai melko kiintynyt kotiseutuunsa ja 85 % on erittäin tai melko kiintynyt kotikaupunkiinsa tai –kuntaansa. Sen sijaan Euroopan unioniin tunti olevansa erittäin tai melko kiintynyt vain neljäsosa suomalaisista (24 %). Ei kovin tai ei lainkaan kiintynyt Euroopan unioniin on 74 % suomalaisista.

Ammattiryhmistä kodista huolehtivat ovat kaikista kiintyneimpiä Suomeen. Heistä 100 % vastasi olevansa erittäin tai melko kiintynyt kotimaahansa. Myös työttömät ja eläkeläiset (molemmat 98 %) sekä toimihenkilöt ja palvelutyöntekijät (molemmat 97 %) ovat hyvin kiintyneitä kotimaahansa. Opiskelijat ovat vähiten kiintyneitä kotimaahansa, vaikkakin heidänkin kiintyneisyytensä Suomeen on erittäin korkea. 92 % opiskelijoista sanoo olevansa erittäin tai melko kiintynyt kotimaahansa. Suomeen, omaan kotiseutuun ja kotikuntaan tunnetaan kaikista eniten kiintymystä Itä-Suomessa, jossa 99 % vastanneista sanoo olevansa erittäin tai melko kiintynyt kotimaahansa, 96 % vastanneista sanoo olevansa erittäin tai melko kiintynyt kotiseutuunsa ja 93 % kotikaupunkiinsa tai –kuntaansa.

Euroopan unioniin ovat kaikista kiintyneimpiä 15-24-vuotiaat, opintonsa yli 19-vuotiaina päättäneet (erittäin tai melko kiintyneitä molemmat 28 %) sekä opiskelijat (33 %) ja johtavassa asemassa olevat (30 %). Niistä vastaajista, jotka katsovat Suomen jäsenyyden

Euroopan unionissa olevan hyvä asia, on 43 % erittäin tai melko kiintyneitä Euroopan unioniin. Euroa kannattavista suomalaisista 34 % on erittäin tai melko kiintyneitä Euroopan unioniin ja laajentumista kannattavista 33 %. Alueellisesti eniten erittäin tai melko kiintyneitä Euroopan unioniin on Uudellamaalla (33 %), vähiten taas Pohjois-Suomessa (14 %). 85 % pohjoissuomalaisista sanoo olevansa ei kovin tai ei lainkaan kiintynyt Euroopan unioniin.

Suomalaisia pyydettiin arvioimaan, kokevatko he itsensä vain suomalaiseksi, suomalaiseksi ja eurooppalaiseksi, eurooppalaiseksi ja suomalaiseksi vai vain eurooppalaiseksi. Yli puolet suomalaisista (56 %) vastasi kokevansa itsensä vain suomalaiseksi. Suomalaiseksi ja eurooppalaiseksi kokee itsensä 39 % suomalaisista.

Keskimääräistä enemmän vain suomalaiseksi kokevat itsensä erityisesti yli 55-vuotiaat (74 %), opintonsa alle 16-vuotiaina päättäneet (83 %), kodista huolehtivat (81 %), eläkeläiset (78 %), työttömät (65 %) ja itsenäiset ammatinharjoittajat (63 %). Suomalaiseksi ja eurooppalaiseksi itsensä kokevat muita enemmän nuorin ikäryhmä 15-24-vuotiaat (61 %), opintonsa yli 20-vuotiaina päättäneet (48 %), opiskelijat (59 %), toimihenkilöt (56 %) sekä johtavassa asemassa olevat (56 %).

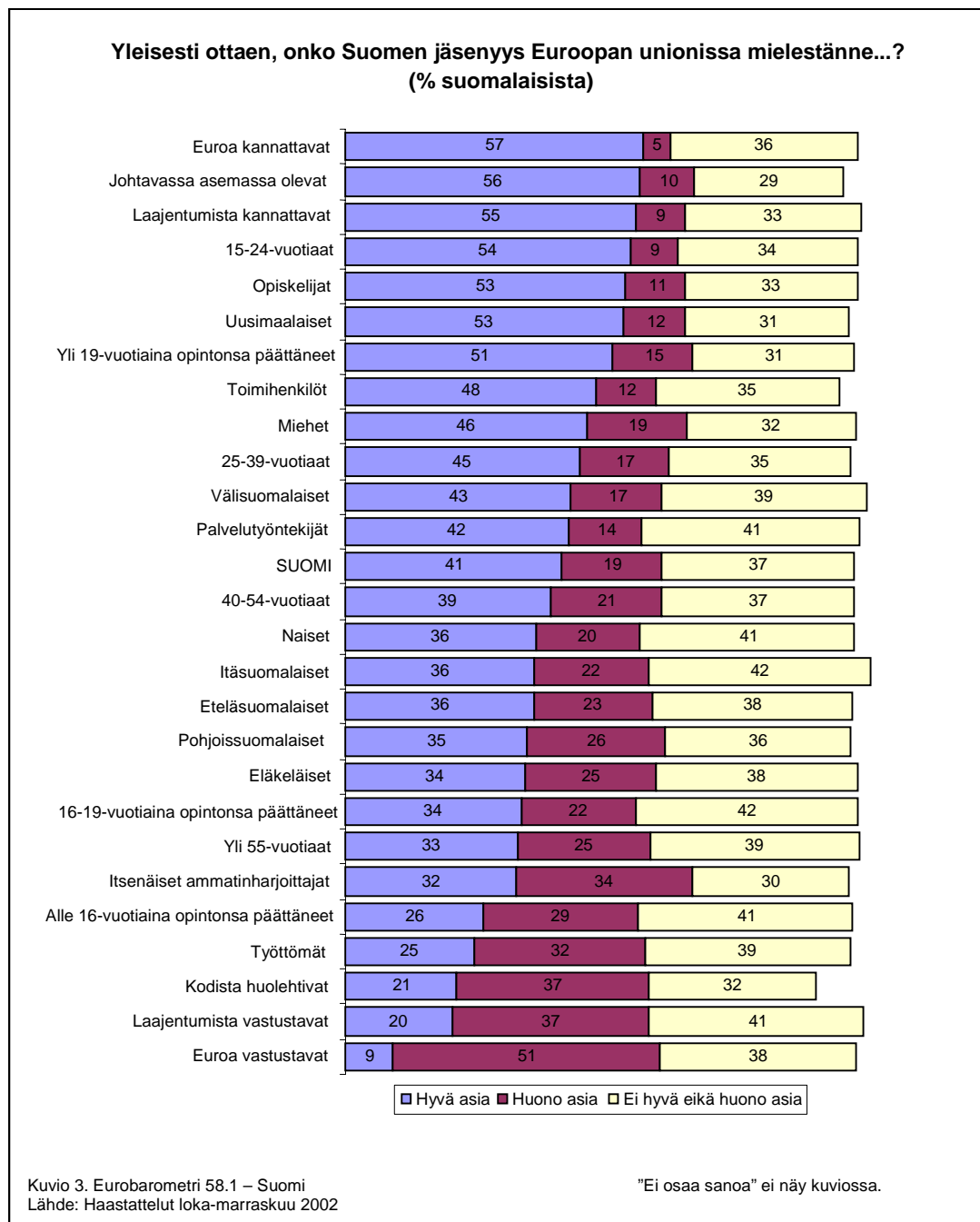
Alueellisesti vain suomalaiseksi itsensä tuntevat erityisesti etelä- ja itäsuomalaiset (molemmat 64 %) sekä pohjoissuomalaiset (61 %). Suomalaiseksi ja eurooppalaiseksi taas kokevat itsensä muita enemmän välisuomalaiset (53 %) ja uusimaalaiset (47 %).

Euroopan unionin symboli on tähtikuvioinen Eurooppa-lippu. Eurobarometri-kyselyssä suomalaisille esitettiin Euroopan unionin lippuun liittyviä väittämiä ja pyydettiin vastaajaa kertomaan, onko hän samaa vai eri mieltä väitteen kanssa.

81 % suomalaisista pitää lippua hyvänä symbolina Euroopalle. Lähes puolet eli 44 % suomalaisista on myös sitä mieltä, että lippu merkitsee jotain hyvää. Omaksensa lipun tuntee 28 % suomalaisista, kun taas 60 % ei pidä sitä omanaan. Suomalaisten valtaosan (65 %) mielestä Euroopan unionin lipun ei tulisi näkyä Suomessa julkisissa rakennuksissa kansallisen lipun vieressä. Noin neljäsosa suomalaisista (27 %) kuitenkin kannattaa lipun näkymistä kaikissa Suomen julkisissa rakennuksissa Suomen lipun vieressä.

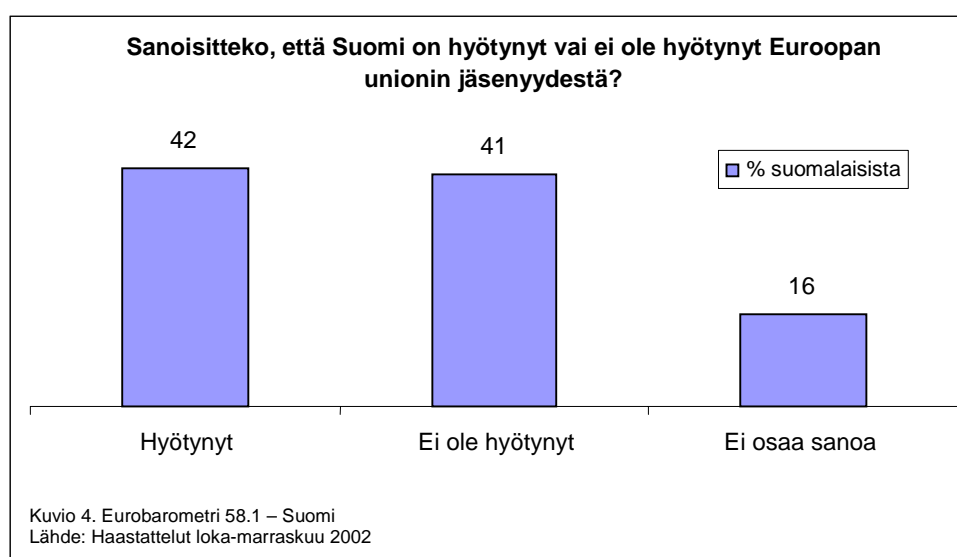
41 % suomalaisista pitää Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana, 19 % taas huonona. 37 % suomalaisista on sitä mieltä, ettei Suomen jäsenyys Euroopan unionissa ole hyvä eikä huono asia.

Erityisesti johtavassa asemassa olevat (56 %), 15-24-vuotiaat (54 %), opiskelijat (53 %), uusimaalaiset (53 %) ja korkeasti koulutetut eli yli 19-vuotiaina opintonsa päättäneet (51 %) ovat sitä mieltä, että Suomen jäsenyys Euroopan unionissa on yleisesti ottaen hyvä asia. Myös suurin osa euron käyttöönottoa (57 %) ja Euroopan unionin laajentumista (55 %) kannattavista henkilöistä pitää Suomen EU-jäsenyyttä hyvänä asiana.

Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa pitivät yleisesti ottaen huonona asiana erityisesti kodista huolehtivat (37 %), itsenäiset ammatinharjoittajat (34 %), työttömät (32 %) ja vähemmän koulutetut eli alle 16-vuotiaina opintonsa päättäneet (29 %). Euroa vastustavista 51 % ja laajentumista vastustavista 37 % piti Suomen EU-jäsenyyttä huonona asiana.

Kaikki näkökohdat huomioon ottaen 42 % suomalaisista katsoo, että Suomi on hyötynyt Euroopan unionin jäsenyydestä. Suunnilleen sama osa suomalaisista (41 %) on kuitenkin päinvastaista mieltä eli katsoo, ettei Suomi ole hyötynyt Euroopan unionin jäsenyydestään.

Miehistä huomattavasti suurempi osa (47 %) kuin naisista (38 %) katsoo Suomen hyötynneen jäsenyydestään Euroopan unionissa. Myös keskimääräistä suurempi osa 15-24-vuotiaista (53 %), 25-39-vuotiaista (48 %), yli 20-vuotiaina opintonsa päättäneistä (51 %), johtavassa asemassa olevista (58 %), opiskelijoista (53 %) ja toimihenkilöistä (47 %) katsoo Suomen hyötynneen Euroopan unionin jäsenyydestä. Alueellisesti uusimaalaiset (47 %) ja välisuomalaiset (45 %) katsovat muita enemmän Suomen hyötynneen EU-jäsenyydestä, kun taas itäsuomalaiset (50 %) ovat muita enemmän päinvastaista mieltä.

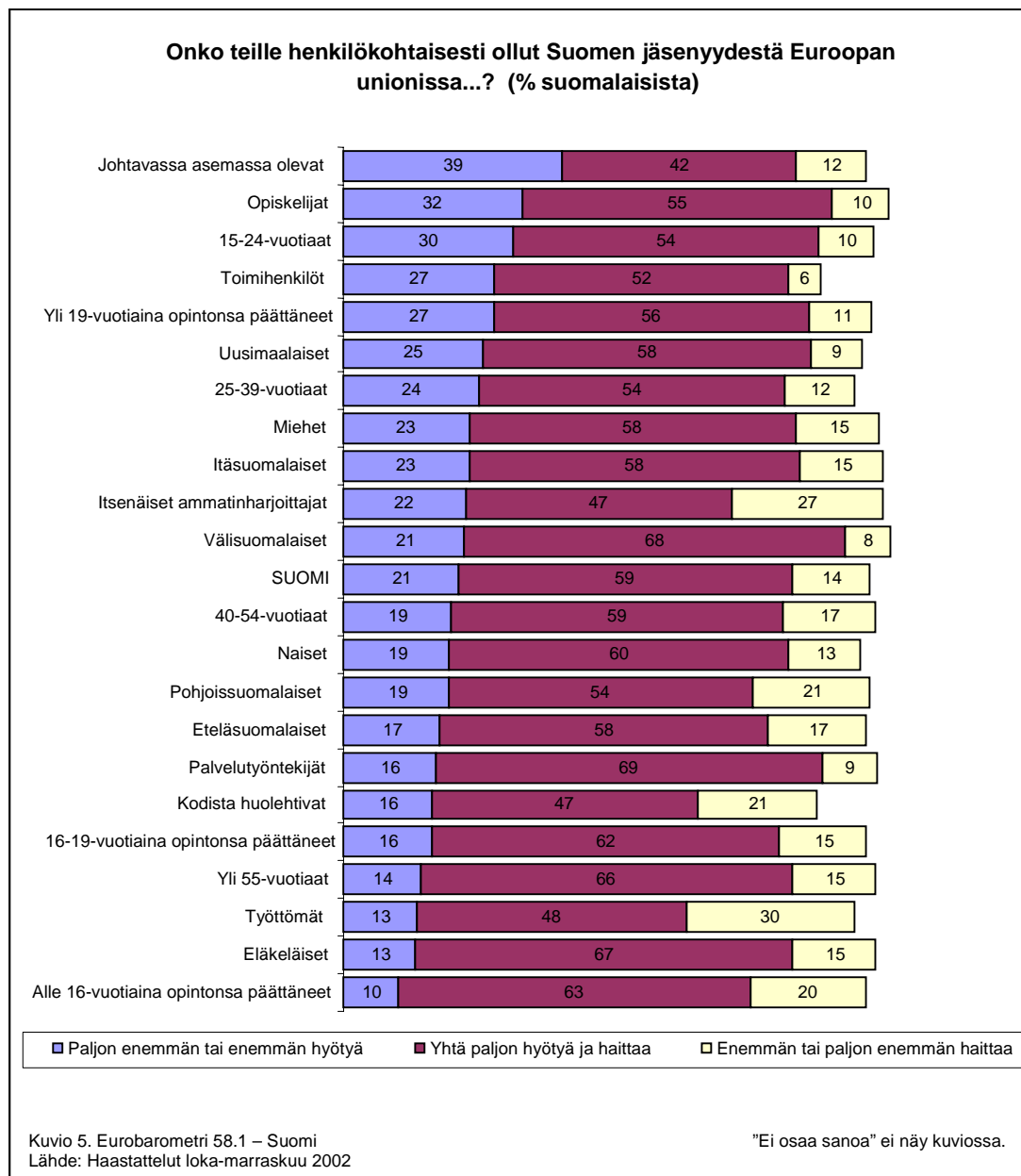
Euroopan unioni antaa 41 %:lle suomalaisia neutraalin vaikutelman itsestään. 35 % suomalaisista pitää EU:n itsestään antamaa vaikutelmaa joko hyvin tai melko positiivisena ja 20 % suomalaisista pitää vaikutelmaa melko tai hyvin negatiivisena.

59 % suomalaisista katsoo, että hänelle on henkilökohtaisesti ollut Suomen jäsenyydestä Euroopan unionissa yhtä paljon hyötyä ja haittaa. 21 % katsoo Suomen jäsenyydestä olleen itselleen enemmän tai paljon enemmän hyötyä ja 14 % katsoo siitä olleen hänelle henkilökohtaisesti enemmän tai paljon enemmän haittaa kuin hyötyä.

Erityisesti johtavassa asemassa olevat (39 %), opiskelijat (32 %) ja nuorin ikäluokka eli 15-24-vuotiaat (30 %) katsovat Suomen jäsenyydestä Euroopan unionissa olleen hänelle

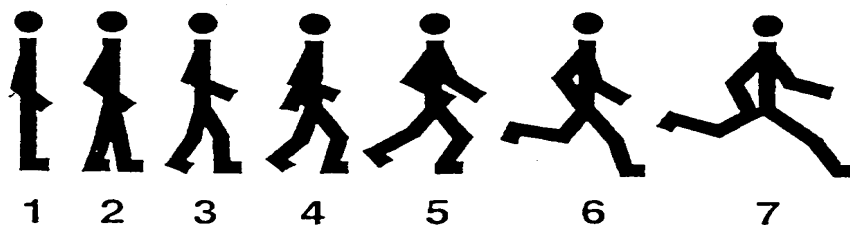
henkilökohtaisesti enemmän tai paljon enemmän hyötyä kuin haittaa. Myös toimihenkilöt (27 %), korkeasti koulutetut eli yli 19-vuotiaina opintonsa päättäneet (27 %), uusimaalaiset (25 %), 25-39-vuotiaat (24 %) ja itäsuomalaiset (23 %) katsovat keskimääräistä enemmän itselleen henkilökohtaisesti olleen Suomen EU-jäsenyydestä enemmän tai paljon enemmän hyötyä kuin haittaa. Miehistä 23 % katsoo jäsenyydestä olleen hänelle henkilökohtaisesti paljon enemmän tai enemmän hyötyä kun taas naisista 19 % ajattelee näin.

Suomen jäsenyydestä Euroopan unionissa katsovat erityisesti työttömät (30 %), itsenäiset ammatinharjoittajat (27 %) sekä kodista huolehtivat ja pohjoissuomalaiset (molemmat 21 %) olleen itselleen henkilökohtaisesti enemmän tai paljon enemmän haittaa kuin hyötyä.

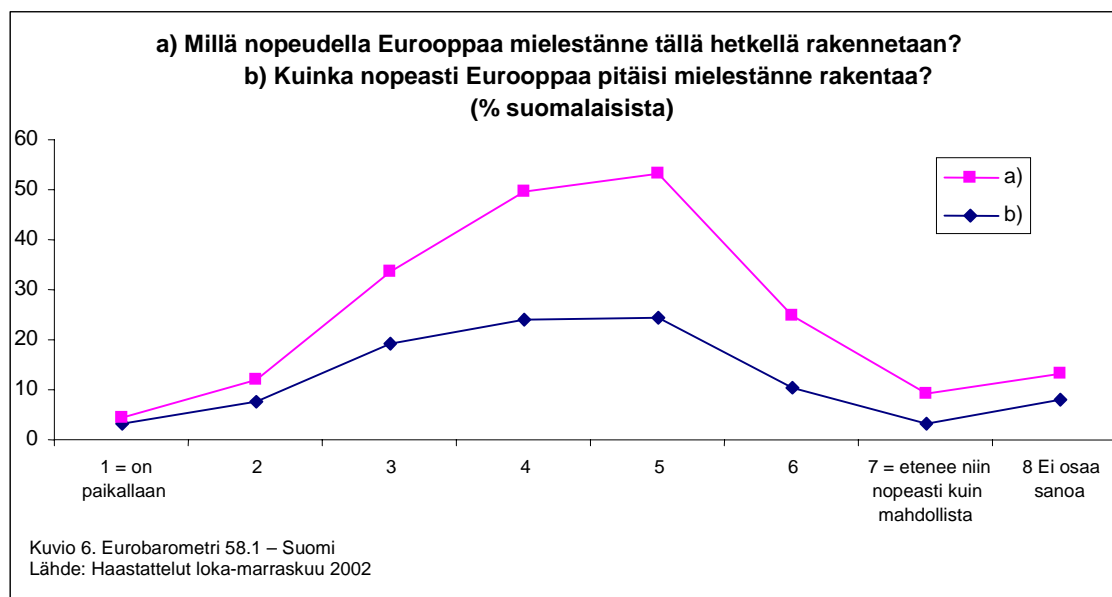
Juuri ennen tämänkertaisen Eurobarometri-kyselyn toteuttamista syksyllä 2002 useat Euroopan unionin maat joutuivat kokemaan ankaria tulvia. Suomalaisilta kysyttiin, luulevatko he näille maille olleen jäsenyyden Euroopan unionissa etu vai haitta näiden maiden tulvien aiheuttamista tuhoista toipumiselle.

69 % suomalaisista uskoo jäsenyyden Euroopan unionissa olleen näille maille etu, kun taas 3 % uskoo sen olleen haitta. 17 % suomalaisista katsoi, ettei jäsenyys ole ollut etu eikä haitta maiden tulvien aiheuttamista tuhoista toipumiselle.

Kyselyssä näytettiin suomalaisille korttia, jossa on seitsemän ihmishahmoa. Ihmishahmo numero 1 seisoo paikallaan, kun taas numero 7 juoksee niin kovaa kuin pystyy. Suomalaisia pyydettiin valitsemaan hahmoista se, joka hänen mielestään parhaiten kuvaa vastaajan mielipidettä Euroopan nykyisestä rakentamisnopeudesta. Suomalaisten näkemyksen mukaan Euroopan unionia rakennetaan tällä hetkellä keskimäärin 4,52:n nopeudella asteikolla 1-7¹

Jatkokyselyssä suomalaisilta kysyttiin, millä nopeudella heidän mielestään Eurooppaa pitäisi rakentaa. Keskiarvoksi saatiin tällöin 4,11. Suomalaisten mielestä siis Eurooppaa rakennetaan tällä hetkellä nopeammin kuin suomalaiset toivoisivat.

Miehet hieman enemmän kuin naiset hiljentäisivät Euroopan rakentamisvauhtia. Kysyttäessä, millä vauhdilla Eurooppaa pitäisi rakentaa saatiin miesten keskiarvoksi 4,07 ja naisten 4,14. Ikäryhmistä 15-24-vuotiaat (keskiarvo 4,44) ovat muita nopeamman rakentamisvauhdin kannalla, kun taas erityisesti yli 55-vuotiaat (3,99) ovat hitaamman vauhdin kannalla. Ammattiryhmistä opiskelijat (4,42) kannattavat muita nopeampaa rakentamisvauhtia, kun taas itsenäiset ammatinharjoittajat (3,46) ja kodista huolehtivat (3,48) kannattavat keskimäärin hitaampaa vauhtia. Alueellisesti uusimaalaiset (4,31) kannattavat keskimäärin nopeampaa

¹ 1 = on paikallaan, 7 = etenee niin nopeasti kuin mahdollista

vauhtia, kun taas pohjoissuomalaiset toivovat muiden alueiden asukkaisiin verrattuna hitaampaa Euroopan rakentamisvauhtia (3,82).

Suomalaisilta kysyttiin lisäksi, uskovatko he ja toisaalta haluavatko he, että Euroopan unionilla on viiden vuoden päästä tärkeämpi, vähemmän tärkeä vai jokseenkin samanlainen merkitys vastaajan päivittäisessä elämässä kuin nyt.

Suurin osa suomalaisista (51 %) uskoo Euroopan unionilla olevan viiden vuoden päästä hänen elämässään samanlainen merkitys kuin nykyisinkin. Suunnilleen sama osa suomalaisista (48 %) haluaa näin myös olevan. 35 % suomalaisista uskoo Euroopan unionilla olevan elämässään viiden vuoden päästä nykyistä tärkeämpi merkitys ja 29 % suomalaisista haluaa näin olevan. 9 % suomalaisista uskoo unionilla olevan vähemmän tärkeä merkitys elämässään viiden vuoden päästä, kun taas kaksinkertainen määrä, 18 %, haluaisi EU:lle vähemmän tärkeän merkityksen elämässään tulevaisuudessa.

1.3. Suomalaisten suhtautuminen Euroopan unionin eri politiikan aloihin

Eurobarometri-kyselyllä kysyttiin suomalaisten mielipidettä eri Euroopan unionin ehdotuksista ja EU:n politiikan aloilla. Kaksi kolmasosaa suomalaisista kannattaa mm. Euroopan rahaliittoa ja yhtä yhteistä valuuttaa, euroa. 29 % suomalaisista vastustaa sitä. Laajentumista kannattaa 58 % suomalaisista ja vastustaa 31 %. Suomalaisten mielipiteet jakautuvat kaikista eniten kysyttäessä mielipidettä Euroopan unionin jäsenmaiden yhteisestä puolustus- ja turvallisuuspolitiikasta. Lähes puolet suomalaisista (48 %) kannattaa sitä, kun taas 42 % vastustaa sitä. Tarkat jakaumat käyvät ilmi seuraavasta taulukosta.

MIKÄ ON MIELIPITEENNE SEURAAVISTA EHDOTUKSISTA?			
	% suomalaisista		
	Puolesta	Vastaan	Ei osaa sanoa
Lapsille opetetaan koulussa, miten Euroopan unionin toimielimet toimivat	90 %	5 %	5 %
Euroopan komission puheenjohtajan ja komissaarien eroaminen, jos he eivät nauti Euroopan parlamentin enemmistön luottamusta	85 %	7 %	9 %
Euroopan rahaliitto ja yksi valuutta, euro	66 %	29 %	4 %
Euroopan unionin vastaaminen asioista, joita kansalliset, alueelliset ja paikalliset viranomaiset eivät voi tehokkaasti hoitaa	66 %	21 %	12 %
Euroopan unionin laajentuminen ottamalla mukaan uusia maita	58 %	31 %	11 %
Euroopan unionin jäsenmaiden yhteinen ulkopoliittika suhteessa muihin maihin	53 %	35 %	12 %
Euroopan unionin jäsenmaiden yhteinen puolustus- ja turvallisuuspolitiikka	48 %	42 %	10 %

Lisäksi suomalaisia pyydettiin arvioimaan eri Euroopan unionin politiikan aloihin liittyvistä asioista, pitäisikö sen vastaajan mielestä olla Euroopan unionin ensisijainen tavoite vai ei. Suurin osa suomalaisista pitää rauhan ja turvallisuuden ylläpitämistä Euroopassa, taistelua järjestäytyntä rikollisuutta ja huumeita vastaan sekä elintarvikkeiden laadun takaamista Euroopan unionin ensisijaisina tavoitteina. Myös kamppailun terrorismia vastaan, taistelun köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä vastaan sekä yksilön oikeuksien ja demokratian periaatteiden takaamisen Euroopassa katsoo erittäin suuri osa suomalaisista EU:n ensisijaiseksi tavoitteeksi. Huomiota herättävää on, että suomalaiset eivät juurikaan pidä Euroopan unionin laajentumista ensisijaisena tavoitteena. Neljäsosa suomalaisista pitää uusien jäsenien ottamista unionin ensisijaisena tavoitteena, kun 69 %:n mielestä sen ei tulisi olla Euroopan unionin ensisijainen tavoite.

KERTOKAA KUSTAKIN LUETELLUSTA ASIASTA, PITÄISIKÖ SEN MIELESTÄNNE OLLA EUROOPAN UNIONIN ENSISIJAINEN TAVOITE VAI EI?			
	% suomalaisista		
	Ensisijainen	Ei ensisijainen	Ei osaa sanoa
Rauhan ja turvallisuuden ylläpitäminen Euroopassa	92 %	5 %	3 %
Taistelu järjestäytyntä rikollisuutta ja huumeita vastaan	87 %	11 %	3 %
Elintarvikkeiden laadun takaaminen	86 %	12 %	2 %
Kamppailu terrorismia vastaan	85 %	12 %	3 %
Taistelu köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä vastaan	85 %	12 %	3 %
Yksilön oikeuksien ja demokratian periaatteiden takaaminen Euroopassa	85 %	11 %	4 %
Taistelu työttömyyttä vastaan	83 %	14 %	3 %
Ympäristönsuojelu	83 %	14 %	3 %
Tulla lähemmäksi kansalaisia esim. tiedottamalla enemmän Euroopan unionista, sen toimintatavoista ja instituutioista	76 %	20 %	4 %
Kuluttajien suojelu ja muiden tuotteiden laadun takaaminen	75 %	22 %	3 %
Onnistuminen yhteisen valuutan, euron, käyttöön ottamisessa	72 %	23 %	5 %
Kamppailu laitonta maahanmuuttoa vastaan	71 %	24 %	5 %
Euroopan unionin toimielinten ja niiden työtapojen uudistaminen	45 %	44 %	11 %
Euroopan unionin poliittisen ja diplomaattisen merkityksen puolustaminen ympäri maailmaa	40 %	51 %	9 %
Ottaa uusia jäseniä	25 %	69 %	7 %

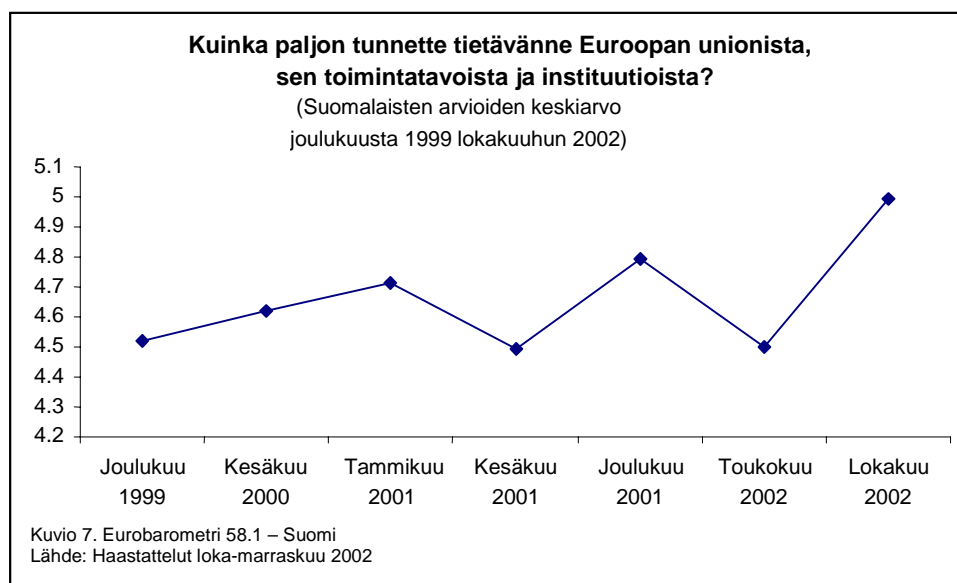
Lisäksi suomalaisia pyydettiin kertomaan lueteltujen Euroopan unionin politiikan alojen kohdalla, onko unionin toiminta alalla ollut tehokasta vai ei. 81 % pitää Euroopan unionin toimintaa Euroopan yhteisvaluutan, euron, menestyksekkään käyttöönoton alalla erittäin tai melko tehokkaana. Valtaosa suomalaisista pitää myös unionin toimintaa rauhan ja turvallisuuden ylläpitämisessä sekä elintarvikkeiden laadun takaamisessa erittäin tai melko tehokkaana. Suomalaiset kritisoivat Euroopan unionin toiminnan tehokkuutta erityisesti työttömyyden vastaisessa kamppailussa, köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen vastaisessa kamppailussa sekä Euroopan unionin toimielinten ja niiden työtapojen uudistamisessa. Tarkat jakaumat käyvät ilmi oheisesta taulukosta.

KERTOKAA KUNKIN SEURAAVAN ALAN KOHDALLA, ONKO TEISTÄ EUROOPAN UNIONIN TOIMINTA OLLUT TEHOKASTA VAI EI?			
	% suomalaisista		
	Erittäin tai melko tehokasta	Ei kovin tai ei lainkaan tehokasta	Ei osaa sanoa
Euroopan yhteisvaluutan, euron, menestyksekkäs käyttöönotto	81 %	15 %	5 %
Rauhan ja turvallisuuden ylläpitäminen Euroopassa	74 %	20 %	7 %
Elintarvikkeiden laadun takaaminen	68 %	27 %	6 %
Ympäristönsuojelu	63 %	31 %	5 %
Kuluttajansuoja ja muiden tuotteiden laadun takaaminen	63 %	29 %	8 %
Kamppailu terrorismia vastaan	62 %	32 %	6 %
Yksilön oikeuksien ja demokratian periaatteiden kunnioittamisen takaaminen Euroopassa	61 %	29 %	9 %
Uusien jäsenmaiden mukaan ottaminen	55 %	38 %	7 %
Järjestäytyneen rikollisuuden ja huumeiden vastainen kamppailu	53 %	42 %	5 %
Lähentyä Euroopan kansalaisia, esim. tiedottamalla enemmän Euroopan unionista, sen politiikoista ja toimielimistä	53 %	41 %	6 %
Kamppailu laitonta maahanmuuttoa vastaan	52 %	40 %	8 %
Euroopan unionin poliittisen ja diplomaattisen merkityksen puolustaminen ympäri maailmaa	44 %	41 %	15 %
Köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen vastainen kamppailu	42 %	52 %	6 %
Työttömyyden vastainen kamppailu	41 %	53 %	6 %
Euroopan unionin toimielinten ja niiden työtapojen uudistaminen	32 %	51 %	17 %

1.4. Viimeaikaisia kehityssuuntia

Suomalaisten yleistä suhtautumista Euroopan unioniin on tiedusteltu jo aikaisemmissa Eurobarometri-kyselyissä osittain samoin kysymyksin joulukuusta 1999 lähtien. Tämä mahdollistaa suomalaisten mielipiteiden kehityssuuntien tarkastelun.

Joulukuusta 1999 lähtien suomalaisia on pyydetty puolivuositain arvioimaan oma tietotasonsa Euroopan unionista, sen toimintatavoista ja instituutioista. Suomalaisten arviot oman EU-tietämyksensä tasosta näyttäisi olevan noususuunnassa. Kuten oheinen kuvio 7. osoittaa tässä syksyllä 2002 toteutetussa kyselyssä suomalaiset arvioivat tietotasonsa EU:sta keskimäärin kaikkien aikojen korkeimmaksi.

Televisio on pysynyt vuodesta 1999 lähtien kaikista suosituimpana suomalaisten EU-tiedon lähteenä. Joulukuusta 1999 lähtien vähintään kaksi kolmesta suomalaisesta on jokaisessa Eurobarometri-kyselyssä ilmoittanut käyttävänsä televisiota lähteenä etsiessään tietoa Euroopan unionista. Kysyttäessä, mitä kautta suomalaiset mieluiten haluaisivat saada tietoa Euroopan unionista, on televisio myös kaikissa viimeaikaisissa Eurobarometri-kyselyissä ollut suosituin EU-tiedon lähde. Internetin käyttö EU-tiedon lähteenä näyttäisi olevan hieman kasvussa. Joulukuussa 1999 17 % suomalaisista ilmoitti käyttävänsä internetiä EU-tiedon lähteenä, kun lokakuussa 2002 näin ilmoitti tekevänsä 26 % suomalaisista. Yhä useampi suomalainen toivoisi saavansa tietoa Euroopan unionista sanomalehdistä. Syksyllä 2002 puolet suomalaisista toivoi saavansa EU-tietoa päivittäisten sanomalehtien kautta.

Euroopan unionin Eurooppa-tiedotukset, Euro-tietokeskukset, Euro-tietopisteet tai Euro-kirjastot eivät koskaan ole olleet suomalaisten suosiossa EU-tiedon lähteinä. Jokaisessa kyselyssä joulukuusta 1999 lähtien alle 10 % suomalaisista ilmoittaa käyttävänsä näitä lähteitä etsiessään tietoa Euroopan unionista.

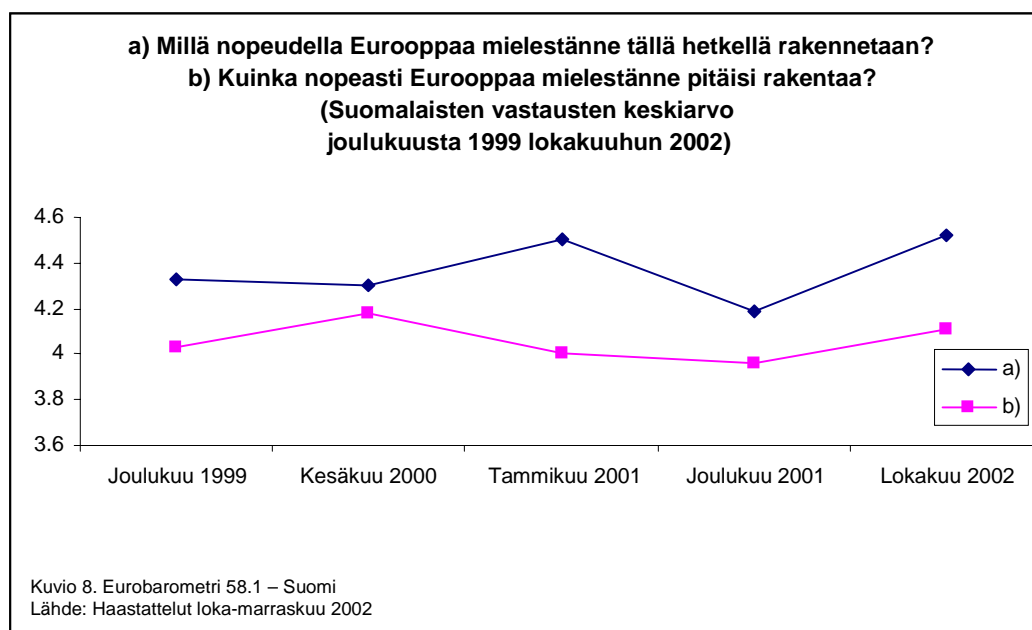
Yleisesti ottaen Suomen jäsenyys Euroopan unionissa on noin 40 %:n mielestä ollut aina joulukuusta 1999 lähtien hyvä asia. Hieman pienempi osuus suomalaisista (31-38 %) on koko ajanjaksona sanonut Suomen EU-jäsenyyden olevan ei hyvä eikä huono asia. Suomen EU-jäsenyyttä huonona pitävien osuus on laskusuunnassa.

Kaikki näkökohdat huomioon ottaen noin kaksi viidestä suomalaisesta on joulukuusta 1999 lähtien katsonut Suomen hyötynneen Euroopan unionin jäsenyydestään. Niiden osuus, jotka katsovat, ettei Suomi ole hyötynyt EU-jäsenyydestään, on jälleen joulukuun 2001 huippulukeman (49 %) jälkeen jälleen laskenut ja asettuu tämänkertaisessa kyselyssä 41 %:n tasolle.

Niiden suomalaisten osuus, jotka katsovat Euroopan unionin yleisesti ottaen antavan hyvin tai melko positiivisen kuvan itsestään, on kasvanut sitten kesäkuun 2000. Niiden suomalaisten osuus, jotka katsovat Euroopan unionin antavan negatiivisen kuvan itsestään on vastaavasti tasaisesti laskenut kesäkuusta 2000 lähtien.

Kesäkuussa 2000 29 % suomalaisista katsoi Suomen EU-jäsenyyden tuoneen hänelle henkilökohtaisesti paljon enemmän tai enemmän hyötyä kuin haittaa. Näin vastanneiden suomalaisten osuus on kuitenkin sen jälkeen laskenut ja asettunut noin 20 %:n tasolle. On kuitenkin huomattava, että myös niiden suomalaisten osuus, jotka katsovat Suomen jäsenyyden Euroopan unionissa tuoneen hänelle henkilökohtaisesti enemmän tai paljon enemmän haittaa on myös tasaisesti laskenut sitten kesäkuun 2000. Suomalaiset näyttävätkin toteavan yhä enenevässä määrin, että Suomen EU-jäsenyydestä on ollut heille henkilökohtaisesti yhtä paljon hyötyä kuin haittaakin.

Suomalaiset ovat aina joulukuusta 1999 lähtien kokeneet, että Eurooppaa rakennetaan nopeammin kuin he toivoisivat. Suurin ero oli tammikuussa 2001, jolloin suomalaiset kokivat keskimäärin, että Eurooppaa rakennettiin asteikolla 1-7¹ 4,5:n nopeudella, kun suomalaisten toivoma vauhti olisi keskimäärin ollut 4,0.

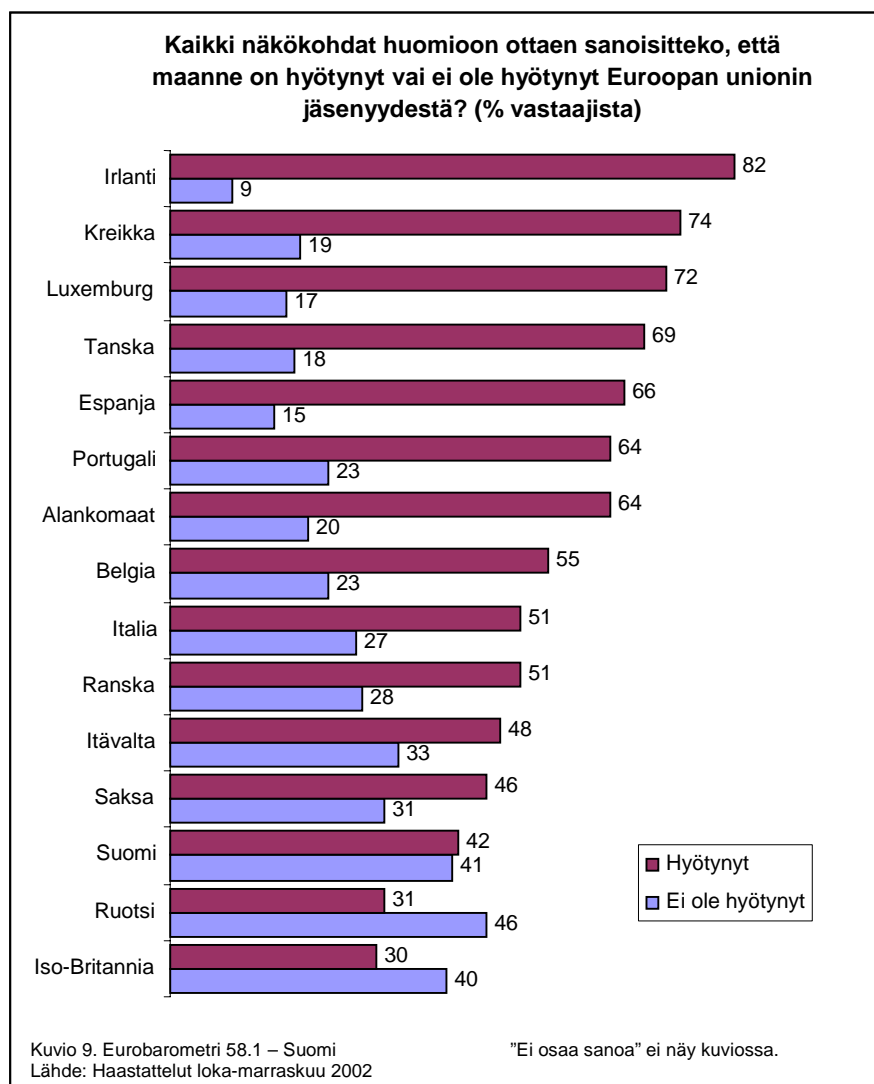
¹ 1 = Pysyy paikallaan, 7 = Etenee niin nopeasti kuin mahdollista

1.5. Vertailu muihin EU-maihin

Suomalaiset arvioivat oman EU-tietotasonsa keskimäärin muiden Euroopan unionin jäsenmaiden kansalaisia paremmaksi. Suomalaiset arvioivat asteikolla 1-10¹ tietämyksensä keskimäärin 4,99:n arvoiseksi, kun Euroopan unionin jäsenmaiden kansalaiset arvioivat sen 4,4:n arvoiseksi. Suomalaisia paremmin EU:ta katsovat tuntevansa itävaltalaiset (keskiarvo 5,31), tanskalaiset (5,21) ja luxemburgilaiset (5,0). Huonoiten Euroopan unionin katsovat tuntevansa britit (3,6), portugalilaiset (3,76) ja espanjalaiset (3,96).

Pienempi osa suomalaisista kuin EU:n jäsenmaiden kansalaisista keskimäärin pitää yleisesti ottaen maansa jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana. Oman maansa EU-jäsenyyttä pitävät hyvänä asiana erityisesti luxemburgilaiset (83 %) ja irlantilaiset (74 %).

EU-maiden kansalaiset katsovat myös keskimäärin oman maansa hyötynneen EU-jäsenyydestään suomalaisia enemmän. Erityisesti irlantilaiset (82 %) ja kreikkalaiset (74 %) katsovat maansa hyötynneen jäsenyydestä Euroopan unionissa. Ruotsalaiset (46 %), suomalaiset (41 %) ja britit (40 %) sen sijaan katsovat eniten, että heidän maansa ei ole hyötynyt Euroopan unionin jäsenyydestä.

Suomalaisista pienempi osa kuin EU:n jäsenmaiden kansalaisista keskimäärin katsoo itse henkilökohtaisesti hyötynensä maansa EU-jäsenyydestä. Maansa jäsenyydestä Euroopan unionissa katsovat olleen itselleen henkilökohtaisesti paljon enemmän tai enemmän hyötyä kuin haittaa erityisesti irlantilaiset (59 %) ja espanjalaiset (48 %). Suomalaisista 21 % katsoo itselleen henkilökohtaisesti olleen maansa EU-jäsenyydestä paljon enemmän tai enemmän hyötyä kuin haittaa, mikä on alin luku Iso-Britannian (17 %) ja Ranskan (20 %) jälkeen.

Keskeisimmät Eurobarometrin 58.1 tulokset syksyllä 2002 YLEINEN SUHTAUTUMINEN EUROOPAN UNIONIIN		
	Suomalaiset	EU-15 (Euroopan unionin jäsenmaiden keskiarvo)
EU-tietämyksen taso oman arvion mukaan asteikolla 1-10 ¹	4,99	4,4
Pitää maansa jäsenyyttä Euroopan unionissa yleisesti ottaen hyvänä asiana.	41 %	55 %
Katsoo maansa hyötynneen Euroopan unionin jäsenyydestään	42 %	50 %
Katsoo Euroopan unionin antavan itsestään hyvin tai melko positiivisen vaikutelman.	35 %	50 %
Katsoo itselleen henkilökohtaisesti olleen maansa EU-jäsenyydestä paljon enemmän tai enemmän hyötyä kuin haittaa.	21 %	27 %
Kokee itsensä vain oman kansallisuutensa edustajaksi.	56 %	38 %
Kokee itsensä sekä eurooppalaiseksi että oman kansallisuutensa edustajaksi.	40 %	49 %
On erittäin tai melko kiintynyt Euroopan unioniin.	24 %	45 %
On Euroopan rahaliiton ja yhden valuutan, euron, puolesta.	66 %	63 %
On Euroopan unionin laajentumisen puolesta.	58 %	52 %
Pitää kamppailua terrorismia vastaan Euroopan unionin ensisijaisena tavoitteena.	85 %	91 %
Pitää kamppailua laitonta maahanmuuttoa vastaan Euroopan unionin ensisijaisena tavoitteena.	72 %	84 %
Pitää taistelua työttömyyttä vastaan Euroopan unionin ensisijaisena tavoitteena.	83 %	91 %
Pitää taistelua järjestäytyntä rikollisuutta ja huumeita vastaan Euroopan unionin ensisijaisena tavoitteena.	87 %	89 %

Suomalaiset pitävät Euroopan nykyistä rakentamisvauhtia asteikolla 1-7² varsin kovana (keskiarvo 4,52). Suomalaisia kovempaa vauhtia pitävät vain tanskalaiset ja irlantilaiset (molempien maiden keskiarvo 4,57). Suomalaisen toivoma rakentamisvauhti on yhdessä tanskalaisten kanssa kaikkien EU:n jäsenmaiden keskiarvoista pienin (4,11). Nopeimmin Eurooppaa haluaisivat rakentaa kreikkalaiset (keskiarvo 5,99), portugalilaiset (5,75) ja italialaiset (5,61).

¹ 1 = Ei tiedä mitään, 10 = Tietää paljon

² 1 = Pysyy paikallaan, 7 = Etenee niin nopeasti kuin mahdollista

Kysyttäessä, tunteeo vastaaja itsensä vain oman kansallisuutensa edustajaksi vai sekä eurooppalaiseksi että oman kansallisuutensa edustajaksi oli Suomessa vähiten niitä, jotka tunsivat itsensä sekä eurooppalaiseksi että suomalaiseksi. Eniten itsensä sekä eurooppalaiseksi että oman kansallisuutensa edustajaksi tunsivat italialaiset (65 %), tanskalaiset (57 %) ja espanjalaiset (56 %). Vain eurooppalaisiksi itsensä tunsivat eniten luxemburgilaiset, joista 14 % vastasi näin. Toiseksi eniten itsensä vain eurooppalaisiksi tunsivat belgialaiset (6 %). Muissa maissa näin vastanneiden osuus jäi alle viiden prosenttiin.

Euroopan rahaliiton ja yhden valuutan, euron, puolesta ovat eniten luxemburgilaiset (89 %) ja belgialaiset (81 %). Vähiten taas euroalueeseen kuulumattomien maiden kansalaiset eli britit (28 %), ruotsalaiset (51 %) ja tanskalaiset (55 %). Suomalaisista 66 % on euron puolesta, mikä on euroalueeseen kuuluvien maiden pienin luku.

Euroopan unionin laajentumisen puolesta ovat eniten kreikkalaiset (76 %) ja tanskalaiset (71 %), vähiten taas britit (42 %), ranskalaiset (41 %) ja saksalaiset (46 %). Laajentumista vastaan ilmoittavat eniten olevan ranskalaiset (49 %), saksalaiset (34 %) ja luxemburgilaiset (34 %). Iso-Britanniassa laajentumista vastustaa 32 % vastanneista.

Suomalaisten ja muiden Euroopan unionin jäsenmaiden kansalaisten suhtautumista euroon ja laajentumiseen tarkastellaan vielä lähemmin seuraavassa luvussa.

2. SUOMALAISTEN SUHTAUTUMINEN EUROOPAN UNIONIN LAAJENTUMISEEN JA EUROON

2.1. Suomalaisten yleinen asennoituminen laajentumiseen

Euroopan unioni päätti Kööpenhaminan huippukokouksessa joulukuussa 2002 ottaa jäsenikseen kymmenen uutta maata. Jäseniksi hyväksytyt maat ovat: Kypros, Latvia, Liettua, Malta, Puola, Slovakia, Slovenia, Tsekin tasavalta, Unkari ja Viro. Näistä maista tulee Euroopan unionin jäseniä 1.5.2004 alkaen. Bulgaria ja Romania jatkavat vielä jäsenyysneuvotteluja. Turkki on hyväksytty jäsenehdokasmaaksi, mutta sen kanssa ei vielä neuvotella jäsenyydestä eikä neuvottelujen aloittamiselle ole asetettu päivämäärää. Tämä Eurobarometri-kysely suoritettiin ennen Kööpenhaminan huippukokousta.

Suomalaiset ovat saaneet tietoa Euroopan unionin laajentumisesta lähinnä television (84 %), päivälehtien (60 %) ja radion (39 %) kautta. Internetistä laajentumisesta on lukenut 9 % suomalaisista. Kolme viidestä suomalaisesta katsoo saaneensa erittäin tai melko hyvin tietoa laajentumisesta eri tiedotusvälineiden kautta. Silti 38 % katsoo, että on saanut ei kovin hyvin tai ei lainkaan hyvin tietoa laajentumisesta.

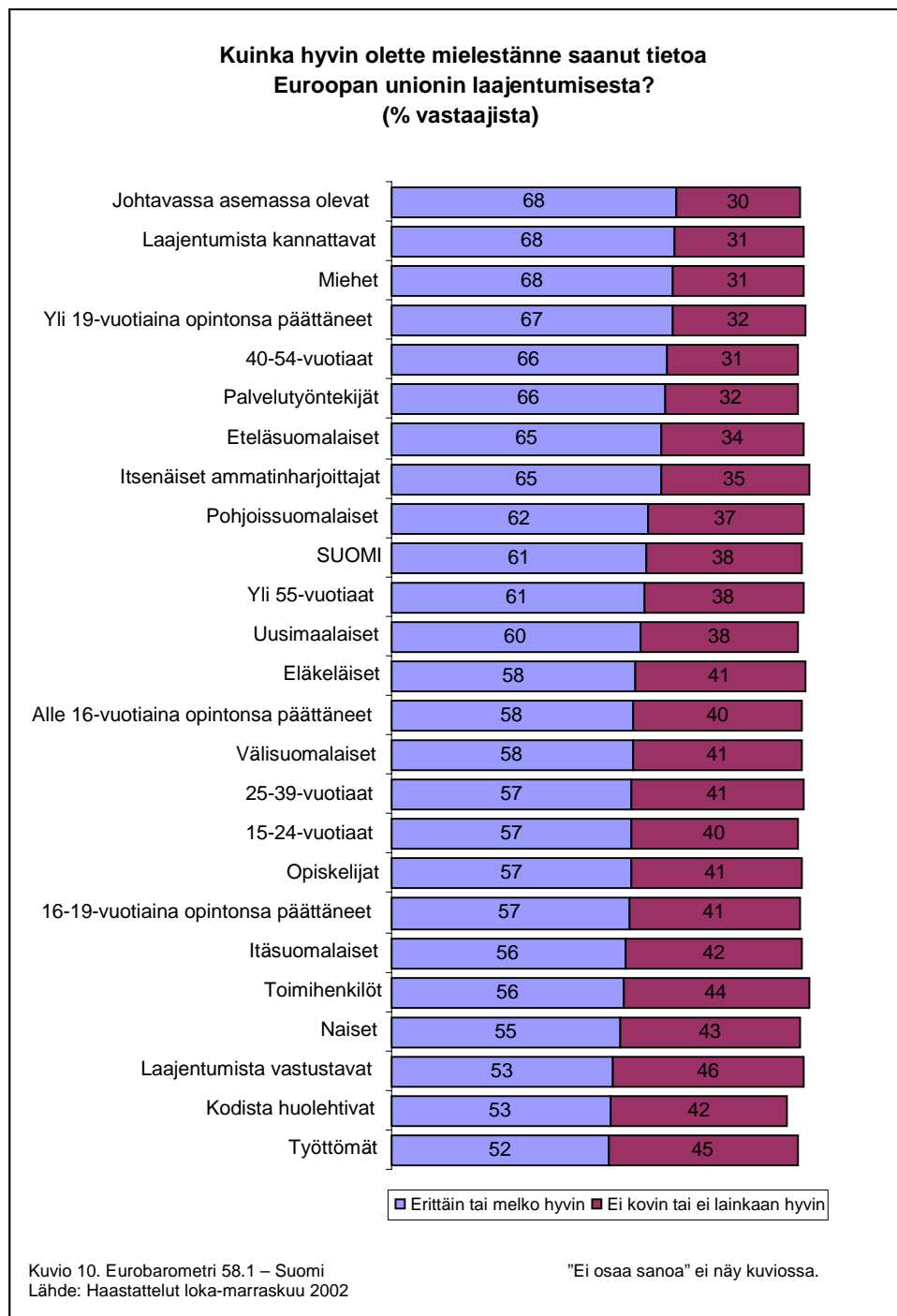
Huomattavasti suurempi osa miehistä (68 %) kuin naisista (55 %) tuntee saaneensa erittäin tai melko hyvin tietoa Euroopan unionin laajentumisesta. Ammattiryhmistä johtavassa asemassa olevat tuntevat saaneensa parhaiten tietoa laajentumisesta. Myös korkeasti koulutetut eli yli 19-vuotiaina opintonsa päättäneet tuntevat saaneensa tietoa laajentumisesta paremmin kuin vähemmän koulutetut. Alueellisesti eteläsuomalaiset tuntevat olevansa parhaiten informoituja EU:n laajentumisesta. Eteläsuomalaisista 65 % sanoo saaneensa erittäin tai melko hyvin tietoa laajentumisesta. Itäsuomalaisista 56 % sanoo saaneensa erittäin tai melko hyvin tietoa laajentumisesta ja 42 % katsoo saaneensa tietoa laajentumisesta ei kovin hyvin tai ei lainkaan hyvin.

Laajentumista kannattavat tuntuvat olevan paremmin informoituja laajentumisesta kuin sitä vastustavat. Laajentumista kannattavista 68 % sanoo saaneensa tietoa laajentumisesta erittäin tai melko hyvin, kun sitä vastustavista näin kokee 53 %. Laajentumista kannattavista taas 31 % sanoo saaneensa ei kovin tai ei lainkaan hyvin tietoa laajentumisesta, kun näin vastasi 46 % laajentumista vastustavista.

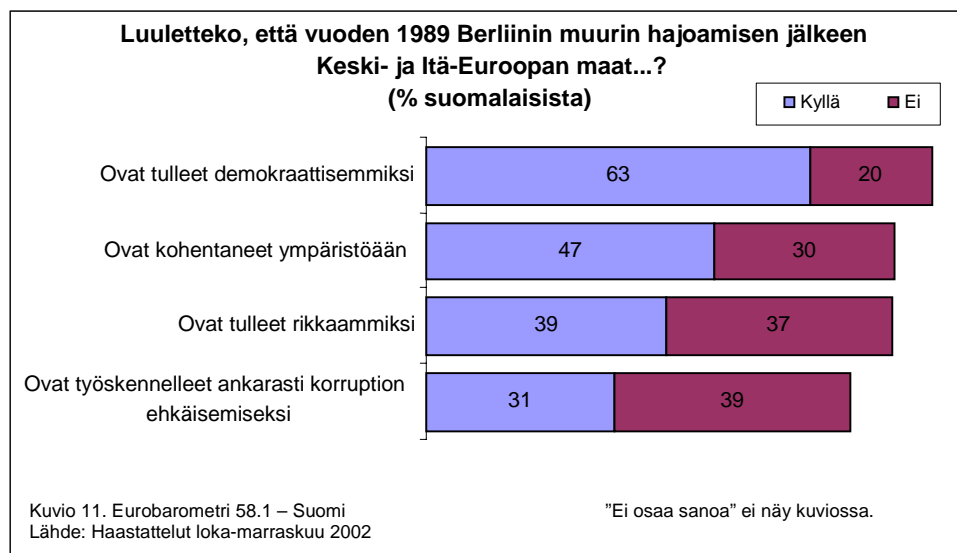
Tarkat jakaumat käyvät ilmi seuraavalla sivulla olevasta kuviosta 10.

Suomalaiset eivät myöskään ole kovin innokkaita osallistumaan poliittiseen keskusteluun laajentumisesta. Vain 23 % suomalaisista ilmoittaa osallistuvansa laajentumiskeskusteluun erittäin suuressa määrin tai jonkin verran. 40 % suomalaisista sanoo, ettei osallistu poliittiseen keskusteluun laajentumisesta kovin paljon ja 36 % ei osallistu siihen lainkaan.

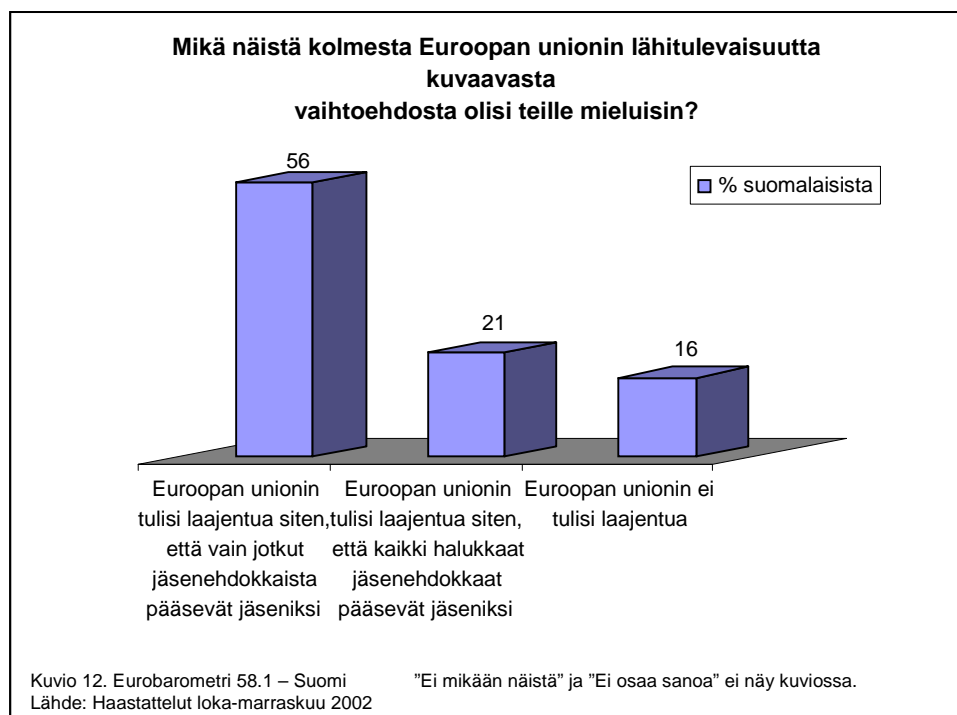
Eniten laajentumiskeskusteluun ilmoittavat osallistuvansa johtavassa asemassa olevat, joista 29 % osallistuu keskusteluun erittäin suuressa määrin tai jonkin verran sekä toimihenkilöt, joista 28 % osallistuu laajentumisesta käytävään poliittiseen keskusteluun erittäin suuressa määrin tai jonkin verran. Alueellisesti uusimaalaiset, eteläsuomalaiset ja itäsuomalaiset osallistuvat laajentumiskeskusteluun eniten. Kaikilla näillä alueilla noin neljäsosa vastaajista ilmoittaa osallistuvansa poliittiseen keskusteluun laajentumisesta erittäin suuressa määrin tai jonkin verran.

Eurobarometri-kyselyssä kysyttiin myös suomalaisten mielikuvaa Keski- ja Itä-Euroopan maiden kehityksestä vuoden 1989 Berliinin muurin hajoamisen jälkeen. 63 % suomalaisista uskoo maiden tulleen demokraattisemmiksi muurin hajoamisen jälkeen. Lähes puolet, 47 %, uskoo maiden kohentaneen ympäristöään ja 39 % suomalaisista uskoo maiden rikastuneen. Lähes kolmasosa suomalaisista (31 %) uskoo Keski- ja Itä-Euroopan maiden työskennelleen ankarasti korruption ehkäisemiseksi vuoden 1989 muurin sortumisen jälkeen. 39 % suomalaisista ei usko maiden työskennelleen ankarasti korruption ehkäisemiseksi.

Suomalaisten valtaosalle mieluisin Euroopan unionin lähitulevaisuutta kuvaava vaihtoehto olisi, että Euroopan unioni laajentuisi siten, että vain jotkut jäsenehdokkaista pääsisivät jäseniksi. 21 % suomalaisista ottaisi kaikki halukkaat jäsenehdokkaat Euroopan unionin jäseniksi. 16 % suomalaisista on sitä mieltä, ettei Euroopan unionin tulisi laajentua.

Miehistä 60 % ja naisista 52 % kannattaa vaihtoehtoa, että Euroopan unioni ottaisi vain jotkut jäsenehdokkaista jäsenikseen. Ammattiryhmistä opiskelijat (75 %), johtavassa asemassa olevat (72 %) ja toimihenkilöt (61 %) kannattavat keskimääräistä enemmän tätä vaihtoehtoa. Nuorin ikäryhmä eli 15-24-vuotiaat kannattavat eniten (24 %) vaihtoehtoa, jonka mukaan Euroopan unionin tulisi laajentua siten, että kaikki halukkaat jäsenehdokkaat pääsevät jäseniksi. Ammattiryhmistä työttömät (30 %), kodista huolehtivat ja palvelutyöntekijät (molemmat 26 %) kannattavat eniten EU:n laajentumista kaikkiin halukkaisiin ehdokasmaihin. Kaikkien halukkaiden mukaan ottamista kannattavat eniten välisuomalaiset

(27 %) ja vähiten pohjoissuomalaiset (18 %). Laajentumista vain joihinkin ehdokasmaihin kannattavat eniten uusimaalaiset (60 %).

Suomalaiset uskovat suuryritysten olevan suurimpia Euroopan unionin laajentumisesta hyötyviä. Myös nuorten uskoo yli puolet suomalaisista hyötyvän unionin laajentumisesta. Suurimpia menettäjiä suomalaiset uskovat olevan maanviljelijöiden ja kalastajien. Yli puolet suomalaisista uskoo myös maaseudulla asuvien ihmisten menettävän etujaan Euroopan unionin laajentumisen seurauksena.

Erityisesti Väli-Suomessa, Pohjois-Suomessa ja Itä-Suomessa asuvat uskovat keskimääräistä enemmän maaseudulla asuvien ihmisten menettävän etujaan laajentumisen seurauksena. 61 % välisuomalaisista, 57 % pohjoissuomalaisista ja 55 % itäsuomalaisista uskoo näin. Vastaavasti uusimaalaisista 50 % ja eteläsuomalaisista 47 % uskoo maaseudulla asuvien ihmisten olevan menettäjiä laajentumisessa.

Työttömät eivät itse ole niitä, jotka eniten uskovat työttömien menettävän etujaan laajentumisen seurauksena. 28 % työttömistä uskoo työttömien olevan menettäjiä, kun kodista huolehtivista näin uskoo 39 %. Eläkeläisistä ja itsenäisistä ammatinharjoittajista 29 % uskoo työttömien menettävän laajentumisen seurauksena.

Nuorista 15-24-vuotiaista keskimääräistä pienempi osuus (50 %) uskoo nuorten hyötyvän Euroopan unionin laajentumisesta. Sen sijaan 25-39-vuotiaista 64 % uskoo nuorten hyötyvän laajentumisen seurauksena.

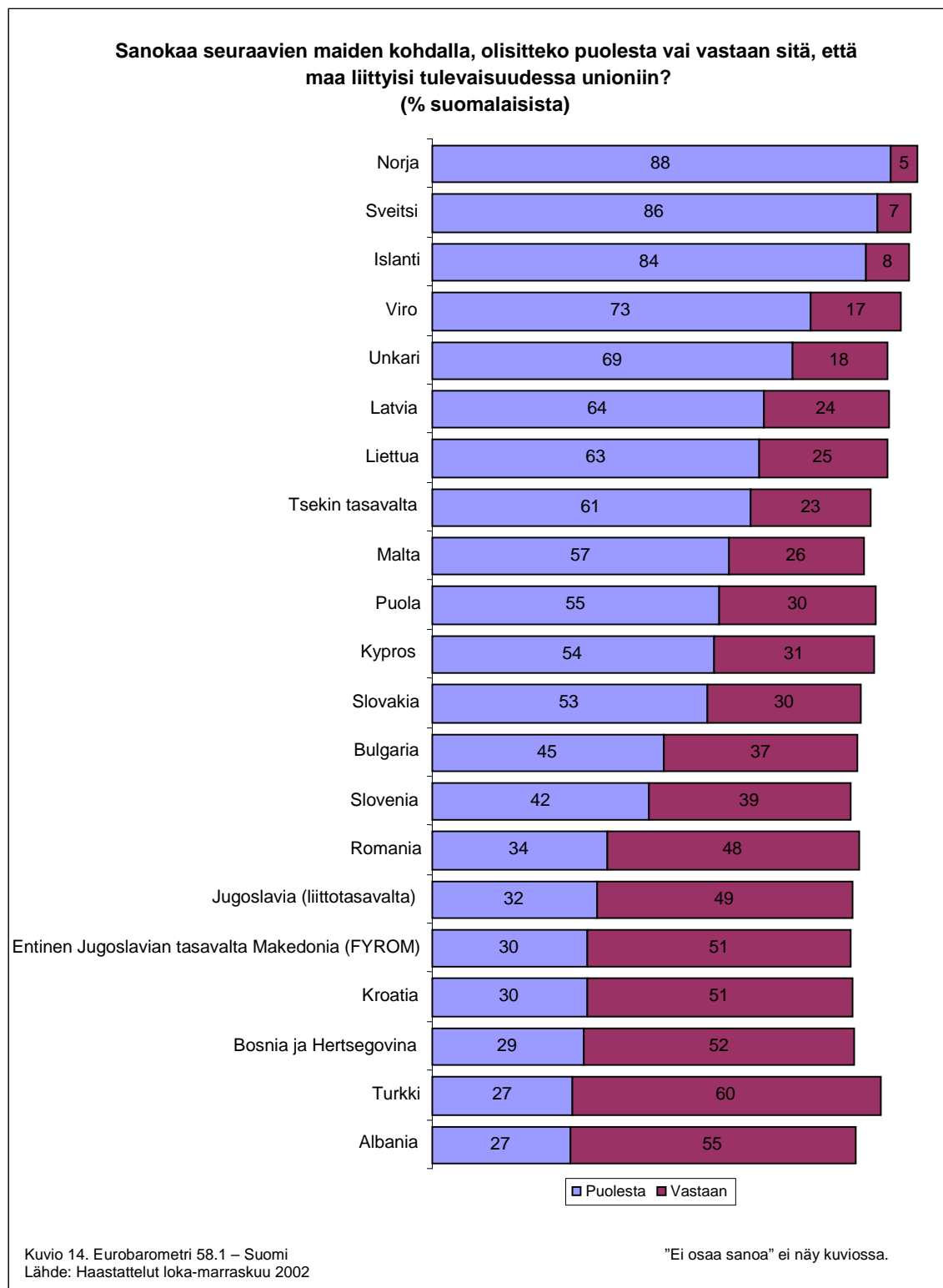
Suurin osa suomalaisista (81 %) uskoo päätöksenteon eurooppalaisella tasolla vaikeutuvan, kun Euroopan unionissa on nykyistä enemmän jäsenmaita. Suurin osa suomalaisista myös katsoo, että mitä enemmän EU:ssa on jäsenmaita, sitä merkittävämpi se on maailmassa. Suomalaiset myös uskovat Euroopan unionin olevan kulttuurisesti rikkaampi, kun uudet jäsenet ovat liittyneet siihen. 71 % suomalaisista uskoo lisäksi Suomen saavan vähemmän taloudellista tukea Euroopan unionilta laajentumisen jälkeen. Työttömyyden kasvuun laajentumisen myötä suomalaisten enemmistö ei kuitenkaan usko. Suomalaisten enemmistö (72 %) kuitenkin uskoo, että laajentuminen tulee maksamaan lisää EU:n jo olemassa oleville jäsenmaille. Suomalaisten antamat vastaukset käyvät ilmi seuraavasta taulukosta. Taulukkoon ei ole kirjattu ”Ei osaa sanoa” –vastauksia.

OLETTEKO SAMAA VAI ERI MIELTÄ SEURAAVIEN VÄITTÄMIEN KANSSA?		
	% suomalaisista	
	Samaa mieltä	Eri mieltä
Kun maita on enemmän, on päätöksenteko eurooppalaisella tasolla paljon vaikeampaa.	81 %	13 %
Mitä enemmän jäsenmaita Euroopan unionissa on, sitä merkittävämpi se on maailmassa.	77 %	15 %
Useampien jäsenmaiden myötä Euroopan unionista tulee kulttuurisesti rikkaampi.	76 %	15 %
Suomi saa vähemmän taloudellista tukea Euroopan unionilta, kun mukaan liittyy uusia maita.	71 %	19 %
Euroopan unionin on uudistettava toimielintensä työskentelytavat ennen kuin se ottaa uusia jäseniä.	60 %	17 %
Mitä useampi maa kuuluu Euroopan unioniin, sitä paremmin rauha ja turvallisuus on taattu Euroopassa.	58 %	33 %
Sen jälkeen, kun laajentumisen yhteydessä on tullut mukaan uusia jäsenmaita, Suomesta tulee vähemmän tärkeä Euroopassa.	51 %	40 %
Suomessa on sitä enemmän työttömiä, mitä enemmän jäsenmaita on mukana.	36 %	51 %
Euroopan unionin pitäisi auttaa tulevia jäsenmaita taloudellisesti jo ennen niiden liittymistä.	27 %	65 %
Laajentuminen ei tule maksamaan lisää Suomen kaltaisille olemassa oleville jäsenmaille.	19 %	72 %

2.2. Minkä maiden liittymistä suomalaiset eniten kannattavat?

Suomalaiset kannattavat erityisesti nykyisten Euroopan talousalueeseen, ETA:an kuuluvien maiden eli Norjan, Sveitsin ja Islannin liittymistä Euroopan unioniin tulevaisuudessa. Yksikään näistä maista ei hae tällä hetkellä EU:n jäsenyyttä. Yli 80 % suomalaisista olisi kuitenkin valmis ottamaan nämä maat unionin jäseneksi, mikäli maat päättäisivät hakea jäsenyyttä.

Kööpenhaminan huippukokouksessa tuleviksi jäseniksi hyväksytyt kymmenen maata saavat kukin Sloveniaa lukuunottamatta suomalaisten enemmistön kannatuksen liittymisessä Euroopan unioniin. Slovenian jäsenyyttä Euroopan unionissa kannattaa 43 % suomalaisista.

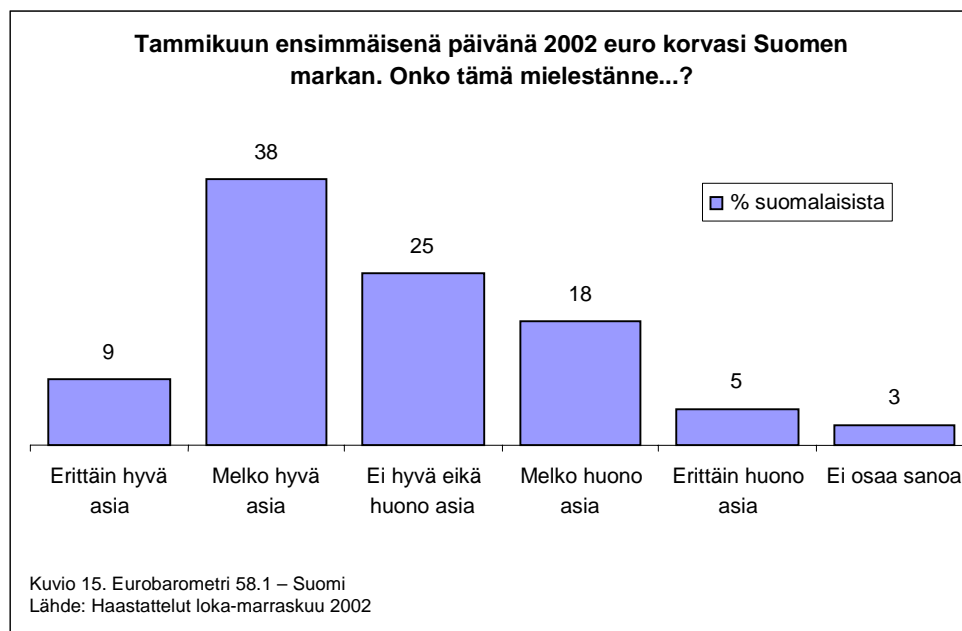
Jäsenneuvotteluja käyvän Bulgarian jäsenyyttä kannattaa 45 % suomalaisista ja Romanian jäsenyyttä 34 %. Romanian jäsenyyttä vastustaa lähes puolet suomalaisista (48 %).

Jugoslaviasta irtautuneiden maiden jäsenyyttä vastustaa noin puolet suomalaisista ja kannattaa alle kolmannes. Turkki ja Albania eivät myöskään ole suomalaisten suosiossa Euroopan unionin jäseniksi. Näiden maiden jäsenyyttä kannattaa noin neljäsosa suomalaisista, mutta vastustaa yli puolet.

2.3. Suomalaisen suhtautuminen euroon

Tammikuun ensimmäisenä päivänä 2002 Euroopan yhteisvaluutta, euro, korvasi kansallisen valuutan kaikissa 12 euroon liittyneessä maassa. Myös Suomessa euro korvasi Suomen markan.

Lähes puolet suomalaisista (47 %) on sitä mieltä, että markan korvaaminen eurolla on erittäin tai melko hyvä asia. Vajaa neljäsosa suomalaisista (23 %) pitää tätä erittäin tai melko huonona asiana. Neljäsosalle suomalaisista euroon siirtyminen ei ole hyvää eikä huono asia.

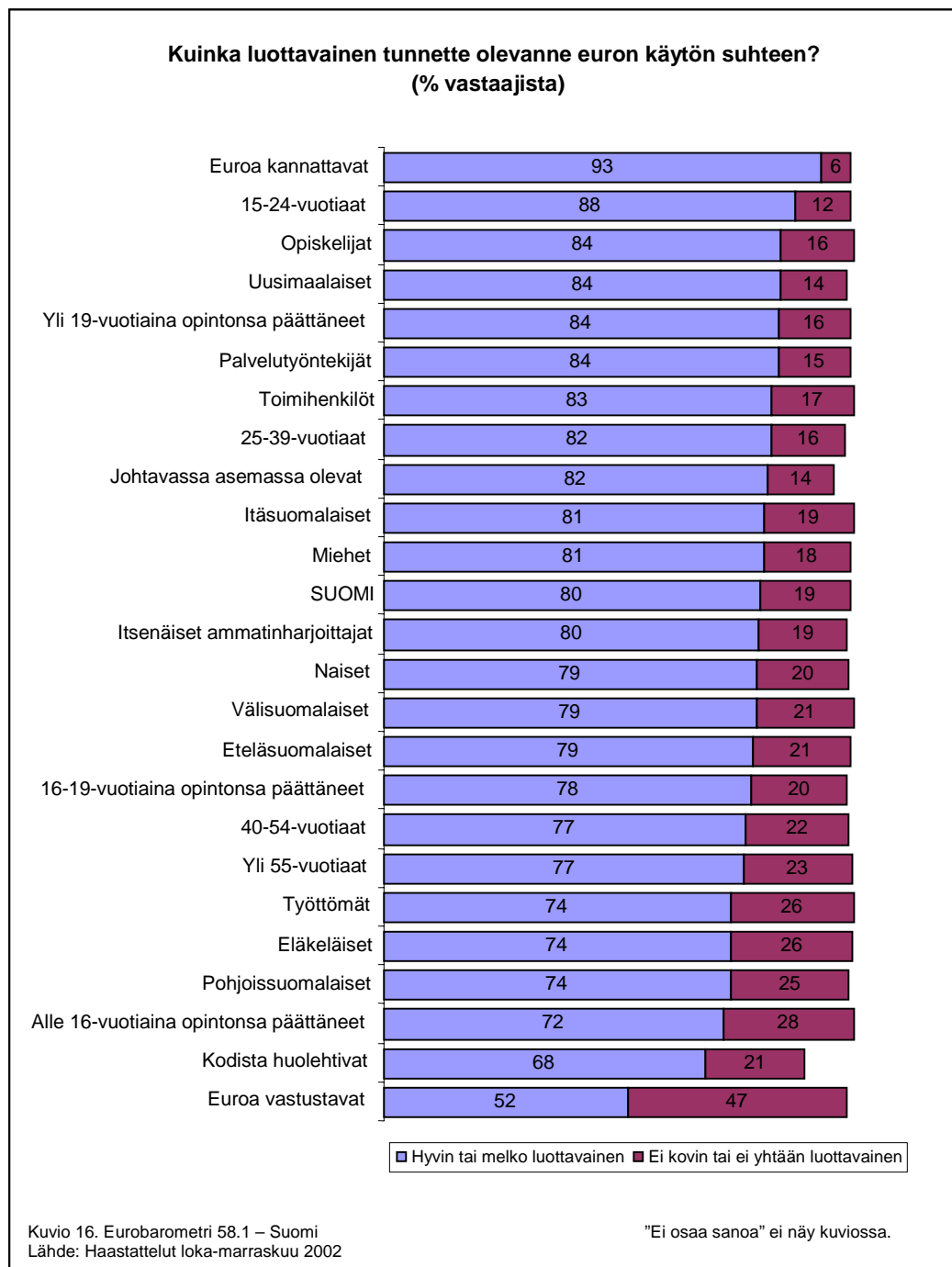

Miehistä yli puolet (51 %), mutta naisista 38 % pitää euroon siirtymistä erittäin tai melko hyvänä asiana. Ikäryhmistä nuoret pitävät euroon siirtymistä enemmän hyvänä asiana kuin vanhemmat. 15-24-vuotiaista 58 % ja 25-39-vuotiaista 54 % pitää markan korvaamista eurolla erittäin tai melko hyvänä asiana. 40-54-vuotiaista taas 44 % ja yli 55-vuotiaista 37 % ajattelee näin.

Ammattiryhmistä euroon siirtymiseen ovat tyytyväisimpiä johtavassa asemassa olevat (67 % pitää siirtymistä erittäin tai melko hyvänä asiana), opiskelijat (59 %), toimihenkilöt (56 %) ja palvelutyöntekijät (51 %). Vähiten tyytyväisiä siihen taas ovat työttömät (26 %) ja kodista huolehtivat (28 %). Eläkeläisistä 36 % pitää euroon siirtymistä erittäin tai melko hyvänä asiana ja 37 % erittäin tai melko huonona asiana.

Alueellinen tarkastelu osoittaa, että markan korvaamiseen eurolla ollaan tyytyväisimpiä Uudellamaalla. Uudenmaan asukkaista 57 % ilmoittaa pitävänsä euron käyttöönottoa erittäin tai melko hyvänä asiana. Vähiten näin ajattelivat itäsuomalaiset (37 %).

Suomalaiset ovat varsin luottavaisia euron käytön suhteen. 80 % suomalaisista sanoo tuntevansa itsensä hyvin tai melko luottavaiseksi euron käytön suhteen. Yksi viidestä suomalaisesta (19 %) sanoo olevansa ei kovin tai ei yhtään luottavainen euron käytön suhteen.

Euroa kannattavat ovat huomattavasti luottavaisempia euron käytön suhteen kuin euroa vastustavat. Euroa kannattavista 93 % sanoo olevansa hyvin tai melko luottavainen euron käytön suhteen, kun euroa vastustavista näin ajattelee hieman yli puolet.

Nuoret ja hyvin koulutetut ovat muita luottavaisempia euron käytön suhteen. Alueellisesti uusimaalaiset tuntevat olevansa luottavaisimpia euron käytössä. Pohjoissuomalaisista taas

pienin osa tuntee olevansa hyvin tai melko luottavainen euron käytön suhteen. Heistäkin kuitenkin kolme neljästä tuntee itsensä luottavaiseksi käyttäessään euroa.

Euroon siirryttäessä markkamääräiset hinnat muunnettiin euroiksi. Suomalaisilta kysyttiin, tuntuiko heistä henkilökohtaisesti, että euroon muuntaessa hintoja yleensä pyöristettiin alaspäin tai ylöspäin.

Suomalaisilla on vahva mielikuva, että hintoja pyöristettiin Suomessa euroon muunnettaessa pääsääntöisesti ylöspäin. Yli puolet suomalaisista (55 %) katsoo hintoja pyöristetyn yleensä ylöspäin kaikilla aloilla. Lisäksi 29 % suomalaisista katsoo, että hintoja pyöristettiin yleensä ylöspäin tietyillä aloilla. Vain 4 % suomalaisista katsoo hintoja pyöristetyn alaspäin kaikilla tai tietyillä aloilla. 9 %:n mielestä hintoja ei pyöristetty lainkaan.

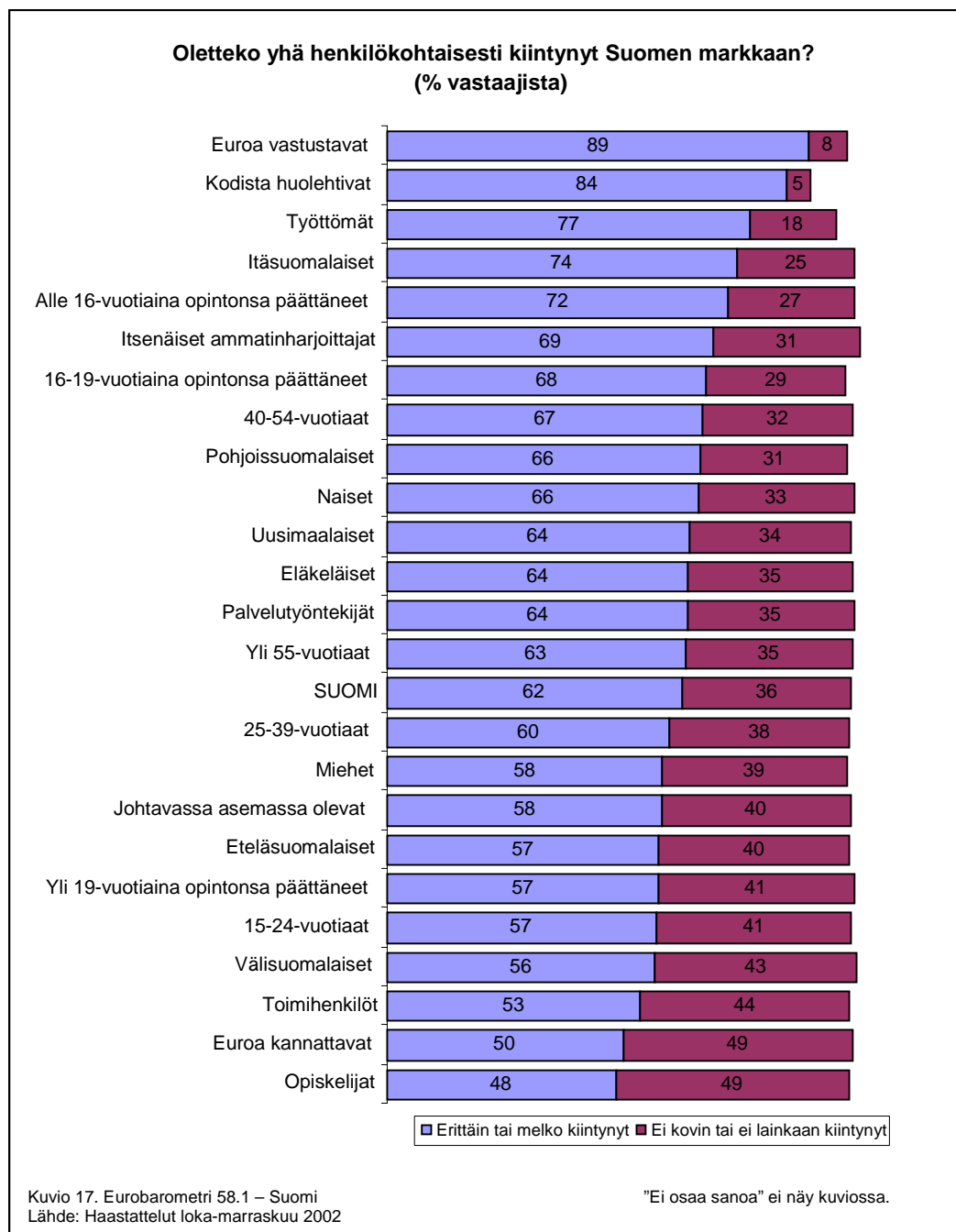
Ikä- ja ammattiryhmittäin ei juurikaan löydy eroja suhtautumisessa hintojen pyöristykseen. Ammattiryhmistä kodista huolehtivat ja työttömät tuntevat hieman muita enemmän hintoja pyöristetyn ylöspäin, mutta silti kaikkien ikäluokkien ja kaikkien ammattiluokkien edustajista yli 80 % katsoo hintoja pyöristetyn ylöspäin joko kaikilla tai tietyillä aloilla. Alueellisesti itäsuomalaisista 76 % katsoo hintoja pyöristetyn ylöspäin, kun luku kaikilla muilla alueilla on yli 80 %.

Suomalaiset eivät ole kovin kiintyneitä euroon. Yli puolet suomalaisista (52 %) sanoo olevansa ei kovinkaan tai ei lainkaan kiintynyt Euroopan yhteisvaluuttaan, euroon. Reilu kolmasosa (36 %) ilmoittaa olevansa erittäin tai melko kiintynyt euroon.

Miehet ovat kiintyneempiä euroon kuin naiset. 39 % miehistä ja 34 % naisista ilmoittaa olevansa erittäin tai melko kiintynyt euroon. Ikäryhmistä nuorimmat eli 15-24-vuotiaat ovat kiintyneempiä euroon kuin muut ikäryhmät. Nuorimmasta ikäluokasta 49 % sanoo olevansa erittäin tai melko kiintynyt euroon, kun yli 55-vuotiaista näin ajattelee 30 %. Ammattiryhmistä selvästi vähiten kiintyneitä euroon ovat kodista huolehtivat ja työttömät. Kodista huolehtivista 17 % sanoo olevansa erittäin tai melko kiintynyt euroon, kun heistä 83 % sanoo olevansa ei kovinkaan tai ei lainkaan kiintynyt euroon. Työttömistä 19 % on erittäin tai melko kiintynyt ja 79 % ei kovinkaan tai ei lainkaan kiintynyt euroon. Alueellisesti eniten kiintyneitä euroon ovat välisuomalaiset, joista 44 % sanoo olevansa erittäin tai melko kiintynyt euroon. Vähiten kiintymystä uutta rahaa kohtaan taas tuntevat itäsuomalaiset, joista 67 % sanoo olevansa ei lainkaan tai ei ollenkaan kiintynyt euroon. Tosin lähes yhtä suuri osuus (65 %) pohjoissuomalaisista ja eteläsuomalaisista ajattelee myös näin.

62 % suomalaisista on yhä erittäin tai melko kiintynyt Suomen markkaan. Henkilökohtaisesti kiintyneimpiä vanhaan rahaan ovat kodista huolehtivat (84 % on edelleen erittäin tai melko kiintynyt Suomen markkaan) ja työttömät (77 %). Alueellisesti itäsuomalaiset ovat edelleen kiintyneimpiä Suomen markkaan. Naisista 66 % sanoo olevansa yhä erittäin tai melko kiintynyt Suomen markkaan, kun miehistä näin tuntee 58 %. Euroa vastustavista suomalaisista 89 % on yhä erittäin tai melko kiintynyt Suomen markkaan, kun euroa kannattavistakin puolet tuntee näin.

Tarkat jakaumat käyvät ilmi seuraavan sivun kuviosta.

2.4. Viimeaikaisia kehityssuuntia

Suomalaisilta kysyttiin sekä tämänkertaisessa syksyllä 2002 toteutetussa Eurobarometri-kyselyssä että joulukuussa 2001 toteutetussa kyselyssä, mistä lähteistä he ovat saaneet viime aikoina tietoa Euroopan unionin laajentumisesta. Televisio ja päivälehdet näyttäisivät nykyisin saaneen vielä tärkeämmän aseman suomalaisten laajentumista koskevan tiedon lähteenä kuin lähes vuotta aikaisemmin. Joulukuussa 2001 77 % suomalaisista sanoi saaneensa tietoa laajentumisesta television kautta. Syksyllä 2002 heitä oli 84 %. Päivälehdistä taas sanoi saaneensa tietoa EU:n laajentumisesta 51 % suomalaisista joulukuussa 2001, kun heidän osuutensa syksyllä 2002 oli 60 %.

Euroopan unionin omia tiedotuskanavia näyttäisi käyttävän hieman suurempi määrä suomalaisia kuin aikaisemmin. Joulukuussa 2001 Euroopan unionin tiedotteista kirjastojen, kunnanvirastojen, rautatieasemien tai postitoimistojen ilmoitustauluilta oli saanut tietoa EU:n laajentumisesta 3 % suomalaisista, kun heitä syksyllä 2002 oli 6 %. Eurooppa-tiedotuksista, Euro-tietokeskuksista, Euro-tietopisteistä tai Euro-kirjastoista oli saanut tietoa laajentumisesta joulukuussa 2001 4 % suomalaisista, kun taas vajaa vuotta myöhemmin, syksyllä 2002 heitä oli 6 %.

Suomalaiset tuntevat kuitenkin syksyllä 2002 toteutetun Eurobarometrin mukaan saaneensa tietoa Euroopan unionin laajentumisesta paremmin kuin aikaisemmin. 61 % suomalaisista tuntee nykyisin saaneensa erittäin hyvin tai melko hyvin tietoa Euroopan unionin laajentumisesta, kun heitä toukokuussa 2001 ja toukokuussa 2002 oli 51 %. Myös niiden suomalaisten osuus, jotka eivät ole mielestään saaneet tietoa laajentumisesta lainkaan hyvin on ollut toukokuusta 2001 lähtien laskussa.

Suomalaiset myös osallistuvat poliittiseen keskusteluun Euroopan unionin laajentumisesta aikaisempaa aktiivisemmin. Syksyllä 2002 23 % suomalaisista sanoi osallistuvansa poliittiseen laajentumiskeskusteluun erittäin suuressa määrin tai jonkin verran. Toukokuussa 2001 näin vastanneiden suomalaisten osuus oli 18 % ja maaliskuussa 2002 14 %. Niiden osuus, jotka sanovat, etteivät osallistu lainkaan keskusteluun laajentumisesta on laskenut toukokuun 2001 49 %:sta ja maaliskuun 2002 54 %:sta nykyiseen 36 %:iin.

Yhä suurempi osa suomalaisista kannattaa Kööpenhaminan huippukokouksessa jäseniksi hyväksytyjen 10 maan jäsenyyttä. Jokaisen maan jäsenyyttä kannattaa nyt suurempi osa suomalaisia kuin aikaisemmissa Eurobarometri-kyselyissä. Myös Bulgarian jäsenyyttä kannattaa nyt suurempi osa suomalaisista kuin koskaan aikaisemmin. Romanian jäsenyyttä kannattaa syksyllä 2002 tehdyssä kyselyssä 3 %-yksikköä pienempi osa suomalaisista kuin toukokuussa 2002 suoritetussa kyselyssä. Verrattaessa kuitenkin kehityssuuntaa aina joulukuusta 1999 lähtien, huomataan, että myös Romanian jäsenyyden kannatus on nousussa suomalaisten keskuudessa.

Turkin jäsenyyden kannattajia on Suomessa ollut aina joulukuusta 1999 lähtien reilu neljäsosa haastatelluista. Toukokuussa 2002 heitä oli jopa 32 %, mutta nyt Turkin jäsenyyden kannatus on jälleen laskenut 27 %:iin. Turkin jäsenyyden vastustajien osuus on noussut muutaman %-yksikön edellisistä Eurobarometri-kyselyistä ja heitä on nyt 60 % suomalaisista.

2.5. Vertailu muihin EU-maihin

Suomalaiset tuntevat saaneensa huomattavasti muiden EU-maiden kansalaisia paremmin tietoa Euroopan unionin laajentumisesta. Suomalaisista 61 % tuntee saaneensa erittäin tai melko hyvin tietoa laajentumisesta, mikä on kaikkien EU-maiden korkein luku. Toiseksi parhaiten informoituja EU:n laajentumisesta tuntevat olevansa itävaltalaiset, joista 48 % katsoo saaneensa erittäin tai melko hyvin tietoa laajentumisesta. Huonoiten laajentumisesta tuntevat saaneensa tietoa britit.

Suomalaiset uskovat muiden EU-maiden kansalaisista selvästi eniten, että maanviljelijät tulevat menettämään Euroopan unionin laajentumisen seurauksena. Suomalaisista näin uskoo 68 %, mikä on EU-maiden korkein. Toiseksi eniten maanviljelijöiden uskovat menettävän

laajentumisen seurauksena hollantilaiset, joista 63 % uskoo näin käyvän. Italiassa vain 34 % ja Irlannissa 35 % vastanneista uskoo maanviljelijöiden menettävän EU:n laajentumisen johdosta. Suomessa myös suurempi osa vastaajista kuin yhdessäkään muussa EU-maassa uskoo kalastajien olevan menettäjiä Euroopan unionin laajentumisessa.

Sen sijaan Suomessa 23 % vastanneista uskoo työttömien menettävän laajentumisen seurauksena, kun näin vastanneiden osuus on kaikissa muissa EU-maissa korkeampi. Portugalissa 48 % ja Kreikassa 45 % kansalaisista uskoo työttömien menettävän Euroopan unionin laajentuessa.

Suurempi osa suomalaisista kuin yhdenkään muun EU-maan kansalaisista uskoo laajentumisen maksavan lisää nykyisille jäsenmaille. 72 % suomalaisista ja 70 % hollantilaisista uskoo näin. Vähiten tähän uskovat irlantilaiset.

Keskeisimmät Eurobarometrin 58.1 tulokset syksyllä 2002 SUHTAUTUMINEN EUROOPAN UNIONIN LAAJENTUMISEEN JA EUROON		
	Suomalaiset	EU-15 (Euroopan unionin jäsenmaiden keskiarvo) ¹
Katsoo saaneensa erittäin tai melko hyvin tietoa Euroopan unionin laajentumisesta.	61 %	22 %
Katsoo saaneensa ei kovin hyvin tai ei lainkaan hyvin tietoa Euroopan unionin laajentumisesta.	38 %	77 %
Katsoo, että suuryritykset tulevat hyötymään Euroopan unionin laajentumisesta.	73 %	66 %
Katsoo, että työttömät tulevat menettämään Euroopan unionin laajentumisen seurauksena.	23 %	33 %
Katsoo, että maanviljelijät tulevat menettämään Euroopan unionin laajentumisen seurauksena.	68 %	50 %
On Norjan Euroopan unioniin liittymisen puolesta.	88 %	75 %
On Viron Euroopan unioniin liittymisen puolesta.	73 %	41 %
On Turkin Euroopan unioniin liittymisen puolesta.	27 %	32 %
Vastustaa Turkin liittymistä Euroopan unioniin.	60 %	49 %
Uskoo, että hänen kotimaansa saa vähemmän taloudellista tukea Euroopan unionilta, kun mukaan liittyy uusia maita.	71 %	52 %
Katsoo, että laajentuminen tulee maksamaan lisää jo olemassa oleville jäsenmaille.	72 %	57 %
Pitää kansallisen valuutan korvaamista eurolla erittäin tai melko hyvänä asiana	47 % ¹	45 % ¹
Tuntee olevansa hyvin tai melko luottavainen euron käytön suhteen.	80 %	58 %
On yhä erittäin tai melko kiintynyt maansa vanhaan kansalliseen valuuttaan.	62 % ¹	61 % ¹

¹ Tietyissä euroon liittyvissä kysymyksissä keskiarvoon on laskettu mukaan ainoastaan euroon liittyneiden maiden tulokset.

Pohjoismaalaiset ovat selvästi muiden Euroopan unionin jäsenmaiden kansalaisia enemmän Viron EU-jäsenyyden puolesta. Tanskalaisista ja ruotsalaisista 74 % ja suomalaisista 73 % kannattaa Viron EU-jäsenyyttä. Saksalaisista Viron jäsenyyttä kannattaa 41 %. Vähiten Viron jäsenyyttä kannattavat ranskalaiset, joista 24 % on Viron EU-jäsenyyden puolesta.

Suomalaiset kannattavat yhdessä tanskalaisten kanssa vähiten Turkin EU-jäsenyyttä. Suosituinta Turkin liittyminen Euroopan unioniin on Irlannissa, jossa yli puolet (53 %) kannattaa Turkin liittymistä. Kreikkalaisista 23 % ja saksalaisista 28 % kannattaa Turkin EU-jäsenyyttä. Yli puolet Belgian, Tanskan, Kreikan, Ranskan, Luxemburgin, Itävallan ja Suomen kansalaisista vastustaa Turkin jäsenyyttä Euroopan unionissa.

Romanian jäsenyyttä kannattaa vähintään noin puolet kansalaisista Kreikassa, Ruotsissa, Irlannissa ja Italiassa. Bulgarian jäsenyyttä taas kannattaa vähintään noin puolet kansalaisista Ruotsissa, Tanskassa, Irlannissa ja Italiassa. Saksalaiset, itävaltalaiset ja ranskalaiset vastustavat eniten Bulgarian ja Romanian liittymistä Euroopan unioniin.

Suomessa 47 % kansalaisista pitää euroon siirtymistä erittäin tai melko hyvänä asiana. Luxemburgissa näin ajattelee peräti 79 % kansalaisista. Euroa käyttävistä maista saksalaiset ovat kaikista skeptisimpiä euroon siirtymisen suhteen. Heistä 34 % pitää euroon siirtymistä erittäin tai melko hyvänä asiana. Lähes puolet saksalaisista, 49 %, pitää euroon siirtymistä erittäin tai melko huonona asiana.

Luxemburgilaiset, portugalilaiset ja suomalaiset ovat euroa käyttävien maiden kansalaisista kaikista luottavaisimpia euron käytön suhteen. Luxemburgilaisista 90 %, portugalilaisista 81 % ja suomalaisista 80 % sanoo olevansa hyvin tai melko luottavainen euron käytön suhteen. Vähiten euron käytön suhteen luottavaisia ovat saksalaiset, joista alle puolet (45 %) tuntee olevansa hyvin tai melko luottavainen euron käytön suhteen.

Kaikkien euroon siirtyneiden maiden kansalaiset tuntevat edelleen varsin paljon kiintymystä vanhaan kansalliseen rahaansa. Yli puolet kansalaisista kaikissa euro-maissa paitsi Irlannissa ja Espanjassa sanoo olevansa edelleen erittäin tai melko kiintynyt käytöstä poistettuun kansalliseen rahaan. Kaikista eniten kiintyneitä vanhaan rahayksikköön on Italiassa (71 % on yhä erittäin tai melko kiintynyt entiseen rahaan) ja Kreikassa (67 %).

3. SUOMALAISTEN SUHTAUTUMINEN EUROOPAN UNIONIN PÄÄTÖKSENTEKOON

3.1. Suomalaisten suhtautuminen eri Euroopan unionin toimielimiin

Lähes jokainen suomalainen on joskus kuullut puhuttavan Euroopan parlamentista ja Euroopan komissiosta. Vähintään kolme neljästä suomalaisesta on myös joskus kuullut Euroopan keskuspankista, Euroopan yhteisön tuomioistuimesta, Euroopan oikeusasiamiehestä ja Euroopan unionin ministerineuvostosta. Sen sijaan yli puolet suomalaisista ei ole koskaan kuullut Euroopan tilintarkastustuomioistuimesta, Euroopan unionin tulevaisuuskonventista, Euroopan unionin alueiden komiteasta eikä Euroopan unionin sosiaali- ja talouskomiteasta.

83 % suomalaisista katsoo Euroopan parlamentilla olevan tärkeän tehtävän. Useampi kuin kolme neljästä suomalaisesta katsoo myös Euroopan komissiolla, Euroopan keskuspankilla, Euroopan oikeusasiamiehellä ja Euroopan yhteisön tuomioistuimella olevan tärkeän tehtävän.

OLETTEKO KOSKAAN KUULLUT LUETELLUISTA TOIMIELIMISTÄ, ONKO NIILLÄ MIELESTÄNNE TÄRKEÄ TEHTÄVÄ VAI EI EUROOPAN UNIONISSA JA KATSOTTEKO LUOTTAVANNE NIIHIN VAI ETTE?						
	% suomalaisista					
	On kuullut	Ei ole kuullut	On tärkeä tehtävä	Ei ole tärkeää tehtävää	Luottaa	Ei luota
Euroopan parlamentti	98 %	1 %	83 %	8 %	57 %	28 %
Euroopan komissio	97 %	3 %	79 %	9 %	55 %	29 %
Euroopan keskuspankki	89 %	9 %	78 %	11 %	57 %	24 %
Euroopan yhteisön tuomioistuin	79 %	19 %	76 %	10 %	60 %	22 %
Euroopan oikeusasiamies	79 %	19 %	77 %	9 %	63 %	20 %
Euroopan unionin ministerineuvosto	75 %	22 %	66 %	15 %	49 %	30 %
Euroopan unionin sosiaali- ja talouskomitea	40 %	55 %	54 %	14 %	40 %	27 %
Euroopan unionin alueiden komitea	36 %	58 %	46 %	18 %	35 %	27 %
Euroopan unionin tulevaisuuskonventti (valmistelukunta) ¹	34 %	62 %	47 %	18 %	34 %	27 %
Euroopan tilintarkastustuomioistuin	27 %	68 %	52 %	16 %	40 %	26 %

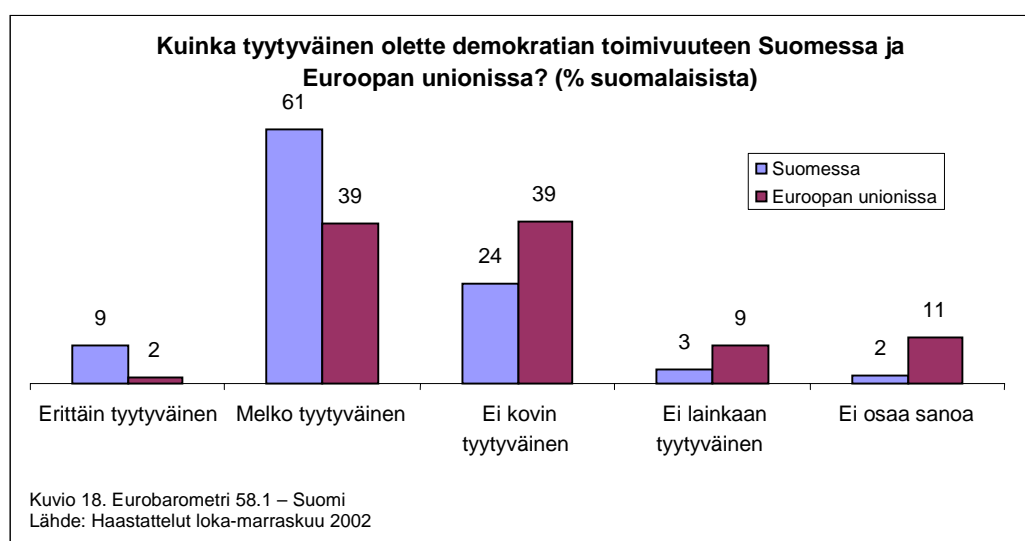
Yli puolet suomalaisista luottaa Euroopan oikeusasiamieheen, Euroopan yhteisön tuomioistuimeen, Euroopan parlamenttiin, Euroopan keskuspankkiin ja Euroopan komissioon.

¹ Euroopan unionin tulevaisuuskonventti on kysymyksen asettelussa rinnastettu Euroopan unionin toimielimiin. Se ei kuitenkaan ole varsinainen unionin toimielin.

Kolme kymmenestä suomalaisesta taas ei luota Euroopan unionin kolmeen keskeiseen toimielimeen eli Euroopan unionin ministerineuvostoon, Euroopan komissioon eikä Euroopan parlamenttiin.

3.2. Suomalaisten suhtautuminen Euroopan unionin päätöksentekoeleimiin

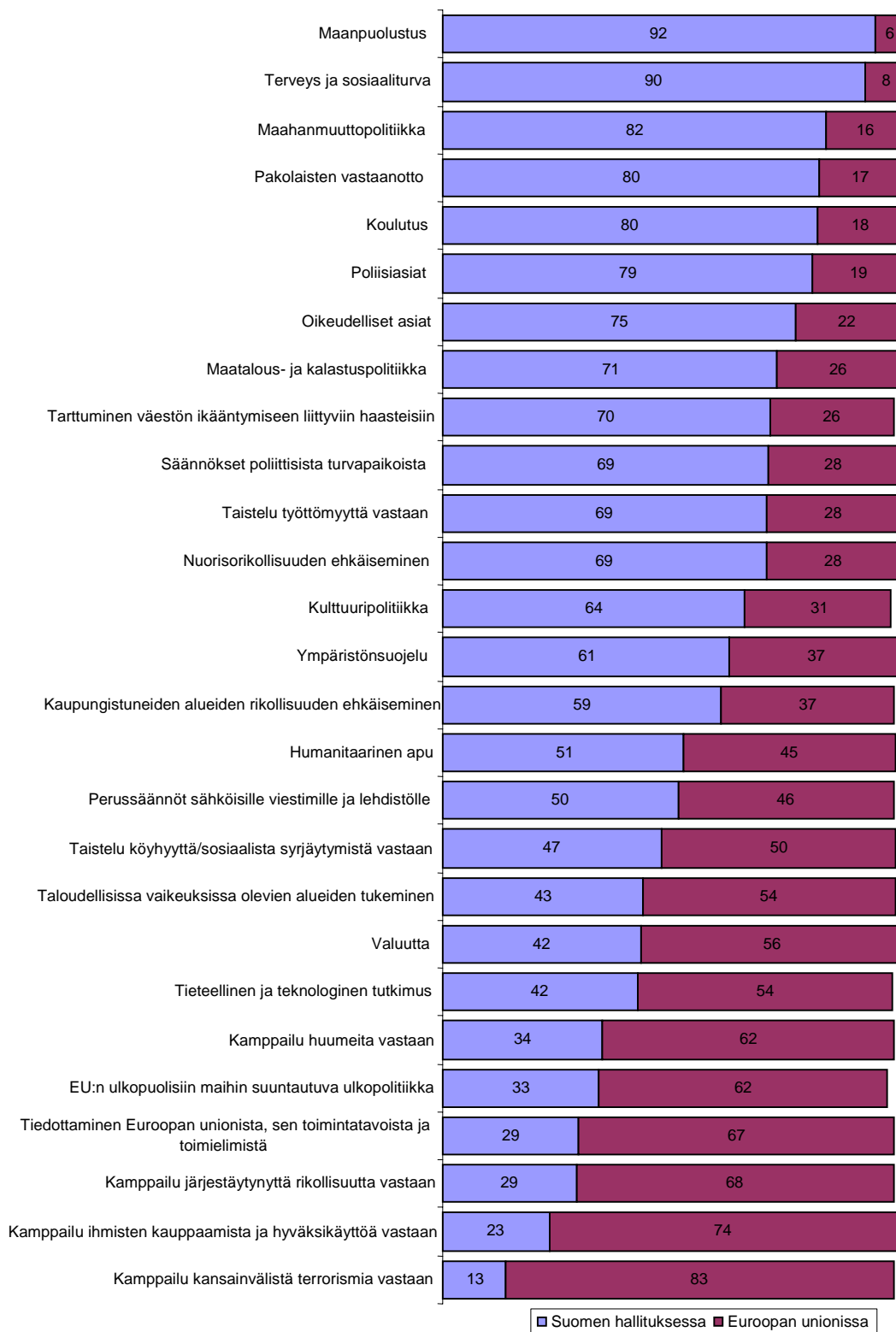
Suomalaisilta kysyttiin kuinka tyytyväisiä he ovat demokratian toimivuuteen Suomessa ja Euroopan unionissa. 70 % suomalaisista on erittäin tai melko tyytyväinen demoktian toimivuuteen Suomessa, mutta huomattavasti pienempi osuus eli 41 % katsoo olevansa erittäin tai melko tyytyväinen demokratian toimivuuteen Euroopan unionissa. 39 % suomalaisista ei ole kovin tyytyväinen ja 9 % ei ole lainkaan tyytyväinen demokratian toimivuuteen Euroopan unionissa.

Miehet ovat hieman naisia epäileväisempiä demokratian toimivuuden suhteen Euroopan unionissa. Miehistä puolet ja naisista 47 % katsoo, ettei ole kovin tai ei lainkaan tyytyväinen demokratian toimivuuteen Euroopan unionissa. Ikäryhmistä vanhempi ikäluokka on epäileväisempi kuin nuoret. 40-54-vuotiaista 54 % ja yli 55-vuotiaista 53 % on ei kovin tai ei lainkaan tyytyväinen demokratian toimivuuteen EU:ssa, kun 15-24-vuotiaista näin ajattelee 31 %. Ammattiryhmistä itsenäisistä ammatinharjoittajista (56 %), eläkeläisistä (53 %) ja työttömistä (51 %) yli puolet katsoo, ettei ole kovin tai ei lainkaan tyytyväinen demokratian toimivuuteen Euroopan unionissa. Myös johtavassa asemassa olevista (49 %) ja kodista huolehtivista (49 %) lähes puolet ajattelee näin. Opiskelijoista 58 % on erittäin tai melko tyytyväinen demokratian toimivuuteen Euroopan unionissa ja 35 % on ei kovin tai ei lainkaan tyytyväinen. Etelä-Suomessa ja Itä-Suomessa asuvat luottavat vähiten demokratian toimivuuteen EU:ssa. Eteläsuomalaisista 56 % ja itäsuomalaisista 51 % on ei kovin tai ei lainkaan tyytyväinen demokratian toimivuuteen Euroopan unionissa.

Valtaosa suomalaisista on sitä mieltä, että maanpuolustukseen, terveyteen ja sosiaaliturvaan, maahanmuuttopolitiikkaan, pakolaisten vastaanottoon sekä koulutukseen ja poliisiasioihin liittyvät asiat pitäisi päättää kansallisesti Suomen hallituksessa. Euroopan unionin tehtäväksi suomalaiset antaisivat mieluiten päätökset, jotka koskevat kamppailua kansainvälistä terrorismia vastaan, ihmisten kauppaamista ja hyväksikäyttöä vastaan sekä järjestäytyntä rikollisuutta vastaan.

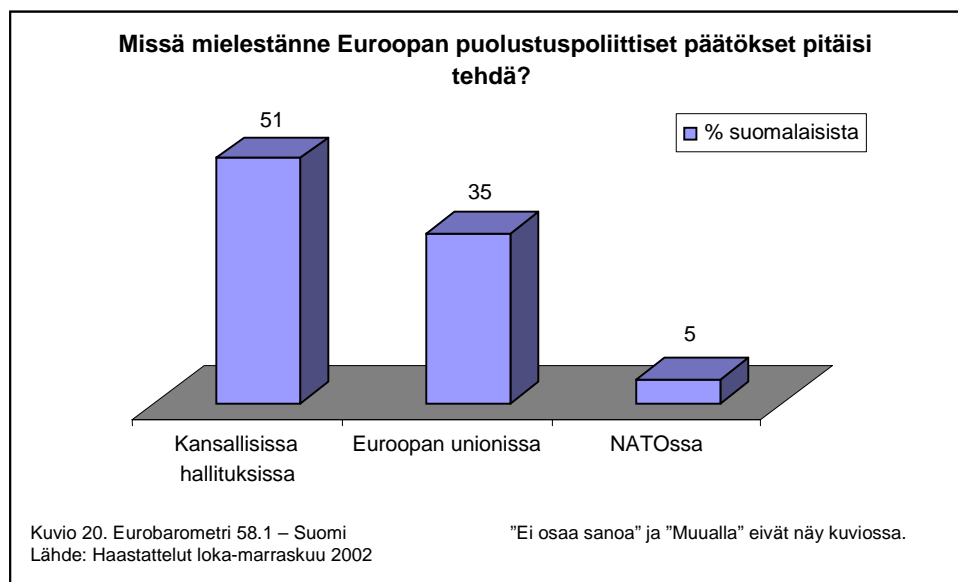
Mitkä seuraavista asioista pitäisi mielestänne päättää Suomen hallituksessa ja mitkä taas yhteisesti Euroopan unionissa?
(% suomalaisista)

Kuvio 19. Eurobarometri 58.1 – Suomi
Lähde: Haastattelut loka-marraskuu 2002

"Ei osaa sanoa" ei näy kuviossa.

Vaikka 92 % suomalaisista katsoo, että maanpuolustukseen liittyvät päätökset tulisi tehdä Suomen hallituksessa ja vain 6 % antaisi ne Euroopan unionin päätettäväksi, antaisi kolmasosa suomalaisista (35 %) Euroopan puolustuspoliittiset päätökset kuitenkin Euroopan unionin tehtäväksi. Yli puolet suomalaisista antaisi silti myös koko Eurooppaa koskevat puolustuspoliittiset päätökset kansallisten hallitusten päätettäväksi. NATOLle suomalaiset eivät antaisi päätöksenteko-oikeutta koskien Euroopan puolustuspolitiikkaa.

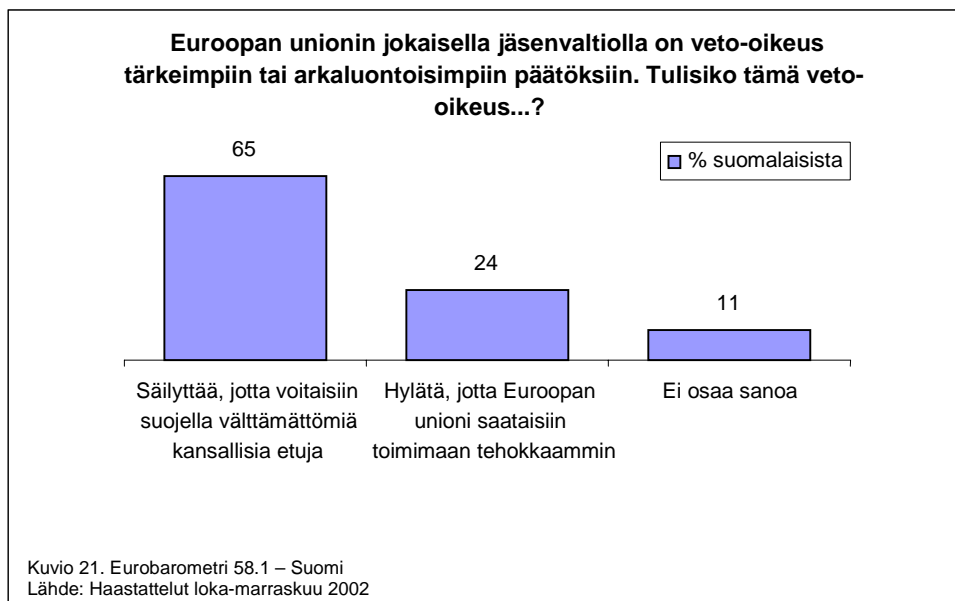

Kansallisissa käsissä Euroopan puolustuspoliittiset päätökset pitäisivät ikäryhmistä erityisesti 25-39-vuotiaat (59 %) ja ammattiryhmistä erityisesti kodista huolehtivat (62 %), palvelutyöntekijät (57 %) ja itsenäiset ammatinharjoittajat (53 %). NATOLle päätöksenteko-oikeuden antaisivat keskimääräistä enemmän nuorin ikäryhmä eli 15-24-vuotiaat, joista 13 % kannattaa päätöksenteko-oikeuden antamista Euroopan puolustuspoliittisissa kysymyksissä NATOLle. Päätöksenteko-oikeuden antamista Euroopan unionille kannattavat keskimääräistä enemmän vähiten koulutetut eli alle 16-vuotiaina opintonsa päättäneet (44 %) ja toimihenkilöt (43 %). Alueellisesti kansallisissa käsissä päätöksenteko-oikeuden Euroopan puolustuspolitiikassa pitäisivät erityisesti itäsuomalaiset (66 %), Euroopan unionille (44 %) tai NATOLle (7 %) sen antaisivat muilla alueilla asuvia mieluummin välisuomalaiset.

Yli puolet suomalaisista (54 %) pitää Euroopan unionin perustuslakia tarpeellisenä. 30 % suomalaisista taas ei sitä kannata. Erityisesti naiset (59 %), yli 55-vuotiaat (60 %), eläkeläiset (63 %) ja vähemmän koulutetut eli alle 16-vuotiaina opintonsa päättäneet (66 %) ovat sitä mieltä, että Euroopan unionilla pitäisi olla perustuslaki. Alueista perustuslain luomista Euroopan unionille kannattavat erityisesti Väli-Suomessa (67 %) ja Pohjois-Suomessa (61 %) asuvat.

37 % suomalaisista katsoo, että Euroopan komission puheenjohtajan valinta kuuluu Euroopan parlamentin enemmistön päätettäväksi. Kolme kymmenestä suomalaisesta haluaisi, että komission puheenjohtaja valittaisiin EU-kansalaisten suoralla kansanvaalilla. Viidesosa suomalaisista taas antaisi komission puheenjohtajan valinnan Euroopan unionin valtioiden ja hallitusten päämiesten tehtäväksi.

Suomalaisilta kysyttiin lisäksi, tulisiko Euroopan unionin jokaisella jäsenvaltiolla oleva veto-oikeus tiettyihin tärkeimpiin tai arkaluontoisimpiin päätöksiin säilyttää vai hylätä. Lähes kaksi kolmesta suomalaisesta haluaisi säilyttää veto-oikeuden, jotta voitaisiin suojella välttämättömiä kansallisia etuja. Vajaa neljäsosa suomalaisista olisi valmis sen hylkäämään, jotta Euroopan unioni saataisiin toimimaan tehokkaammin.

Veto-oikeuden säilyttämisen kannalla ovat keskimääräistä enemmän 15-24-vuotiaat (75 %) sekä opiskelijat (75 %), työttömät (72 %) ja palvelutyöntekijät (70 %). Muita valmiimpia siitä luopumaan taas olisivat yli 55-vuotiaat (30 %), kodista huolehtivat (39 %) ja johtavassa asemassa olevat (35 %). Alueellisesti siitä valmiimpia olisivat luopumaan uusimaalaiset (29 %) ja itäsuomalaiset (27 %).

3.3. Vertailu muihin EU-maihin

Irlantilaiset, italialaiset ja luxemburgilaiset luottavat muiden Euroopan unionin jäsenmaiden kansalaisia enemmän Euroopan unionin kolmeen keskeiseen toimielimeen: Euroopan parlamenttiin, Euroopan komissioon ja Euroopan unionin ministerineuvostoon. Selvästi vähiten niihin taas luottavat britit. Suomalaisten luottamus näihin kolmeen keskeiseen EU:n toimielimeen on Euroopan unionin jäsenmaiden keskitasoa.

Suomalaiset ovat huomattavan suuressa määrin sitä mieltä, että Euroopan puolustuspolitiikkaa koskevat päätökset pitäisi tehdä kansallisissa hallituksissa. 51 % suomalaisista ajattelee näin, mikä on kaikista suurin osuus Euroopan unionin jäsenmaiden kansalaisten keskuudessa. Toiseksi suurin luku on Ruotsissa, jossa kuitenkin huomattavasti pienempi osuus eli 36 % katsoo, että Euroopan puolustuspoliittiset päätökset tulisi tehdä kansallisissa hallituksissa.

NATOLle Euroopan puolustuspoliittiset päätökset antaisivat tehtäviksi erityisesti britit (33 %), belgialaiset (30 %) ja hollantilaiset (27 %), saksalaiset (27 %) ja luxemburgilaiset (26 %). Kreikkalaiset (4 %) ja suomalaiset (5 %) kannattavat vähiten tätä vaihtoehtoa.

Euroopan unionin päätettäväksi Euroopan puolustuspoliittiset asiat antaisi 35 % suomalaisista, kun Euroopan unionin jäsenmaiden kansalaisista keskimäärin 44 % ajattelee

näin. Erityisesti italialaiset (64 %) ja kreikkalaiset (63 %) kannattavat Euroopan puolustuspoliittisten päätösten tekoa Euroopan unionissa.

Vähintään noin puolet kansalaisista kaikissa Euroopan unionin jäsenmaissa on sitä mieltä, että Euroopan unionilla pitäisi olla perustuslaki. Eniten ajatusta kannattavat italialaiset, joista 79 % kannattaa Euroopan unionin perustuslakia, ja kreikkalaiset, joista 78 % on sitä mieltä, että EU:lla pitäisi olla perustuslaki.

Kreikkalaiset kannattavat kaikista eniten EU:n jäsenvaltioiden veto-oikeuden säilyttämistä tärkeimmissä ja arkaluontoisimmissa päätöksissä. Kreikkalaisista 82 % kannattaa veto-oikeuden säilyttämistä. Innokkaimpia siitä luopumaan olisivat belgialaiset ja saksalaiset, joista 29 % olisi valmis luopumaan jäsenmaiden veto-oikeudesta.

Keskeisimmät Eurobarometrin 58.1 tulokset syksyllä 2002 SUHTAUTUMINEN ERI YHTEISKUNNALLISIIN INSTITUUTIOIHIN		
	Suomalaiset	EU-15 (Euroopan unionin jäsenmaiden keskiarvo)
Luottaa Euroopan parlamenttiin.	57 %	59 %
Luottaa Euroopan komissioon.	55 %	53 %
Luottaa Euroopan unionin ministerineuvostoon.	49 %	45 %
On erittäin tai melko tyytyväinen demokratian toimivuuteen Euroopan unionissa.	41 %	47 %
On ei kovin tai ei lainkaan tyytyväinen demokratian toimivuuteen Euroopan unionissa.	48 %	36 %
Katsoo, että Euroopan puolustuspoliittiset päätökset pitäisi tehdä Euroopan unionissa.	35 %	44 %
Katsoo, että Euroopan unionilla pitäisi olla perustuslaki.	54 %	65 %
Katsoo, että jäsenvaltioiden veto-oikeus tiettyihin päätöksiin tulisi säilyttää.	65 %	53 %

4. JOHTOPÄÄTÖKSET

Suomalaisten yleinen suhtautuminen Euroopan unioniin

Syksyllä 2002 tehdyn Eurobarometri-kyselyn tulosten perusteella voidaan tehdä seuraavat johtopäätökset suomalaisten yleisestä suhtautumisesta Euroopan unioniin:

- Suomalaiset katsovat asteikolla 1-10¹ tietävänsä Euroopan unionista, sen toimintatavoista ja toimielimistä keskimäärin 4,99 verran. Miehet arvioivat oman EU-tietoutensa paremmaksi kuin naiset. Myös ne suomalaiset, jotka pitävät Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana, arvioivat oman EU-tietoutensa keskimääräisesti paremmaksi kuin ne suomalaiset, jotka pitävät Suomen EU-jäsenyyttä huonona asiana. Suomalaisten oman arvion mukaan heidän EU-tietoutensa taso on viime vuosina noussut. Verrattuna muiden Euroopan unionin jäsenmaiden kansalaisiin suomalaiset arvioivat oman tietämyksensä Euroopan unionista varsin korkeaksi. Suomalaisia paremmin Euroopan unionin katsovat tuntevansa vain itävaltalaiset, tanskalaiset ja luxemburgilaiset.
- Suomalaiset etsivät tietoa Euroopan unionista, sen toimintatavoista ja instituutioista perinteisiä tiedotusvälineitä käyttäen. Suurin osa suomalaisista etsii EU-tietoa televisiosta ja päivälehdistä. Internetiä EU-tiedon lähteenä käyttää tällä hetkellä neljäsosa suomalaisista, mutta sen käyttö tietolähteenä on ollut viime vuosina kasvussa. Euroopan unionin järjestämiä tiedotuskanavia suomalaiset eivät juurikaan suosi.
- Kaksi viidestä suomalaisesta pitää Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana. Yksi viidestä pitää sitä huonona asiana. Kaikki näkökohdat huomioon ottaen kaksi viidestä suomalaisesta katsoo, että Suomi on hyötynyt Euroopan unionin jäsenyydestä. Suunnilleen yhtä suuri osa suomalaisista on kuitenkin päinvastaista mieltä. Kolme viidestä suomalaisesta katsoo, että hänelle on henkilökohtaisesti ollut Suomen jäsenyydestä Euroopan unionissa yhtä paljon hyötyä kuin haittaakin. Yksi viidestä suomalaisesta katsoo Suomen EU-jäsenyydestä olleen hänelle itselleen paljon enemmän tai enemmän hyötyä kuin haittaa. Miehistä suurempi osa kuin naisista katsoo itse henkilökohtaisesti hyötynensä Suomen EU-jäsenyydestä.
- Suomalaiset ovat aina joulukuusta 1999 lähtien pitäneet Euroopan rakentamisvauhtia liian kovana. Syksyllä 2002 Eurooppaa rakennetaan asteikolla 1-7² suomalaisten näkemyksen mukaan keskimäärin 4,52:n nopeudella. Suomalaiset kuitenkin toivoisivat keskimäärin, että Eurooppaa rakennettaisiin 4,11:n nopeudella.

Suomalaisten Euroopan unionia koskevan tiedon taso on suomalaisten oman arvion mukaan keskitasoa. Positiivinen piirre on, että suomalaiset katsovat tietämyksensä tason nousseen viime vuosien aikana. Suuri osa suomalaisista ei käytä Euroopan unionin kansalaisia varten järjestämiä tietopisteitä, vaan tukeutuu edelleen perinteisiin tiedotuskanaviin, kuten televisioon ja päivälehtiin. Koska suomalaiset käyttävät internetiä tiedonlähteenään verrattain paljon ja koska sen käyttö on viime vuosina myös noussut, tulee internetin osuus EU-tiedon välittämisessä kansalaisille Suomessa korostumaan. Euroopan komissio on myös kiinnittänyt huomiota internetin käytön laajenemiseen mm. uudistamalla omat sivunsa.

¹ 1 = en tiedä mitään, 10 = tiedän paljon

² 1 = on paikallaan, 7 = etenee niin nopeasti kuin mahdollista

Suomalaisten suhtautuminen Euroopan unionin laajentumiseen ja euroon

Eurobarometri-kyselyssä päädyttiin seuraaviin johtopäätöksiin koskien suomalaisten suhtautumista Euroopan unionin laajentumiseen ja euroon:

- Kolme neljästä suomalaisesta katsoo saaneensa erittäin tai melko hyvin tietoa Euroopan unionin laajentumisesta. Silti lähes kaksi viidestä suomalaisesta tuntee, että on saanut ei kovin hyvin tai ei lainkaan hyvin tietoa laajentumisesta. Laajentumista kannattavat tuntevat olevansa paremmin informoituja kuin sitä vastustavat. Verrattaessa suomalaisia muiden EU-maiden kansalaisiin tuntevat suomalaiset saaneensa huomattavasti paremmin tietoa Euroopan unionin laajentumisesta kuin kansalaiset muissa Euroopan unionin jäsenmaissa.
- Suomalaisten valtaosa ottaisi vain jotkut ehdokasmaista jäseniksi. Yli 80 % suomalaisista kannattaa Norjan, Sveitsin ja Islannin liittymistä. Kööpenhaminan huippukokouksessa joulukuussa 2002 tuleviksi jäseniksi hyväksytyt kymmenen maata saavat kaikki Sloveniaa lukuunottamatta suomalaisten enemmistön kannatuksen liittymisessä unioniin. Slovenian jäsenyyttäkin kannattaa 43 % suomalaisista. Bulgarian jäsenyyttä kannattaa 45 % ja Romanian jäsenyyttä 34 % suomalaisista. Entisten Jugoslavian tasavaltojen jäsenyyttä vastustaa noin puolet suomalaisista. Turkin jäsenyyttä vastustaa yli puolet suomalaisista.
- Suomalaiset uskovat suuryritysten hyötyvän eniten Euroopan unionin laajentumisesta. Maanviljelijöiden ja kalastajien suomalaiset taas uskovat olevan suurimpia häviäjiä. Yli puolet suomalaisista uskoo myös muiden maaseudulla asuvien ihmisten menettävän etujaan Euroopan unionin laajentuessa. Työttömyyden kasvuun laajentumisen myötä suomalaisten enemmistö ei kuitenkaan usko.
- Lähes puolet suomalaisista pitää markan korvaamista eurolla erittäin tai melko hyvänä asiana. Miehistä suurempi osa kuin naisista ajattelee näin. Alueellisesti markan korvaamista eurolla kannatetaan eniten Uudellamaalla ja vähiten Itä-Suomessa. Suomalaiset ovat varsin luottavaisia euron käytön suhteen, sillä 80 % suomalaisista sanoo tuntevansa itsensä joko hyvin tai melko luottavaiseksi euron käytön suhteen. Nuoret ja hyvin koulutetut ovat muita luottavaisempia euron käytön suhteen. Silti 62 % suomalaisista on edelleen erittäin tai melko kiintynyt Suomen markkaan. Suomalaisilla on vahva mielikuva, että hintoja pyöristettiin Suomessa markkoja euroon muunnettaessa pääsääntöisesti ylöspäin.

Suomessa tiedottaminen Euroopan unionin laajentumisesta on onnistunut hyvin, sillä varsin suuri osa suomalaisista tuntee saaneensa siitä hyvin tietoa. Suomalaiset suhtautuvat kuitenkin hieman epäillen laajentumiseen eivätkä olisi valmiita hyväksymään kaikkia nykyisiä ehdokasmaita Euroopan unionin jäseniksi. Lähellä Suomea sijaitsevien Baltian maiden jäsenyys herättää vähemmän vastustusta kuin kaukaisempien Balkanin maiden, Albanian tai Turkin jäsenyys. Euron käyttöön suomalaiset ovat sopeutuneet oikein hyvin, vaikka tuntevatkin yhä kiintymystä käytöstä poistettuun Suomen markkaan.

Suomalaisten suhtautuminen Euroopan unionin päätöksentekoon

Suomalaisten suhtautumisesta Euroopan unionin toimielimiin ja unionin päätöksentekomenetelmiin voidaan vetää seuraavanlaiset johtopäätökset:

- Yli puolet suomalaisista luottaa Euroopan oikeusasiamieheen, Euroopan yhteisön tuomioistuimeen, Euroopan parlamenttiin, Euroopan keskuspankkiin ja Euroopan komissioon. Silti kolme kymmenestä suomalaisesta ei luota Euroopan unionin kolmeen keskeiseen toimielimeen eli Euroopan unionin ministerineuvostoon, Euroopan komissioon eikä Euroopan parlamenttiin.
- Yli puolet suomalaisista pitää Euroopan unionin perustuslakia tarpeellisena. Lähes kaksi kolmesta suomalaisesta haluaisi säilyttää veto-oikeuden, joka jokaisella Euroopan unionin jäsenmaalla on tärkeimpiin ja arkaluontoisimpiin päätöksiin. Neljäsosa suomalaisista olisi kuitenkin valmis hylkäämään jäsenmaiden veto-oikeuden, jotta Euroopan unioni saataisiin toimimaan tehokkaammin.
- Euroopan puolustuspoliittiset päätökset tulisi suomalaisten enemmistön mielestä tehdä kansallisissa hallituksissa. Reilu kolmasosa suomalaisista antaisi ne Euroopan unionin päätettäviksi. NATOLle suomalaiset eivät antaisi päätöksenteko-oikeutta Euroopan puolustuspoliitikassa.

Vaikkakin suomalaisten enemmistö luottaa Euroopan unionin keskeisimpiin toimielimiin, on huolestuttavaa, että kolmasosa ei katso voivansa luottaa Euroopan komissioon, parlamenttiin tai Euroopan unionin ministerineuvostoon. Luottamuspulaa kuvastanee myös suomalaisten halu säilyttää jokaisen jäsenmaan veto-oikeus tärkeimmissä päätöksissä sekä halu pitää päätösvalta Euroopan puolustuspoliittisissa päätöksissä kansallisissa käsissä.

LIITTEET

STANDARD EUROBAROMETER 58.1 TECHNICAL SPECIFICATIONS

Between 1 October 2002 and 5 November 2002, the European Opinion Research Group, a consortium of Market and Public Opinion Research agencies, made out of INRA in Belgium – I.C.O. and GfK Worldwide, carried out wave 58.1 of the standard Eurobarometer, on request of the EUROPEAN COMMISSION, Directorate-General Press and Communication, Opinion Polls.

The Standard EUROBAROMETER 58.1 covers the population of the respective nationalities of the European Union Member States, aged 15 years and over, resident in each of the Member States. The basic sample design applied in all Member States is a multi-stage, random (probability) one. In each EU country, a number of sampling points was drawn with probability proportional to population size (for a total coverage of the country) and to population density.

For doing so, the points were drawn systematically from each of the "administrative regional units", after stratification by individual unit and type of area. They thus represent the whole territory of the Member States according to the EUROSTAT NUTS 2 (or equivalent) and according to the distribution of the resident population of the respective EU-nationalities in terms of metropolitan, urban and rural areas. In each of the selected sampling points, a starting address was drawn, at random. Further addresses were selected as every Nth address by standard random route procedures, from the initial address. In each household, the respondent was drawn, at random. All interviews were face-to-face in people's home and in the appropriate national language

COUNTRIES	INSTITUTES	N° INTERVIEWS	FIELDWORK DATES	POPULATION 15+ (x 000)
Belgium	INRA BELGIUM	1,037	4/10 – 31/10	8,326
Denmark	GfK DENMARK	1,000	3/10 – 5/11	4,338
Germany (East)	INRA DEUTSCHLAND	1,016	1/10 – 20/10	13,028
Germany (West)	INRA DEUTSCHLAND	1,018	1/10 – 19/10	55,782
Greece	MARKET ANALYSIS	1,003	4/10 – 1/11	8,793
Spain	INRA ESPAÑA	1,000	1/10 – 4/11	33,024
France	CSA-TMO	1,004	1/10 – 5/11	46,945
Ireland	LANDDOWN Market Research	1,016	1/10 – 29/10	2,980
Italy	INRA Demoskopea	1,043	1/10 – 31/10	49,017
Luxembourg	ILRes	600	1/10 – 31/10	364
The Netherlands	INTOMART	1,000	1/10 – 28/10	12,705
Austria	SPECTRA	1,010	1/10 – 23/10	6,668
Portugal	METRIS	1,000	3/10 – 24/10	8,217
Finland	MDC MARKETING RESEARCH	1,013	3/10 – 5/11	4,165
Sweden	GfK SVERIGE	1,000	1/10 – 5/11	7,183
Great Britain	MARTIN HAMBLIN LTD	1,014	1/10 – 3/11	46,077
Northern Ireland	ULSTER MARKETING SURVEYS	300	3/10 – 5/11	1,273
TOTAL NUMBER OF INTERVIEWS		16,074		

For each country a comparison between the sample and the universe was carried out. The Universe description was derived from Eurostat population data or from national statistics. For all EU member-countries a national weighting procedure, using marginal and intercellular weighting, was carried out based on this Universe description. As such in all countries, minimum gender, age, region NUTS 2 were introduced in the iteration procedure. For international weighting (i.e. EU averages), INRA (EUROPE) applies the official population figures as provided by EUROSTAT in the Regional Statistics Yearbook (data for 1997). The total population figures for input in this post-weighting procedure are listed above.

The results of the Eurobarometer studies are reported in the form of tables, datafiles and analyses. Per question a table of results is given with the full question text in English, French and German. The results are expressed as a percentage of the total. The results of the Eurobarometer surveys are analysed and made available through the Directorate-General Press and Communication, Opinion Polls of the European Commission, rue de la Loi 200, B-1049 Brussels. The results are published on the Internet server of the European Commission: <http://europa.eu.int/comm/dg10/epo>. All Eurobarometer datafiles are stored at the Zentral Archiv (Universität Köln, Bachemer Strasse, 40, D-50869 Köln-Lindenthal), available through the CESSDA Database <http://www.nsd.uib.no/cessda/europe.html>. They are at the disposal of all institutes members of the European Consortium for Political Research (Essex), of the Inter-University Consortium for Political and Social Research (Michigan) and of all those interested in social science research.

Readers are reminded that survey results are estimations, the accuracy of which, everything being equal, rests upon the sample size and upon the observed percentage. With samples of about 1,000 interviews, the real percentages vary within the following confidence limits:

Observed percentages	10% or 90%	20% or 80%	30% or 70%	40% or 60%	50%
Confidence limits	± 1.9%	± 2.5%	± 2.7%	± 3.0%	± 3.1%

**STANDARD EUROBAROMETER 58.1
CO-OPERATING AGENCIES AND RESEARCH EXECUTIVES**

**The European Opinion Research Group EEIG
P.a. INRA (EUROPE) - European Coordination Office SA/NV
Christine KOTARAKOS
159, avenue dela Couronne
B -1050 BRUSSELS – BELGIUM
Tel. ++/32 2 642 47 11 – Fax: ++/32 2 648 34 08
e-mail: christine.kotarakos@eorg.be**

BELGIQUE	INRA BELGIUM 159, avenue de la Couronne B-1050 BRUXELLES	Ms Verena MELAN verena.melan@inra.com	tel. fax	++/32 2 642 47 11 ++/32 2 648 34 08
DANMARK	GfK DANMARK Sylows Allé, 1 DK-2000 FREDERIKSBERG	Mr Erik CHRISTIANSEN erik.christiansen@gfk.dk	tel. fax	++/45 38 32 20 00 ++/45 38 32 20 01
DEUTSCHLAND	INRA DEUTSCHLAND Papenkamp, 2-6 D-23879 MÖLLN	Mr Christian HOLST christian.holst@inra.de	tel. fax	++/49 4542 801 0 ++/49 4542 801 201
ELLAS	Market Analysis 190 Hymettus Street GR-11635 ATHENA	Mr. Spyros Camilleris markanalysis@marketanalysis.gr	tel. fax	++/30 1 75 64 688 ++/30/1/70 19 355
ESPAÑA	INRA ESPAÑA C/Alberto Aguilera, 7-5° E-28015 MADRID	Ms Victoria MIQUEL victoria.miquel@inra.es	tel. fax	++/34 91 594 47 93 ++/34 91 594 52 23
FRANCE	CSA-TMO 30, rue Saint Augustin F-75002 PARIS	Mr. Bruno JEANBART bruno.jeanbart@csa-tmo.fr	tel. fax	++/33 1 44 94 59 10 ++/33 1 44 94 40 01
IRELAND	LANSDOWNE Market Research 49, St. Stephen's Green IRL-DUBLIN 2	Mr Roger JUPP roger@lmr.ie	tel. fax	++/353 1 661 34 83 ++/353 1 661 34 79
ITALIA	INRA Demoskopoea Via Salaria, 290 I-00199 ROMA	Mrs Maria-Adelaïde SANTILLI Santilli@demoskopoea.it	tel. fax	++/39 06 85 37 521 ++/39 06 85 35 01 75
LUXEMBOURG	ILReS 46, rue du Cimetière L-1338 LUXEMBOURG	Mr Charles MARGUE charles.margue@ilres.com	tel. fax	++/352 49 92 91 ++/352 49 92 95 555
NEDERLAND	Intomart Noordse Bosje 13-15 NL - 1201 DA HILVERSUM	Mr. Remko VAN DEN DOOL Remko.van.den.dool@intomart.nl	tel. fax	++/31/35/625 84 11 ++/31/35/625 84 33
AUSTRIA	SPECTRA Brucknerstrasse, 3-5/4 A-4020 LINZ	Ms Jitka NEUMANN neji@spectra.at	tel. fax	++/43/732/6901 ++/43/732/6901-4
PORTUGAL	MetrisGfK Rua Marquês da Fronteira, 8 – 1° Andar 1070 - 296 LISBOA	Ms Mafalda BRASIL mafaldabrasil@metris.gfk.pt	tel. fax	++/351 210 000 200 ++/351 210 000 290
FINLAND	MDC MARKETING RESEARCH Ltd Itätuulenkuja 10 A FIN-02100 ESPOO	Mrs Anu SIMULA anu.simula@gallup.fi	tel. fax	++/358 9 613 500 ++/358 9 613 50 423
SWEDEN	GfK SVERIGE S:t Lars väg 46 S-221 00 LUND	Mr Rikard EKDAHL rikard.ekdahl@gfksverige.se	tel. fax	++/46 46 18 16 00 ++/46 46 18 16 11
GREAT BRITAIN	MARTIN HAMBLIN LTD Mulberry House, Smith Square 36 UK-London Swip 3HL	Mr. Ross Williams ross.williams@martinhamblin.co.uk	tel. fax	++/44 207 222 81 81 ++/44 207 396 90 46

RAPORTISSA KÄYTETTÄVÄ AMMATTIRYHMÄ- JA ALUEJAOTTELU		
Ammattiryhmä	Ammatit	Osuus haastatelluista
Eläkeläiset	Työuransa päättäneet	25 %
Itsenäiset ammattinharjoittajat	Maanviljelijät, lakimiehet, yksityisvastaanottoa pitävät lääkärit, kirjanpitäjät, arkkitehdit, kauppiaat, käsityöläiset, yrityksen tai liikkeen omistajat	7 %
Kodista huolehtivat	Vastuussa tavallisista ostoksista ja kodista huolehtimisesta tai ilman mitään ammattia tällä hetkellä, ei työssä	2 %
Opiskelijat	Koululaiset ja muut opiskelijat	12 %
Toimihenkilöt	Lähinnä toimistotyössä olevat työntekijät, matkustavat työntekijät (kauppatyöntekijät)	8 %
Palvelutyöntekijät	Palvelutyöntekijät (sairaala, ravintola, poliisi, palolaitos), työnjohtajat, ruumiillisen työn tekijät	28 %
Työttömät	Työttömät tai tilapäisesti työelämän ulkopuolella olevat	8 %
Johtavassa asemassa olevat	Ylin johto (toimitus- ja pääjohtajat), Keskijohto (osastopäälliköt, opettajat, teknikot) Toisen palveluksessa olevat ammattinharjoittajat (lääkärit, lakimiehet, kirjanpitäjät, arkkitehdit)	10 %
Alueet (NUTS 2)	Maakunnat	Osuus haastatelluista
Uusimaa	Uusimaa	26 %
Etelä-Suomi	Varsinais-Suomi, Satakunta, Häme, Pirkanmaa, Päijät-Häme, Kymenlaakso, Etelä-Karjala	36 %
Itä-Suomi	Etelä-Savo, Pohjois-Savo, Pohjois-Karjala, Kainuu	14 %
Väli-Suomi	Keski-Suomi, Etelä-Pohjanmaa, Vaasan rannikkoseutu, Keski-Pohjanmaa	14 %
Pohjois-Suomi	Pohjois-Pohjanmaa, Lappi	10 %

Suomalaisia
mielipiteitä
58.1

Suomi-Finland
0516-61192

Q1 Mikä on kansallisuutenne? Olkaa hyvä ja kertokaa, mistä maasta (maista) olette kotoisin.
(Useampi vaihtoehto mahdollinen)

Belgia	☒	1
Tanska	☒	2
Saksa	☒	3
Kreikka	☒	4
Espanja	☒	5
Ranska	☒	6
Irlanti	☒	7
Italia	☒	8
Luxemburg	☒	9
Alankomaat (Hollanti)	☒	10
Portugali	☒	11
Yhdistynyt Kuningaskunta (Iso-Britannia, Pohjois-Irlanti)	☒	12
Itävalta	☒	13
Ruotsi	☒	14
Suomi	☒	15
Joku muu maa/maat	☒	16 LOPETA
EOS	☒	17 LOPETA

Q2 Kun tapaatte ystäviä, sanoisitteko, että keskustellette poliittisista asioista usein, satunnaisesti vai ette koskaan?

Usein	☐	1
Satunnaisesti	☐	2
Ei koskaan	☐	3
EOS	☐	4

Q3 Kun Teillä on voimakas mielipide jostakin asiasta, huomaatteko suostuttelevanne ystäviä, sukulaisia tai työtovereitanne omien mielipiteidenne taakse? Tapahtuuko näin... (Luettele)

Usein	☐	1
Silloin tällöin	☐	2
Harvoin	☐	3
Ei koskaan	☐	4
EOS	☐	5

Q4 Oletteko elämääne kaiken kaikkiaan erittäin tyytyväinen, melko tyytyväinen, ette kovin tyytyväinen vai ette lainkaan tyytyväinen? (Luettele)

Erittäin tyytyväinen	☐	1
Melko tyytyväinen	☐	2
Ette kovin tyytyväinen	☐	3
Ette lainkaan tyytyväinen	☐	4
EOS	☐	5

Q5 Mitä odotatte tulevalta vuodelta: onko vuosi 2003 parempi, huonompi vai samanlainen, kun ajattelette...?

LUETTELE	Parempi	Huonompi	Samanlainen	EOS
1. Omaa elämääne yleensä	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
2. Suomen taloudellista tilannetta	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
3. Oman kotitaloutenne taloudellista tilannetta	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
4. Suomen työllisyystilannetta	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
5. Henkilökohtaista työllisyystilannettanne	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4

Q6 Ja kertoisitteko vielä, että uskotteko kuluttavanne seuraavien kuuden kuukauden aikana enemmän, vähemmän vai saman määrän...?

LUETTELE	Enemmän	Vähemmän	Saman verran	EOS
1. Asumiseen	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
2. Vaatetukseen	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
3. Ruokaan	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
4. Terveystenhoitoon	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
5. Matkustamiseen	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
6. Vapaa-aikaan	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4

Q7 a) Oletteko koskaan nähnyt tätä symbolia? (Näytä Euroopan lippukortti Q7)

Kyllä..... ☒ 1 Siirry kysymykseen Q7b.
 Ei..... ☒ 2 Siirry kysymykseen Q8.
 EOS..... ☒ 3 Siirry kysymykseen Q8.

Jos "kyllä", vastaus 1 kysymyksessä Q7a.

b) Osaatteko kertoa, mitä se tarkoittaa? (Älä luettele – koodaa spontaani vastaus)

Kyllä, Eurooppaa, Euroopan unionia, Yhteisöä, yhtenäismarkkinoita, Eurooppa-neuvostoa, jne..... ☒ 1
 Kyllä, muuta ☒ 2
 Ei..... ☒ 3
 EOS..... ☒ 4

Q8 Tämä symboli on Euroopan lippu. Luettelen Teille siihen liittyviä väittämiä. Kertokaa niistä jokaisesta, oletteko siitä samaa mieltä vai eri mieltä?

LUETTELE	Samaa mieltä	Eri mieltä	EOS
1. Tämä lippu on hyvä symboli Euroopalle	☐ 1	☐ 2	☐ 3
2. Tämä lippu merkitsee jotain hyvää	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3. Tunne tämän lopun omakseni	☐ 1	☐ 2	☐ 3
4. Tämän lipun tulisi näkyä Suomessa kaikissa julkisissa rakennuksissa kansallisen lipun vieressä	☐ 1	☐ 2	☐ 3

Q9 Kuinka paljon tunnette tietävänne Euroopan unionista, sen toimintatavoista ja instituutioista? Olkaa hyvä ja arvioikaa tietojenne tasoa seuraavan asteikon avulla. (Skaalakortti Q9 - luettele)

En tiedä mitään										Tiedän paljon	EOS
☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 6	☐ 7	☐ 8	☐ 9	☐ 10	☐ 11	

Q10 Kun etsitte tietoa Euroopan unionista, sen toimintatavoista ja instituutioista, mitä seuraavista lähteistä käytätte?
(**Kortti Q10** - luettele - useampi vastaus mahdollinen)

Kokoukset.....	☐ 1
Keskustelut sukulaisten, ystävien, työkavereiden kanssa	☐ 2
Päivälehdet.....	☐ 3
Muut sanomalehdet, aikakauslehdet	☐ 4
Televisio	☐ 5
Radio	☐ 6
Internet	☐ 7
Kirjat, esitteet, tiedotuslehtiset.....	☐ 8
CD-romit.....	☐ 9
Euroopan unionin tiedotteet kirjastojen, kunnanvirastojen, rautatieasemien,
postitoimistojen jne. ilmoitustauluilla.....	☐ 10
Eurooppa-tiedotukset, Euro-tietokeskukset, Euro-tietopisteet, Euro-kirjastot.....	☐ 11
Kansallis- tai aluehallinnon tiedotustoimistot	☐ 12
Ammattiliitot tai ammattijärjestöt.....	☐ 13
Muut järjestöt (kuluttajajärjestöt jne.)	☐ 14
Euroopan parlamentin tai Suomen eduskunnan kansanedustajat.....	☐ 15
Muu (<i>Spontaani</i>).....	☐ 16
Ei koskaan etsi sellaista tietoa/Ei ole kiinnostunut (<i>Spontaani</i>).....	☐ 17 → Siirry Q12
EOS.....	☐ 18

Ei kysytä niiltä, jotka vastasivat ”ei koskaan etsi sellaista tietoa/ei ole kiinnostunut”, vastaus 17 kysymyksessä Q10.

Q11 Yleisesti ottaen, miten haluaisitte mieluiten saada tietoa Euroopan unionista? Miten muuten?
(**Kortti Q11** - luettele - useampi vastaus mahdollinen)

Lyhyestä lehtisestä, joka antaa asiasta yleiskuvan	☐ 1
Yksityiskohtaisemmasta esitteestä	☐ 2
Täydellinen kuvaus kirjan muodossa.....	☐ 3
Videonauhalla	☐ 4
Internetin kautta.....	☐ 5
CD-rom levykkeeltä	☐ 6
Tietokonepääteeltä, jonka kautta voi olla yhteydessä tietopankkeihin.....	☐ 7
Televisiosta	☐ 8
Radiosta	☐ 9
Päivittäisistä sanomalehdistä	☐ 10
Muista sanomalehdistä, aikakauslehdistä.....	☐ 11
Julisteista	☐ 12
En halua tietoa Euroopan unionista (<i>Spontaani</i>)	☐ 13
Ei millään näistä tavoista (<i>Spontaani</i>)	☐ 14
EOS.....	☐ 15

Kysytään kaikilta.

Q12 Yleisesti ottaen, onko Suomen jäsenyys Euroopan unionissa mielestänne... (*Luettele*)

Hyvä asia	☐ 1
Huono asia	☐ 2
Ei hyvä eikä huono asia	☐ 3
EOS.....	☐ 4

Q13 Kaikki näkökohdat huomioon ottaen sanoisitteko, että Suomi on hyötynyt vai ei ole hyötynyt Euroopan unionin jäsenyydestä?

Hyötynyt	☐ 1
Ei ole hyötynyt.....	☐ 2
EOS.....	☐ 3

Q14 Antaako Euroopan unioni yleisesti ottaen mielestänne hyvin positiivisen, melko positiivisen, neutraalin, melko negatiivisen vai hyvin negatiivisen vaikutelman itsestään?

- Hyvin positiivisen ☐ 1
 Melko positiivisen ☐ 2
 Neutraalin ☐ 3
 Melko negatiivisen ☐ 4
 Hyvin negatiivisen ☐ 5
 EOS ☐ 6

Q15 Onko Teille henkilökohtaisesti ollut Suomen jäsenyydestä Euroopan unionissa..?
 (**Kortti Q15** – luettele – vain yksi vastaus)

- Paljon enemmän hyötyä ☐ 1
 Enemmän hyötyä ☐ 2
 Yhtä paljon hyötyä ja haittaa ☐ 3
 Enemmän haittaa ☐ 4
 Paljon enemmän haittaa ☐ 5
 EOS ☐ 6

Q16 Viime kuukausien aikana useat Euroopan unionin maat ovat joutuneet kokemaan ankaria tulvia. Luuletteko, että heidän Euroopan unionin jäsenyytensä on etu, haitta vai ei etu eikä haitta, heidän näistä tuhoista toipumiselleen?

- Etuna ☒ 1
 Haitta ☒ 2
 Ei etu eikä haitta ☒ 3
 EOS ☒ 4

Q17 a) Millä nopeudella Eurooppaa Teidän mielestänne tällä hetkellä rakennetaan? Olkaa hyvä ja katsokaa näitä ihmishahmoja (**Skaalakortti Q17**). Numero 1 seisoo paikallaan, numero 7 juoksee niin kovaa kuin pystyy. Valitkaa hahmoista se, joka mielestänne parhaiten kuvaa mielipidettänne Euroopan rakentamisnopeudesta.

b) Entä mikä hahmoista kuvaa parhaiten mielipidettänne siitä, kuinka nopeasti Eurooppaa pitäisi rakentaa?
 (**Skaalakortti Q17**)

	Q17a	Q17b
1 ON PAIKALLAAN	☐ 1	☐ 1
2	☐ 2	☐ 2
3	☐ 3	☐ 3
4	☐ 4	☐ 4
5	☐ 5	☐ 5
6	☐ 6	☐ 6
7 ETENEE NIIN NOPEASTI KUIN MAHDOLLISTA ...	☐ 7	☐ 7
8 EOS	☐ 8	☐ 8

Q18 a) Uskotteko, että Euroopan unionilla on viiden vuoden päästä tärkeämpi, vähemmän tärkeä vai jokseenkin samanlainen merkitys päivittäisessä elämässänne kuin nyt?

b) Entä haluaisitteko, että Euroopan unionilla olisi viiden vuoden kuluessa tärkeämpi, vähemmän tärkeä vai kutakuinkin samanlainen merkitys päivittäisessä elämässänne kuin nyt?

LUETTELE	Tärkeämpi	Vähemmän tärkeä	Samanlainen	EOS
Q18a. Odotus/arvio	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
Q18b. Haluaisi	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4

Q19 Oletteko koskaan kuullut näistä toimielimistä....?

LUETTELE	Kyllä	Ei	EOS
1. Euroopan parlamentti	☐ 1	☐ 2	☐ 3
2. Euroopan komissio	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3. Euroopan unionin ministerineuvosto	☐ 1	☐ 2	☐ 3
4. Euroopan yhteisön tuomioistuin	☐ 1	☐ 2	☐ 3
5. Euroopan oikeusasiamies	☐ 1	☐ 2	☐ 3
6. Euroopan keskuspankki	☐ 1	☐ 2	☐ 3
7. Euroopan tilintarkastustuomioistuin	☐ 1	☐ 2	☐ 3
8. Euroopan unionin alueiden komitea	☐ 1	☐ 2	☐ 3
9. Euroopan unionin sosiaali- ja talouskomitea	☐ 1	☐ 2	☐ 3
10. Euroopan unionin tulevaisuuskonventti (valmistelukunta)	☐ 1	☐ 2	☐ 3

Q20 Olkaa hyvä ja sanokaa kustakin eurooppalaisesta toimielimestä, onko sillä mielestänne tärkeä tehtävä vai ei Euroopan unionissa?

LUETTELE	Tärkeä	Ei tärkeä	EOS
1. Euroopan parlamentti	☐ 1	☐ 2	☐ 3
2. Euroopan komissio	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3. Euroopan unionin ministerineuvosto	☐ 1	☐ 2	☐ 3
4. Euroopan yhteisön tuomioistuin	☐ 1	☐ 2	☐ 3
5. Euroopan oikeusasiamies	☐ 1	☐ 2	☐ 3
6. Euroopan keskuspankki	☐ 1	☐ 2	☐ 3
7. Euroopan tilintarkastustuomioistuin	☐ 1	☐ 2	☐ 3
8. Euroopan unionin alueiden komitea	☐ 1	☐ 2	☐ 3
9. Euroopan unionin sosiaali- ja talouskomitea	☐ 1	☐ 2	☐ 3
10. Euroopan unionin tulevaisuuskonventti (valmistelukunta)	☐ 1	☐ 2	☐ 3

Q21 Kertokaa vielä kustakin toimielimestä, katsotteko luottavanne siihen vai ette?

LUETTELE	Luottaa	Ei luota	EOS
1. Euroopan parlamentti	☐ 1	☐ 2	☐ 3
2. Euroopan komissio	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3. Euroopan unionin ministerineuvosto	☐ 1	☐ 2	☐ 3
4. Euroopan yhteisön tuomioistuin	☐ 1	☐ 2	☐ 3
5. Euroopan oikeusasiamies	☐ 1	☐ 2	☐ 3
6. Euroopan keskuspankki	☐ 1	☐ 2	☐ 3
7. Euroopan tilintarkastustuomioistuin	☐ 1	☐ 2	☐ 3
8. Euroopan unionin alueiden komitea	☐ 1	☐ 2	☐ 3
9. Euroopan unionin sosiaali- ja talouskomitea	☐ 1	☐ 2	☐ 3
10. Euroopan unionin tulevaisuuskonventti (valmistelukunta)	☐ 1	☐ 2	☐ 3

Q22 a) Oletteko kaiken kaikkiaan erittäin tyytyväinen, melko tyytyväinen, ette kovin tyytyväinen vai ette lainkaan tyytyväinen demokratian toimivuuteen Suomessa? (*Skaalakortti Q22*)b) Entä kuinka tyytyväinen olette demokratian toimivuuteen Euroopan unionissa? (*Skaalakortti Q22*)

LUETTELE	Erittäin tyytyväinen	Melko tyytyväinen	Ei kovin tyytyväinen	Ei lainkaan tyytyväinen	EOS
Q22a. Suomessa	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
Q22b. Euroopan unionissa	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5

Kysytään kaikilta.

Q25 a) Mitkä seuraavista asioista pitäisi mielestänne päättää Suomen hallituksessa ja mitkä taas yhteisesti Euroopan unionissa?

LUETTELE – VAIHTELE JÄRJESTYSTÄ	Suomen Hallituksessa	Euroopan Unionissa	EOS
1. Maanpuolustus	☐ 1	☐ 2	☐ 3
2. Ympäristönsuojelu	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3. Valuutta	☐ 1	☐ 2	☐ 3
4. Humanitaarinen apu	☐ 1	☐ 2	☐ 3
5. Terveys ja sosiaaliturva	☐ 1	☐ 2	☐ 3
6. Perussäännöt sähköisille viestimille ja lehdistölle	☐ 1	☐ 2	☐ 3
7. Taistelu köyhyyttä/sosiaalista syrjäytymistä vastaan	☐ 1	☐ 2	☐ 3
8. Taistelu työttömyyttä vastaan	☐ 1	☐ 2	☐ 3
9. Maatalous- ja kalastuspolitiikka	☐ 1	☐ 2	☐ 3
10. Taloudellisissa vaikeuksissa olevien alueiden tukeminen	☐ 1	☐ 2	☐ 3
11. Koulutus	☐ 1	☐ 2	☐ 3
12. Tieteellinen ja teknologinen tutkimus	☐ 1	☐ 2	☐ 3
13. Tiedottaminen Euroopan unionista, sen toimintatavoista ja toimielimistä ..	☐ 1	☐ 2	☐ 3
14. EU:n ulkopuolisiin maihin suuntautuva ulkopoliittikka	☐ 1	☐ 2	☐ 3
15. Kulttuuripoliittikka	☐ 1	☐ 2	☐ 3

b) Entä seuraavista?

LUETTELE – VAIHTELE JÄRJESTYSTÄ	Suomen Hallituksessa	Euroopan Unionissa	EOS
1. Maahanmuuttopolitiikka	☐ 1	☐ 2	☐ 3
2. Säännökset poliittisista turvapaikoista	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3. Kamppailu järjestäytynyttä rikollisuutta vastaan	☐ 1	☐ 2	☐ 3
4. Poliisiasiat	☐ 1	☐ 2	☐ 3
5. Oikeudelliset asiat	☐ 1	☐ 2	☐ 3
6. Pakolaisten vastaanotto	☐ 1	☐ 2	☐ 3
7. Nuorisorikollisuuden ehkäiseminen	☐ 1	☐ 2	☐ 3
8. Kaupungistuneiden alueiden rikollisuuden ehkäiseminen	☐ 1	☐ 2	☐ 3
9. Kamppailu huumeita vastaan	☐ 1	☐ 2	☐ 3
10. Kamppailu ihmisten kauppaamista ja hyväksikäyttöä vastaan	☐ 1	☐ 2	☐ 3
11. Kamppailu kansainvälistä terrorismia vastaan	☐ 1	☐ 2	☐ 3
12. Tarttuminen väestön ikääntymiseen liittyviin haasteisiin	☐ 1	☐ 2	☐ 3

Q26 Mikä on Teidän mielipiteenne seuraavista ehdotuksista? Kertokaa jokaisen ehdotuksen osalta, oletteko sen puolesta vai sitä vastaan.

LUETTELE – VAIHTELE JÄRJESTYSTÄ	Puolesta	Vastaan	EOS
1. Euroopan rahaliitto ja yksi valuutta, euro	☐ 1	☐ 2	☐ 3
2. Euroopan unionin jäsenmaiden yhteinen ulkopoliittikka suhteessa muihin maihin	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3. Euroopan unionin jäsenmaiden yhteinen puolustus- ja turvallisuuspolitiikka	☐ 1	☐ 2	☐ 3
4. Euroopan unionin laajentuminen ottamalla mukaan uusia maita	☐ 1	☐ 2	☐ 3
5. Euroopan unionin vastaaminen asioista, joita kansalliset, alueelliset ja paikalliset viranomaiset eivät voi tehokkaasti hoitaa	☐ 1	☐ 2	☐ 3
6. Euroopan komission puheenjohtajan ja komissaarien eroaminen, jos he eivät nauti Euroopan parlamentin enemmistön luottamusta	☐ 1	☐ 2	☐ 3
7. Lapsille opetetaan koulussa, miten Euroopan unionin toimeleimet toimivat	☐ 1	☐ 2	☐ 3

Q27 Luettelen Teille joukon asioita, joihin Euroopan unioni voisi ryhtyä. Kertokaa kustakin, pitäisikö sen mielestänne olla ensisijainen tavoite vai ei?

LUETTELE

	Ensi- sijainen	Ei ensi- sijainen	EOS
1. Ottaa uusia jäseniä.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
2. Tulla lähemmäksi kansalaisia esimerkiksi tiedottamalla enemmän Euroopan unionista, sen toimintatavoista ja instituutioista	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3. Onnistuminen yhteisen valuutan, euron, käyttöönottamisessa.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
4. Taistelu köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä vastaan	☐ 1	☐ 2	☐ 3
5. Ympäristön suojele.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
6. Elintarvikkeiden laadun takaaminen	☐ 1	☐ 2	☐ 3
7. Kuluttajien suojele ja muiden tuotteiden laadun takaaminen.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
8. Taistelu työttömyyttä vastaan	☐ 1	☐ 2	☐ 3
9. Euroopan unionin toimielinten ja niiden työtapojen uudistaminen	☐ 1	☐ 2	☐ 3
10. Taistelu järjestäytyneitä rikollisuutta ja huumeita vastaan	☐ 1	☐ 2	☐ 3
11. Euroopan unionin poliittisen ja diplomaattisen merkityksen puolustaminen ympäri maailmaa.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
12. Rauhan ja turvallisuuden ylläpitäminen Euroopassa	☐ 1	☐ 2	☐ 3
13. Yksilön oikeuksien ja demokratian periaatteiden takaaminen Euroopassa	☐ 1	☐ 2	☐ 3
14. Kamppailu terrorismia vastaan	☐ 1	☐ 2	☐ 3
15. Kamppailu laitonta maahanmuuttoa vastaan	☐ 1	☐ 2	☐ 3

Q28 Kertokaa kunkin seuraavan alan kohdalla, onko Teistä Euroopan unionin toiminta, tai tulisiko sen olla, erittäin tehokasta, melko tehokasta, ei kovin tehokasta vai ei lainkaan tehokasta? (*Skaalakortti Q28*)

LUETTELE

	Erittäin tehokasta	Melko tehokasta	Ei kovin tehokasta	Ei lainkaan tehokasta	EOS
1. Uusien jäsenmaiden mukaan ottaminen	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
2. Lähenyt Euroopan kansalaisia, esimerkiksi tiedottamalla enemmän Euroopan unionista, sen politiikoista ja toimielimistä	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
3. Euroopan yhteisvaluutan, euron, menestyksellä käyttöönotto.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
4. Köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen vastainen kamppailu	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
5. Ympäristönsuojele.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
6. Elintarvikkeiden laadun takaaminen	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
7. Kuluttajasuoja ja muiden tuotteiden laadun takaaminen	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
8. Työttömyyden vastainen kamppailu	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
9. Euroopan unionin toimielinten ja niiden työtapojen uudistaminen	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
10. Järjestäytyneen rikollisuuden ja huumeiden vastainen kamppailu	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
11. Euroopan unionin poliittisen ja diplomaattisen merkityksen puolustaminen ympäri maailmaa.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
12. Rauhan ja turvallisuuden ylläpitäminen Euroopassa	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
13. Yksilön oikeuksien ja demokratian periaatteiden kunnioittamisen takaaminen Euroopassa	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
14. Kamppailu terrorismia vastaan	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
15. Kamppailu laitonta maahanmuuttoa vastaan.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5

Q29 Luettelen nyt asioita, joita jotkut ihmiset sanovat pelkäävänsä. Kertokaa jokaisen kohdalla, pelkäätekö sitä vai ette?

LUETTELE	Pelkää	Ei pelkää	EOS
1. Maailmansota	☐ 1	☐ 2	☐ 3
2. Ydinasekonflikti Euroopassa	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3. Perinteinen sota Euroopassa (ei ydinsota, biologinen sota, esim. bakteerit, eikä kemiallinen sota)	☐ 1	☐ 2	☐ 3
4. Ydinasekärjen laukaiseminen vahingossa	☐ 1	☐ 2	☐ 3
5. Onnettomuus ydinvoimalassa	☐ 1	☐ 2	☐ 3
6. Joukkotuho ydinaseiden, biologisten aseiden (esim. bakteerit) tai kemiallisten aseiden levittämisestä	☐ 1	☐ 2	☐ 3
7. Etniset konfliktit Euroopassa	☐ 1	☐ 2	☐ 3
8. Kansainvälinen terrorismi	☐ 1	☐ 2	☐ 3
9. Järjestäytynyt rikollisuus	☐ 1	☐ 2	☐ 3
10. Sairausepidemiat	☐ 1	☐ 2	☐ 3

Q30 Pitäisikö mielestänne Euroopan puolustuspoliittiset päätökset tehdä kansallisissa hallituksissa, NATO:ssa vai Euroopan unionissa? (*Vain yksi vastaus*)

Kansallisissa hallituksissa	☐ 1
NATO:ssa	☐ 2
Euroopan unionissa	☐ 3
Muualla (<i>Spontaani</i>)	☐ 4
EOS	☐ 5

Q31 Ihmiset saattavat tuntea eri asteista kiintymystä kotikaupunkiinsa tai kuntaansa, 'kotiseutuunsa', kotimaahansa tai Euroopan unioniin. Kertokaa kuinka kiintynyt olette....? (*Skaalakortti Q31*)

LUETTELE	Erittäin kiintynyt	Melko kiintynyt	Ei kovin kiintynyt	Ei lainkaan kiintynyt	EOS
a) Kotikaupunkiinne/kuntaanne.	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
b) Kotiseutuunne	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
c) Suomeen	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
d) Euroopan unioniin	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5

Q32 Kun ajattelette lähitulevaisuutta, koetteko itsenne ... (*Kortti Q32 - luettele - vain yksi vastaus*)

Vain suomalaiseksi	☐ 1
Suomalaiseksi ja eurooppalaiseksi	☐ 2
Eurooppalaiseksi ja suomalaiseksi	☐ 3
Vain eurooppalaiseksi	☐ 4
EOS	☐ 5

Q33 Tammikuun ensimmäisenä päivänä 2002 euro korvasi Suomen markan. Onko tämä mielestänne...? (*Kortti Q33 - luettele - vain yksi vastaus*)

Erittäin hyvä asia	☐ 1
Melko hyvä asia	☐ 2
Ei hyvä eikä huono asia	☐ 3
Melko huono asia	☐ 4
Erittäin huono asia	☐ 5
EOS	☐ 6

Ei kysymystä Q34.

Kysytään kaikilta.

Q35 Kuinka luottavainen tunnette olevanne euron käytön suhteen? Sanoisitteko olevanne...
(**Kortti Q35** – luettele – vain yksi vastaus)

- Hyvin luottavainen ☐ 1
 Melko luottavainen ☐ 2
 Ei kovin luottavainen ☐ 3
 Ei yhtään luottavainen ☐ 4
 EOS..... ☐ 5

Q36 a) Tuntuuko Teistä henkilökohtaisesti, että euroon muuntaessa hintoja **yleensä** pyöristettiin alaspäin, ylöspäin vai ei pyöristetty lainkaan? (**Jos yleensä pyöristettiin alaspäin**) Tapahtuiko niin kaikilla vai vain joillakin tietyillä aloilla? (**Jos yleensä pyöristettiin ylöspäin**) Tapahtuiko niin kaikilla vai vain joillakin tietyillä aloilla? (**Vain yksi vastaus**)

- Hintoja ei yleensä pyöristetty..... ☐ 1
 Hintoja pyöristettiin yleensä alaspäin kaikilla aloilla..... ☐ 2
 Hintoja pyöristettiin yleensä ylöspäin kaikilla aloilla..... ☐ 3
 Hintoja pyöristettiin yleensä alaspäin tietyillä aloilla ☐ 4
 Hintoja pyöristettiin yleensä ylöspäin tietyillä aloilla..... ☐ 5
 EOS..... ☐ 6

Q37 Oletteko henkilökohtaisesti erittäin kiintynyt, melko kiintynyt, ette kovinkaan kiintynyt vai ette lainkaan kiintynyt Euroopan yhtenäisvaluuttaan, euroon? (**Vain yksi vastaus**)

- Erittäin kiintynyt ☐ 1
 Melko kiintynyt..... ☐ 2
 Ei kovinkaan kiintynyt ☐ 3
 Ei lainkaan kiintynyt..... ☐ 4
 EOS..... ☐ 5

Q38 Oletteko yhä henkilökohtaisesti erittäin kiintynyt, melko kiintynyt, ette kovinkaan kiintynyt vai ette lainkaan kiintynyt Suomen markkaan? (**Vain yksi vastaus**)

- Erittäin kiintynyt ☐ 1
 Melko kiintynyt..... ☐ 2
 Ei kovinkaan kiintynyt ☐ 3
 Ei lainkaan kiintynyt..... ☐ 4
 EOS..... ☐ 5

Kysytään kaikilta.**Keskustellaanpa nyt seuraavasta aiheesta: Euroopan unionin laajentumisesta**

Q39 Mikä näistä kolmesta Euroopan unionin lähitulevaisuutta kuvaavasta vaihtoehdosta olisi teille mieluisin?
(**Kortti Q39** - luettele - vain yksi vastaus)

- Euroopan unionin tulisi laajentua siten, että kaikki halukkaat jäsenehdokkaat pääsevät jäseniksi..... ☒ 1
 Euroopan unionin tulisi laajentua siten, että vain jotkut jäsenehdokkaista pääsevät jäseniksi ☒ 2
 Euroopan unionin ei tulisi laajentua..... ☒ 3
 Ei mikään näistä (**Spontaani**) ☒ 4
 EOS..... ☒ 5

Q40 Kuinka suuressa määrin osallistutte poliittiseen keskusteluun laajentumisesta?
(**Kortti Q40** – luettele – vain yksi vastaus)

- Erittäin suuressa määrin..... ☒ 1
 Jonkin verran..... ☒ 2
 En kovin paljon..... ☒ 3
 En lainkaan ☒ 4
 EOS..... ☒ 5

Q41 Sanokaa seuraavien maiden kohdalla, olisitteko puolesta vai vastaan sitä, että maa liittyisi tulevaisuudessa Euroopan unioniin?

LUETTELE – VAIHTELE JÄRJESTYSTÄ	Puolesta	Vastaan	EOS
1. Tšekin tasavalta	☐ 1	☐ 2	☐ 3
2. Slovakia	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3. Puola.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
4. Unkari	☐ 1	☐ 2	☐ 3
5. Romania	☐ 1	☐ 2	☐ 3
6. Slovenia	☐ 1	☐ 2	☐ 3
7. Viro	☐ 1	☐ 2	☐ 3
8. Latvia	☐ 1	☐ 2	☐ 3
9. Liettua	☐ 1	☐ 2	☐ 3
10. Bulgaria.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
11. Kypros.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
12. Malta	☐ 1	☐ 2	☐ 3
13. Turkki	☐ 1	☐ 2	☐ 3

Q42 Sanokaa seuraavien maiden kohdalla, olisitteko sen Euroopan unioniin liittymisen puolesta vai vastaan?

LUETTELE - VAIHTELE JÄRJESTYSTÄ	Puolesta	Vastaan	EOS
1. Sveitsi	☐ 1	☐ 2	☐ 3
2. Norja	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3. Bosnia ja Hertsegovina	☐ 1	☐ 2	☐ 3
4. Kroatia.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
5. Entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia (FYROM)	☐ 1	☐ 2	☐ 3
6. Jugoslavia (liittotasavalta)	☐ 1	☐ 2	☐ 3
7. Islanti.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
8. Albania	☐ 1	☐ 2	☐ 3

Q43 Kun ajattelette Euroopan unionin laajentumista eli uusien Euroopan maiden mukaan ottamista siihen, niin oletteko samaa vai eri mieltä kunkin seuraavan väittämän kanssa?

LUETTELE	Samaa mieltä	Eri mieltä	EOS
1. Mitä useampi maa kuuluu Euroopan unioniin, sitä paremmin rauha ja turvallisuus on taattu Euroopassa	☐ 1	☐ 2	☐ 3
2. Laajentuminen ei tule maksamaan lisää Suomen kaltaisille olemassa oleville jäsenmaille	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3. Sen jälkeen kun laajentumisen yhteydessä on tullut mukaan uusia jäsenmaita, Suomesta tulee vähemmän tärkeä Euroopassa.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
4. Suomessa on sitä enemmän työttömiä, mitä enemmän jäsenmaita on mukana....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
5. Euroopan unionin pitäisi auttaa tulevia jäsenmaita taloudellisesti jo ennen niiden liittymistä.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
6. Suomi saa vähemmän taloudellista tukea Euroopan unionilta, kun mukaan liittyy uusia maita	☐ 1	☐ 2	☐ 3
7. Kun maita on enemmän, on päätöksenteko eurooppalaisella tasolla paljon vaikeampaa.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
8. Mitä enemmän jäsenmaita Euroopan unionissa on, sitä merkittävämpi se on maailmassa	☐ 1	☐ 2	☐ 3
9. Useampien jäsenmaiden myötä Euroopan unionista tulee kulttuurisesti rikkaampi.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
10. Euroopan unionin on uudistettava toimielintensä työskentelytavat ennen kuin se ottaa uusia jäseniä	☐ 1	☐ 2	☐ 3

Q44 Kuinka hyvin olette mielestänne saanut tietoa laajentumisesta eli uusien maiden liittymisestä Euroopan unioniin?
(**Kortti Q44** – luettele – vain yksi vastaus)

- Erittäin hyvin..... ☒ 1
 Melko hyvin ☒ 2
 Ei kovin hyvin ☒ 3
 Ei lainkaan hyvin ☒ 4
 EOS..... ☒ 5

Q45 Oletteko viimeaikoina lukenut, nähnyt tai onko Teille kerrottu jotakin laajentumisesta? (**Jos kyllä**) Mistä lähteistä?
(**Kortti Q45** – luettele – useampi vastaus mahdollinen)

- Kokouksista ☐ 1
 Keskusteluista sukulaisten, ystävien ja työkavereiden kanssa ☐ 2
 Päivälehdistä ☐ 3
 Muista sanomalehdistä, aikakauslehdistä ☐ 4
 Televisiosta ☐ 5
 Radiosta ☐ 6
 Internetistä ☐ 7
 Kirjoista, esitteistä, tietolehtisistä ☐ 8
 CD-romista ☐ 9
 Euroopan unionin tiedotteista kirjastojen, kunnanvirastojen, rautatieasemien,
 postitoimistojen ilmoitustauluilla ☐ 10
 Eurooppa-tiedotuksista, Euro-tietokeskuksista, Euro-tietopisteistä, Euro-kirjastoista ☐ 11
 Kansallis- tai aluehallinnon tiedotustoimistoilta ☐ 12
 Ammattiliitoista tai ammattijärjestöiltä ☐ 13
 Muilta järjestöiltä (kuluttajajärjestöt, jne.) ☐ 14
 Euroopan parlamentin tai Suomen eduskunnan kansanedustajalta ☐ 15
 Muualta (*Spontaani*) ☐ 16
 Ei koskaan etsi sellaista tietoa/ei ole kiinnostunut (*Spontaani*) ☐ 17
 EOS ☐ 18

Q46 Kertokaa jokaisesta seuraavasta Suomessa olevasta ryhmittymästä, tuleeko se mielestänne hyötymään, menettämään vai ei hyötymään eikä menettämään laajentumisen seurauksena?

LUETTELE	Hyötty	Menettää	Ei hyödy eikä menetä	EOS
1. Pienyrytykset	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
2. Suuryrytykset	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
3. Maanviljelijät	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
4. Kalastajat	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
5. Työntekijät yleisesti	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
6. Työttömät	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
7. Nuoret	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
8. Vanhukset	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
9. Etniset vähemmistöt	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
10. Suurissa kaupungeissa asuvat ihmiset ..	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
11. Maaseudulla asuvat ihmiset	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4

Q47 Luuletteko, että vuoden 1989 Berliinin muurin hajoamisen jälkeen Keski- ja Itä-Euroopan maat...?

LUETTELE	Kyllä	Ei	Se riippuu (<i>Spontaani</i>)	EOS
1. Ovat tulleet demokraattisemmiksi	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
2. Ovat työskennelleet ankarasti korruption ehkäisemiseksi...	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
3. Ovat tulleet rikkaammiksi	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
4. Ovat kohentaneet ympäristöään	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4

Q48 Voisiko mielestänne sanoa, että Yhdysvalloilla on myönteinen rooli, kielteinen rooli vai ei myönteinen eikä kielteinen rooli seuraavissa asioissa...? (**Kortti Q48**)

LUETTELE	Myönteinen	Kielteinen	Ei myönteinen eikä kielteinen	EOS
1. Maailman rauha.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
2. Terrorismin vastainen kamppailu.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
3. Maailman talouden kasvu.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
4. Köyhyyden vastainen kamppailu maailmassa.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
5. Ympäristön suojele.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4

Q49 Pitäisikö Euroopan unionilla mielestänne olla perustuslaki?

- Pitäisi..... ☐ 1
 Ei pitäisi..... ☐ 2
 EOS..... ☐ 3

Q50 Mikä seuraavista väittämistä vastaa eniten Teidän mielipidettänne?

Euroopan komission puheenjohtaja tulisi valita... (*Luettele – vain yksi vastaus*)

- Euroopan unionin valtioiden ja hallitusten päämiesten nimittämänä..... ☐ 1
 Euroopan parlamentin enemmistön päätöksellä..... ☐ 2
 Euroopan unionin kansalaisten suoralla kansanvaalilla..... ☐ 3
 Muulla (*Spontaani*)..... ☐ 4
 EOS..... ☐ 5

Q51 Euroopan unionin jokaisella jäsenvaltiolla on veto-oikeus tärkeimpiin tai arkaluontoisimpiin päätöksiin. Toisin sanoen jokainen valtio voi estää jonkin päätöksen, vaikka muut sitä kannattaisivatkin. Tulisiko tämä veto-oikeus... (**Kortti Q51 - luettele – vain yksi vastaus**)

- Säilyttää, jotta voitaisiin suojella välttämättömiä kansallisia etuja..... ☐ 1
 Hylätä, jotta Euroopan unioni saataisiin toimimaan tehokkaammin..... ☐ 2
 EOS..... ☐ 3

Q52 Päätetään tämä osio pieneen tietovisaan. Kertokaa jokaisesta seuraavasta väittämästä, pitääkö se mielestänne paikkansa vai ei?

LUETTELE	Pitää	Ei pidä	EOS
1. Euroopan unioniin kuuluu 12 jäsenmaata.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
2. Euroopan yhteisö luotiin heti ensimmäisen maailmansodan jälkeen.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3. Euroopan unionilla on oma hymni.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
4. Euroopan unionin jäsenmaat viettävät joka vuosi yhteistä Eurooppa-päivää ...	☐ 1	☐ 2	☐ 3
5. Kansalaiset, kuten Te ja minä, valitsevat Euroopan parlamentin edustajat.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3

Siirrytään nyt viimeiseen aiheeseen: Rahoituspalveluihin.

Q53 Mitkä 3 ovat Teidän rahankäytössänne etusijalla? (**Kortti Q53 – luettele - enintään 3 vastausta**)

- Laskujen maksaminen..... ☐ 1
 Eläkkeeseen säästäminen..... ☐ 2
 Velkojen maksaminen..... ☐ 3
 Talon / asunnon ostaminen..... ☐ 4
 Rahan jakaminen lapsilleni / lastenlapsilleni..... ☐ 5
 Perheeni olojen turvaaminen siltä varalta, että sairastuisin tai tulisin työkyvyttömäksi..... ☐ 6
 Hätätapauksien varalta säästäminen..... ☐ 7
 Elää niin hyvin kuin pystyn nykyisillä tuloillani..... ☐ 8
 Muu (*Spontaani*)..... ☐ 9
 EOS..... ☐ 10

Q54 Minusta rahatalouteni ja rahoituspalvelujen ajatteleminen on ...?
(**Kortti Q54** - luettele - useampi vastaus mahdollinen)

Hauskaa	☐ 1
Mielenkiintoista.....	☐ 2
Lohdullista	☐ 3
Pelottavaa	☐ 4
Monimutkaista	☐ 5
Tylsää.....	☐ 6
Masentavaa.....	☐ 7
Ei mitään näistä (<i>Spontaani</i>)	☐ 8
EOS.....	☐ 9

Q55 a) Onko Teillä käyttötiliä eli tiliä, jolle Teillä on automaatti- tai pankkikortti tai shekkivihko jossakin seuraavista?

LUETTELE	Kyllä	Ei	EOS
1. Pankissa	☐ 1	☐ 2	☐ 3
2. Säästöpankissa.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3. Hypoteekkiyhdistyksessä	☐ 1	☐ 2	☐ 3
4. (Postissa)	☐ 1	☐ 2	☐ 3

Q56 Onko Teillä säästötiliä eli tiliä, jolle maksetaan korkoa, mutta jolle Teillä ei ole automaatti- tai pankkikorttia tai shekkivihkoa jossakin seuraavista?

LUETTELE	Kyllä	Ei	EOS
1. Pankissa	☐ 1	☐ 2	☐ 3
2. Säästöpankissa.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3. Hypoteekkiyhdistyksessä tmv.	☐ 1	☐ 2	☐ 3
4. (Postissa)	☐ 1	☐ 2	☐ 3

Q57 Onko Teillä henkilökohtaisesti ...?

LUETTELE	Kyllä	Ei	EOS
1. Shekkivihko	☐ 1	☐ 2	☐ 3
2. Luottokortti (VISA, Master card jne.).....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3. Automaatti- tai pankkikortti	☐ 1	☐ 2	☐ 3
4. Henkivakuutus	☐ 1	☐ 2	☐ 3
5. Vapaaehtoinen eläkejärjestely.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
6. Arvopapereita / osakkeita	☐ 1	☐ 2	☐ 3
7. Sijoitusrahasto-osuuksia.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
8. Obligaatioita, joukkovelkakirjoja	☐ 1	☐ 2	☐ 3
9. Asuntolaina.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
10. Yli 12 kk:n laina autoa varten	☐ 1	☐ 2	☐ 3
11. Yli 12 kk:n laina jotakin muuta varten (kuin asuntoa tai autoa).....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
12. Mahdollisuus ylittää nykyinen tilinne.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3

Q58 Oletteko koskaan käyttänyt puhelinta tai tietokonetta (internetiä)...

LUETTELE	Kyllä	Ei	EOS
1. Maksaaksenne jotakin, kuten kirjoja, hotelliyöpymisen tai matkan, jne.	☐ 1	☐ 2	☐ 3
2. Tehdäksenne suorituksia pankkitilillänne	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3. Muihin rahoituspalveluihin	☐ 1	☐ 2	☐ 3

Jos "ei", kohta 2 kysymyksessä Q58.1, siirry muuten kysymykseen Q60a.

Q59 Miksi ette ole koskaan maksanut mitään, kuten kirjoja, hotelliyöpymisiä, matkaa, puhelimella tai tietokoneella?
(**Kortti Q59** - luettele - vain yksi vastaus)

- Minulla ei ole pankki- tai luottokorttia..... ☐ 1
 Minulla ei ole siihen mahdollisuutta ☐ 2
 En pidä sitä turvallisena..... ☐ 3
 En ole kiinnostunut maksamaan ko. tavoilla..... ☐ 4
 Muu (*Spontaani*)..... ☐ 5
 EOS..... ☐ 6

Kysytään kaikilta.

Q60 a) Kertokaa jokaisesta seuraavasta, oletteko koskaan hankkinut sitä jossain toisessa Euroopan unionin maassa sijaitsevasta yrityksestä? (**Kortti Q60a** – luettele)
 b) Entä näihin jokaiseen liittyen, voisitteko harkita hankkivanne sen jossain toisessa Euroopan unionin maassa sijaitsevasta yrityksestä seuraavien 5 vuoden aikana? (**Kortti Q60a** – luettele)

LUETTELE	Q60.a.			Q60.b.		
	Kyllä	Ei	EOS	Kyllä	Ei	EOS
1. Pankkitili.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 1	☐ 2	☐ 3
2. Luottokortti	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3. Vapaaehtoinen eläkejärjestely	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 1	☐ 2	☐ 3
4. Autovakuutus	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 1	☐ 2	☐ 3
5. Henkivakuutus.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 1	☐ 2	☐ 3
6. Asuntolaina	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 1	☐ 2	☐ 3
7. Arvopapereita / osakkeita.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 1	☐ 2	☐ 3
8. Sijoitusrahasto-osuuksia	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 1	☐ 2	☐ 3
9. Muuta (<i>Spontaani</i>).....	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 1	☐ 2	☐ 3

c) Onko Teidän mielestänne olemassa esteitä sille, että kuluttajat voisivat käyttää rahoituspalveluita missä tahansa Euroopan unionin alueella? (*Jos kyllä*) Mitä? (**Kortti Q60** - luettele - useampi vastaus mahdollinen)

- Ei, ei esteitä..... ☐ 1
 Kyllä, tiedon puute..... ☐ 2
 Kyllä, huono tiedotus ☐ 3 || Kyllä, liikaa riskejä | ☐ 4 |
Kyllä, sijoitettavien summien pitää olla suuria	☐ 5
Kyllä, vaikeaa etäisyyksien vuoksi.....	☐ 6
Kyllä, huono oikeussuoja ongelmatilanteissa	☐ 7
Kyllä, kieliongelma.....	☐ 8
Muu (*Spontaani*).....	☐ 9
EOS.....	☐ 10

- Q61 a) Mitä seuraavista maksutavoista käytätte mieluiten maksaessanne tärkeää ostosta Suomessa? Tärkeällä ostoksella tarkoitan ostosta, joka on ainakin 100 €n / 600 mk:n arvoinen. (**Kortti Q61** - vain yksi vastaus)
- b) Entä mitä seuraavista maksutavoista käytätte mieluiten maksaessanne tärkeää ostosta toisessa Euroopan unionin jäsenmaassa? (**Kortti Q61** - vain yksi vastaus)

LUETTELE	a) SUOMESSA	b) TOISESSA EU-MAASSA
1. Käteistä	☐ 1	☐ 1
2. Siru/rahakorttia (jolle ladataan käteistä rahaa)	☐ 2	☐ 2
3. Shekkejä	☐ 3	☐ 3
4. Pankki- tai luottokorttia	☐ 4	☐ 4
5. Pankkisiirtoa tai postisiirtoa	☐ 5	☐ 5
6. Muuta maksutapaa (<i>Spontaani</i>)	☐ 6	☐ 6
7. Ei ole koskaan tehnyt ostoksia toisessa jäsenmaassa (<i>Spontaani</i>)	-----	☐ 7
8. EOS	☐ 7	☐ 8

- Q62 Jos kohdat 1, 2, 3, 4, 5 tai 6 kysymyksessä Q61a.

a) Mistä syistä suositte tätä maksutapaa Suomessa? (**Kortti Q62** - useampi vastaus mahdollinen)

Jos kohdat 1, 2, 3, 4, 5 tai 6 kysymyksessä Q61b.

b) Entä mistä syistä suositte tätä maksutapaa muissa Euroopan unionin jäsenmaissa? (**Kortti Q62** - useampi vastaus mahdollinen)

LUETTELE	a) SUOMESSA	b) MUISSA EU-MAISSA
1. Koska kustannukset ovat kohtuulliset	☐ 1	☐ 1
2. Koska se on helppoa	☐ 2	☐ 2
3. Koska niin välttää riskin joutua erimielisyyksiin	☐ 3	☐ 3
4. Rahan kadottamisen tai varkauden riskin välttämiseksi	☐ 4	☐ 4
5. Ryöstön välttämiseksi	☐ 5	☐ 5
6. Turvallisuussyistä, esim. koska voin käyttää tunnuslukua	☐ 6	☐ 6
7. Muu (<i>Spontaani</i>)	☐ 7	☐ 7
8. EOS	☐ 8	☐ 8

Kysytään kaikilta.

- Q63 Sähköinen lompakko, siru/rahakortti, on kortti, jolle kortin haltija voi ladata pankkitililtään rahaa. Sillä on mahdollista maksaa pienimuotoisia ostoksia (sanomalehden tai ruokaa) kaupoissa, jotka ovat sen hyväksyneet. Sirukortti on nopea ja helppo eikä sen käyttöön tarvita tunnuslukua. Kuitenkin jos kortin kadottaa, menettää myös siihen ladatun rahamäärän. Oletteko koskaan käyttänyt tai olisitteko valmis käyttämään etukäteen maksettua sirukorttia, eräänlaista sähköistä lompakkoa?

Kyllä ☐ 1
 Ei ☐ 2
 Ei ole olemassa (*Spontaani*) ☐ 3
 EOS ☐ 4

Q64 Kertokaa jokaisesta seuraavasta väittämästä, luuletteko sen olevan hyvin helppoa, melko helppoa, melko vaikeaa vai hyvin vaikeaa...?

LUETTELE	Hyvin helppoa	Melko helppoa	Melko vaikeaa	Hyvin vaikeaa	EOS
1. Vertailla pankkien antamia tietoja tilinhoitomaksuista ja palveluista.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
2. Voittaa pankin kanssa käyty kiista	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
3. Tietää etukäteen kuinka paljon lainan ottaminen tulee maksamaan	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
4. Ymmärtää rahoituslaitosten antamia tietoja heidän lainanannostaan ja mitä riskejä siihen liittyy	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
5. Vertailla eri lainoihin liittyviä tietoja	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
6. Voittaa vakuutusyhtiön kanssa käyty kiista.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
7. Tietää etukäteen kuinka hyvä vakuutusturva Teillä on	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5

Q65 Kertoisitteko seuraavien väittämien kohdalla, oletteko niiden kanssa samaa mieltä vai eri mieltä?

LUETTELE	Samaa mieltä	Eri mieltä	EOS
1. Pankkitilin pitäminen on kallista.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
2. Luotolla ostamisesta on enemmän hyötyä kuin haittaa	☐ 1	☐ 2	☐ 3
3. Rahaa voi lainata niin paljon kuin haluaa, todellista valvontaa ei ole	☐ 1	☐ 2	☐ 3
4. Suomessa ei ole sitä ongelmaa että lainataan enemmän kuin voidaan maksaa takaisin	☐ 1	☐ 2	☐ 3
5. Rahoituslaitosten markkinointikeinot ovat aggressiivisia/päällekkäisiä ...	☐ 1	☐ 2	☐ 3
6. Rahoituslaitoksilta saamani tieto on selkeää ja helppotajuista	☐ 1	☐ 2	☐ 3
7. Rahoituspalveluihin liittyvät kuluttajaoikeuteni ovat riittävän turvatut	☐ 1	☐ 2	☐ 3
8. Pankkien ja vakuutusyhtiöiden kanssa syntyneitä kiistoja voidaan sovittelua helposti	☐ 1	☐ 2	☐ 3
9. Rahasiirrot ovat yleensä turvallisia	☐ 1	☐ 2	☐ 3
10. Pankeille tai vakuutusyhtiöille antamani luottamukselliset tiedot on suojattu riittävästi.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
11. Uskallan tehdä puhelimitse rahasiirtoja	☐ 1	☐ 2	☐ 3
12. Uskallan tehdä internetin kautta rahasiirtoja ja maksuja.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3
13. Internetin kautta tehtävät rahasiirrot ovat yleensä turvallisia	☐ 1	☐ 2	☐ 3
14. Jos teen internetin kautta rahasiirron, mahdollisesti syntyvien ongelmien selvittäminen on vaikeampaa.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3

Q66 Kussakin Euroopan unionin jäsenmaassa on omat kuluttajansuojanorminsa. Pitäisikö nämä normit mielestänne yhdenmukaistaa Euroopan unionissa? (*Jos kyllä*) Kokonaan, vai osittain?

- Ei ☐ 1
 Kyllä, kokonaan ☐ 2
 Kyllä, osittain ☐ 3
 EOS..... ☐ 4

*Taustatiedot***Kysytään kaikilta.**

D1 Poliitiikan yhteydessä ihmiset puhuvat ‘vasemmistosta’ ja ‘oikeistosta’. Miten sijoittaisitte omat poliittiset näkemyksenne tälle asteikolle? (**Kortti D1** - älä pumpppaa. Jos haastateltava epäröi, pyydä yrittämään uudelleen)

VASEMMISTO

OIKEISTO

☐ 1☐ 2☐ 3☐ 4☐ 5☐ 6☐ 7☐ 8☐ 9☐ 10Kieltäytyi..... ☐ 1EOS..... ☐ 2**Ei kysymyksiä D2-D6.**

D7 Oletteko Te...? (**Kortti D7** - luettele - vain yksi vastaus)

- Naimisissa ☐ 1
Avioitunut uudelleen ☐ 2
Naimaton, asun avoliitossa..... ☐ 3
Naimaton, en ole koskaan ollut avoliitossa ☐ 4
Naimaton, ollut aiemmin avoliitossa, mutta nyt yksin..... ☐ 5
Eronnut..... ☐ 6
Asumuserossa..... ☐ 7
Leski ☐ 8
Muu (*Spontaani*)..... ☐ 9
Kieltäytyi (*Spontaani*) ☐ 10

D8 Minkä ikäisenä lopetitte täysipäiväisen opiskelun? (*Jos opiskelee edelleen, merkitse 00*)

-vuotiaana

Ei kysymystä D9.

D10 Vastaajan sukupuoli

Mies..... ☐ 1Nainen..... ☐ 2

D11 Minkä ikäinen olette?

vuotta

Ei kysymyksiä D12-D14.

D15 a) Mikä on tämän hetkinen ammattinne?

D15 b) (*Jos ei tällä hetkellä tee ansiotyötä - kohdat 1-4 kysymyksessä D15a*) Oletteko joskus tehnyt ansiotyötä?
Mikä oli viimeisin ammattinne?

	D15a TÄMÄN HETKINEN AMMATTI	D15b VIIMEISIN AMMATTI
Ei mukana työelämässä , Vastuussa tavallisista ostoksista ja kodista huolehtimisesta, tai ilman mitään ammattia tällä hetkellä, ei työssä.....	☐ 1	-----
Opiskelija.....	☐ 2	-----
Työtön tai tilapäisesti työelämän ulkopuolella	☐ 3	-----
Eläkkeellä tai työkyvytön sairauden vuoksi	☐ 4	-----
Itse itsensä työllistävät , Maanviljelijä.....	☐ 5	☐ 1
Kalastaja	☐ 6	☐ 2
Ammatinharjoittaja (lakimies, yksityisvastaanottoa pitävä lääkäri, kirjanpitäjä, arkkitehti) ..	☐ 7	☐ 3
Kauppias, käsityöläinen, muu itsensä työllistävä henkilö)	☐ 8	☐ 4
Yrityksen tai liikkeen omistaja (ainut tai osaomistaja).....	☐ 9	☐ 5
Työssä käyvä , Toisen palveluksessa/virassa oleva ammatinharjoittaja (lääkäri, lakimies, kirjanpitäjä, arkkitehti),... ..	☐ 10	☐ 6
Johtaja, ylin johto (toimitusjohtaja, pääjohtaja, muu johtaja)	☐ 11	☐ 7
Keskijohto, muu johto (osastopäällikkö, opettaja, teknikko),... ..	☐ 12	☐ 8
Työntekijä, lähinnä toimistotyössä.....	☐ 13	☐ 9
Matkustava työntekijä/toimihenkilö (kauppamatkustaja, autonkuljettaja,... ..	☐ 14	☐ 10
Palvelutyöntekijä/toimihenkilö (sairaala, ravintola, poliisi, palomies),... ..	☐ 15	☐ 11
Työnjohtaja.....	☐ 16	☐ 12
Ammattitaitoinen ruumiillisen työn tekijä.....	☐ 17	☐ 13
Muu (ammattitaidoton) ruumiillisen työn tekijä, palvelija.....	☐ 18	☐ 14
Ei ole koskaan tehnyt palkkatyötä	-----	☐ 15

Ei kysymyksiä D16-D18

D19 Oletteko...? (*Luettele*)

LUETTELE	Kyllä	Ei	Molemmat EOS yhdessä
Taloudessanne se henkilö, joka ansaitsee pääosan talouden tuloista	☐ 1	☐ 2	☐ 3 ☐ 4

Ei kysymystä D20

Jos ”ei”, vastaus 2 kysymyksessä D19.

D21 a) Mikä on pääosan taloutenne tuloista ansaitsevan henkilön ammatti?

D21 b) (**Jos ei tällä hetkellä tee ansiotyötä - D21a kohdat 1-4**)

Onko hän joskus ollut palkkatyössä?

Mikä oli hänen viimeisin ammatinsa?

Ei mukana työelämässä, Vastuussa tavallisista ostoksista ja kodista huolehtimisesta, tai ilman mitään ammattia tällä hetkellä, ei työssä.....

Opiskelija.....

Työtön tai tilapäisesti työelämän ulkopuolella

Eläkkeellä tai työkyvytön sairauden vuoksi

Itse itsensä työllistävät, Maanviljelijä.....

Kalastaja

Ammatinharjoittaja (Lakimies, praktiikkaa pitävä lääkäri, kirjanpitäjä, arkkitehti).....

Kauppia, käsityöläinen, muu itsensä työllistävä henkilö

Yrityksen tai liikkeen omistaja (ainut tai osaomistaja).....

Työntekijä, Toisen palveluksessa/virassa oleva ammatinharjoittaja (lääkäri, lakimies, kirjanpitäjä, arkkitehti),.....

Johtaja, ylin johto (toimitusjohtaja, pääjohtaja, muu johtaja)

Keskijohto, muu johto (osastopäällikkö, opettaja, teknikko),

Työntekijä, lähinnä toimistotyössä.....

Matkustava työntekijä/toimihenkilö (kauppamatkustaja, autonkuljettaja,)

Palvelutyöntekijä/toimihenkilö (sairaala, ravintola, poliisi, palomies),

Työnjohtaja.....

Ammattitaitoinen ruumiillisen työn tekijä.....

Muu (ammattitaidoton) ruumiillisen työn tekijä, palvelija.....

Ei ole koskaan tehnyt palkkatyötä

D21a TÄMÄN HETKINEN AMMATTI	D21b VIIMEISIN AMMATTI
☐ 1	-----
☐ 2	-----
☐ 3	-----
☐ 4	-----
☐ 5	☐ 1
☐ 6	☐ 2
☐ 7	☐ 3
☐ 8	☐ 4
☐ 9	☐ 5
☐ 10	☐ 6
☐ 11	☐ 7
☐ 12	☐ 8
☐ 13	☐ 9
☐ 14	☐ 10
☐ 15	☐ 11
☐ 16	☐ 12
☐ 17	☐ 13
☐ 18	☐ 14
-----	☐ 15

Ei kysymyksiä D22-D24.**Kysytään kaikilta.**

D25 Sanoisitteko, että Te asutte...? (Luettele)

Maaseutualueella tai kylässä ☐ 1Pienessä tai keskisuuressa kaupungissa ☐ 2Suuressa kaupungissa ☐ 3EOS..... ☐ 4**Ei kysymyksiä D26-D28.**

D29 Tarvitsemme myös tietoa taloutenne tuloista voidaksemme analysoida tutkimuksen tuloksia eri tyyppisten talouksien mukaan. Tässä on lista tuloluokista (**Näytä tulokortti D29**). Olkaa hyvä ja laskekaa jokaisen taloutenne jäsenen kuukausittaiset palkat, eläkkeet ja sosiaaliavustukset, lapsilisät ja muut tulot, kuten mahdolliset vuokratulot yms. yhteen. Vastauksenne tähän kysymykseen kuten kaikkiin muihinkin kysymyksiin käsitellään luonnollisesti täysin luottamuksellisesti ja tietojen yhdistäminen takaisin Teidän talouteenne on mahdotonta. Olkaa hyvä ja sanokaa tulokortilta sen tuloluokan kirjaintunnus, johon taloutenne kuuluu **ennen** vero- ja muita vähennyksiä

B 800 € tai vähemmän (n. 4.756 mk) ☐ 1T 801-1200 € (n. 4.762-7134 mk) ☐ 2P 1201-1600 € (n. 7.140-9.513 mk) ☐ 3F 1601-2100 € (n. 9.519-12.486 mk) ☐ 4E 2101-2500 € (n. 12.491-14.864 mk) ☐ 5H 2501-2900 € (n. 14.870-17.242 mk) ☐ 6L 2901-3300 € (n. 17.248-19.620 mk) ☐ 7N 3301-3700 € (n. 19.626-21.999 mk) ☐ 8R 3701-4200 € (n. 22.005-24.972 mk) ☐ 9M 4201-4500 € (n. 24.978-26.755 mk) ☐ 10S 4501-5000 € (n. 26.761-29.728 mk) ☐ 11K Yli 5000 € (yli 29.728 mk) ☐ 12Kieltäytyi ☐ 13EOS ☐ 14

P1 Haastattelupäivä

PÄIVÄ

KUUKAUSI

--	--

--	--

P2 Haastattelun aloitusaika

TUNTI

MINUUTIT

Käytä 24-tuntijakoa

--	--

--	--

P3 Haastattelun kesto minuutteina

MINUUTTIA

--	--	--

P4 Haastattelun aikana läsnä olleiden henkilöiden määrä, haastattelija mukaan lukien

- Kaksi (haastattelija ja haastateltava) ☐ 1
Kolme ☐ 2
Neljä ☐ 3
Viisi tai enemmän ☐ 4

P5 Haastateltavan yhteistyöhalukkuus

- Erinomainen ☐ 1
Kohtalainen ☐ 2
Keskimääräinen ☐ 3
Huono ☐ 4

Siirry asuinpaikkakunnan nimeen

P6 Paikkakuntatyyppi (Paikallinen luokitus jälkikoodauksena, ei kysytä)

P7 Haastateltavan asuinpaikkakunnan nimi:

P8 POSTINUMERO

--	--	--	--	--

P9 LÄHTÖPISTEEN NUMERO

--	--	--

P10 HAASTATTELIJAN VALTUUSKORTIN NUMERO

--	--	--	--

P12 a) Onko taloudessa kiinteä puhelinliittymä?

- Kyllä ☐ 1
Ei ☐ 2

b) Onko taloudessa matkapuhelin?

- Kyllä ☐ 1
Ei ☐ 2

P13 Haastateltavan äidinkieli

- Suomi ☐ 1
Ruotsi ☐ 2

HAASTATTELIJAN NIMI

VALTUUSKORTIN NUMERO

--	--	--	--